

CATALUNYA⁺_≡ CRISTIANA

Director: Manuel Valls i Serra

24 · abril · 1997

Any XVIII ● Núm. 918 ● 200 ptes.

Editorial

Un cinquantenari de cara al futur

Ja fa cinquanta anys de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat... La majoria de la població actual no la va viure, naturalment. Molts altres, en canvi, en serveixen un record entranyable. S'ha dit que va ser la primera gran festa catalana després de la guerra civil. Una festa realment popular, sentida, reconfortant.

Els aniversaris són propicis a fer balanços. Què ens diria una avaluació del curs que ha seguit el país, des del punt de vista de la fe cristiana?

Dos fets fonamentals s'han produït, en aquest sentit, en el mig segle escolar. En l'àmbit estrictament eclesial, la celebració del Concili Vaticà II. En el camp general de la societat, un canvi cultural extraordinari.

El Vaticà II portà a l'Església un corrent de renovació profunda, una immensa alenada d'aire fresc, com volia Joan XXIII. Les nostres comunitats catòliques esdevingueren més adultes, més capaces de distingir entre allò que és essencial en la nostra fe i allò altre que és accidental i, sovint, simple adherència insana. La litúrgica va ser, sens dubte, la més espectacular de les reformes. Costa, avui, explicar als més joves com eren les celebracions pre-conciliars... Però també la formació bíblica i teològica són avui clarament superiors, en intensitat i en extensió, a la d'abans. El concepte conciliar de la llibertat religiosa —pensem en la lamentable relació anterior amb les esglésies protestants—, el

sentit de l'Església-comunió, la nova imatge del laicat... donaren a tota la pastoral un nou impuls. És bo, en moments de desànim, recordar l'abans i el després d'aquell Concili.

El canvi cultural —que recolza el canvi polític— ha estat espectacular en els últims vint-i-cinc anys. La nostra societat és una altra en llibertat, en identificació nacional, en coneixements, en recursos econòmics, en urbanisme, etc.

Ara bé, la conjunció de tots dos factors: l'accés a més adultesa i llibertat conciliars i el canvi social, quin efecte ha tingut en la fe dels creients? Alguns diran que negatiu, altres que positiu. El més probable és que ni abans el país era tan creient com semblava, ni avui la fe és tan minsa com, de vegades, es comenta.

Hem estat profundament sacsejats: ha baixat la pràctica religiosa, l'estabilitat de la família, la influència cristiana en la cultura. Vivim, ha dit el Concili Provincial Tarraconense, en una societat secularitzada i pluralista. Però, com afegeix el mateix Concili, no condemnem aquesta societat, com Jesús no va condemnar el món, sinó que l'acceptem i l'estimem per què és la nostra i perquè, en ella, les dones i els homes de bona voluntat malden per descobrir la veritat i el bé. (Cf. resolució 1)

La nostra pregària a la Mare de Déu de Montserrat, en aquest aniversari, mira cap el futur. Demanem, amb esperança, que ens ajudi a fer realitat a les vistes del Tercer Mil·lenni cristià, tot allò que l'Esperit inspirà a les esglésies de Catalunya en el nostre últim Concili Provincial.

Sumari

5-7

En primer pla:
50 anys de
l'entronització de
la Mare de Déu
de Montserrat

8

Tarragona rep
amb joia Mons.
Martínez i Sistach

20-21

Visita de pau del
Sant Pare a
Sarajevo

22

Gustavo Gutiérrez
parla del trentè
aniversari de la
«Populorum
progressio»

30

Entrega dels Premis
Zapping, per una
televisió de qualitat

CATALUNYA CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Josefina Picas i Pauné

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Núria Oriol, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Miquel Estradé, Guillem Farré, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicólaou, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88, Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iberetnet.com

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Publiagraf, S.A.L. Passatge Valeri Serra, 30 08011 BARCELONA - Tel. 454 16 30 / 17 77 - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 9.880 ptes.
Resta d'Europa: 20.384 ptes.
Amèrica i Àfrica: 25.584 ptes.
Àsia i Oceania: 36.504 ptes.

Comentaris

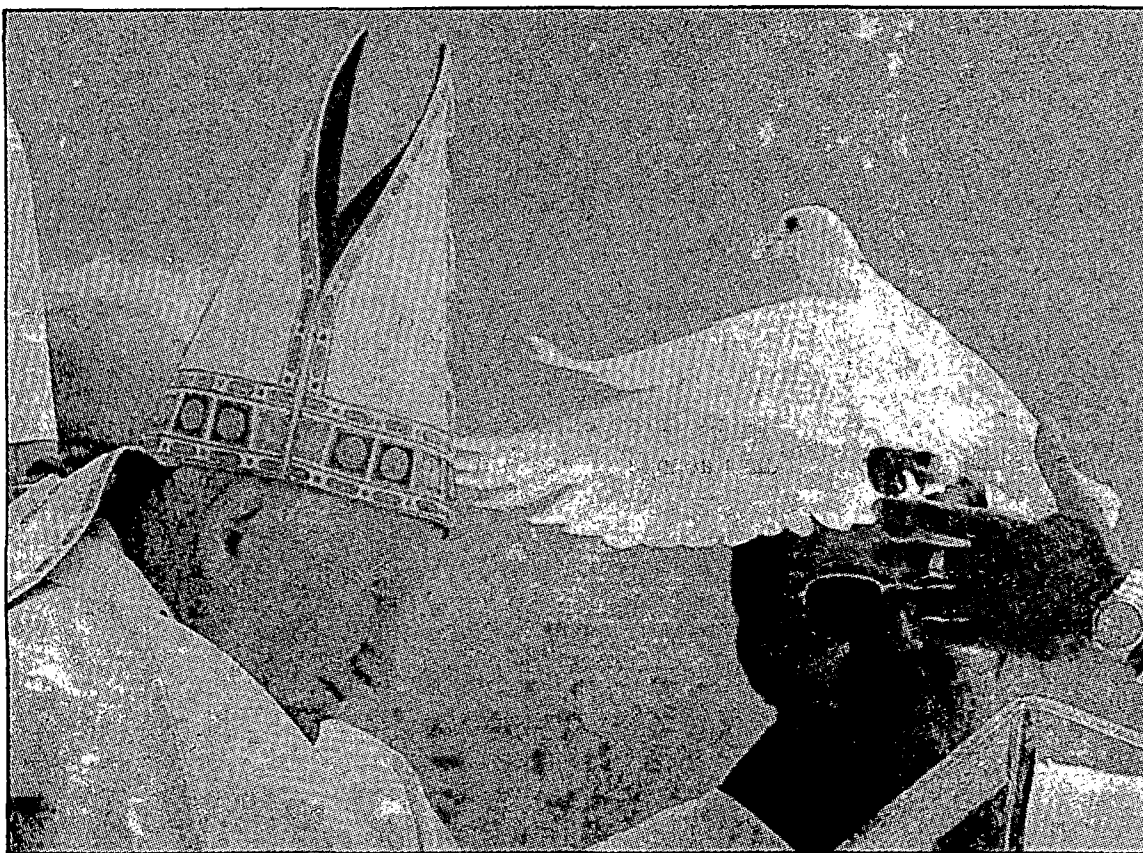
Dos flaixos

El Papa a Sarajevo

Finalment Joan Pau II ha vist satisfet el seu desig de visitar la terra torturada de Bòsnia. Ha tingut la benvinguda que era d'esperar, però amb l'agre descobriment, unes hores abans, d'un atemptat contra la seva persona, avortat a temps. Segons sembla l'autoria és a càrrec de terroristes turcs que van poder burlar la vigilància tant de les forces de l'OTAN (SFOR) com de la nombrosa policia de l'estat.

Per sort, la violència ha estat frustrada, i la visita del Papa a Sarajevo pot considerar-se un èxit. Almenys en el sentit que s'ha pogut demostrar una «normalitat» en l'ambient, una intenció per part del govern tripartit de treballar seriosament per la pau i la convivència, malgrat les resistències mentals que la guerra ha originat.

Cal tenir present el desgavell existent a tot el territori de l'antiga Iugoslàvia. Els límits d'un i altra dels estats sorgits després de la caiguda del comunisme implantat pel mariscal Tito encara no han estat concretats, excepte els d'Eslovènia, al nord, que de fet és l'únic que s'ha pogut instaurar pacíficament. En canvi, Cròacia reclama la

El Papa observa com un colom, símbol de la pau, emprèn el vol durant la missa celebrada a Sarajevo.

incorporació d'Eslavònia, que fou ocupada pels serbis i que aquests dies havia de celebrar eleccions municipals i han estat ajornades. La pau encara s'està treballant, i quan sembli que s'ha aconseguit s'haurà de treballar molt per mantenir-la.

La rebel·lió dels albanesos

Aquesta vegada la intervenció internacional a Albània no s'ha fet esperar, malgrat que a última hora Itàlia,

que en aquest cas és la promotora, ha hagut de salvar l'escull de la oposició dels antics comunistes que, d'una manera o altra, han de demostrar el seu dol per la caiguda del règim comunista d'Enver Hoxha, l'últim a claudicar. L'operació militar multinacional a Albània és projectada per facilitar la reorganització de l'estat, reduïda a zero després de la rebel·lió popular. Aquesta rebel·lió mereix de ple el nom de popular, perquè ha estat el poble sol, sense interferències partidistes, el que s'ha rebel·lat, cansat de tanta expoliació. La intervenció militar estrangera durarà fins un mes després de les elec-

cions generals projectades pel mes de juny, si res no obliga a ajornar-les.

Per altra part, la Unió Europea no podia sostreure's a una intervenció humanitària en un escenari tant pròxim a l'antiga Iugoslàvia i evitar un mal pitjor.

Oriol Camps

La llei Helms-Burton, focus de conflicte entre els Quinze i els Estats Units

El president dels Estats Units, Bill Clinton, va signar el 12 de març de 1996—després de l'aprovació del Congrés, de majoria republicana— la controvertida llei Helms-Burton, la qual penalitza les inversions estrangeres en propietats nord-americanes a Cuba, confiscades pel règim de Fidel Castro. Des d'aleshores i fins al dia d'avui, aquesta resolució jurídica ha aixecat força polseguera arreu del món i majorment al continent europeu, ja que, segons alguns països, viola els principis i les normes del dret internacional i els estatuts de l'Organització Mundial de Comerç (OMC). També va suscitar malestar la llei D'Amato-Kennedy contra les empreses europees que inverteixin en el sector petrolífer de l'Iran i Líbia.

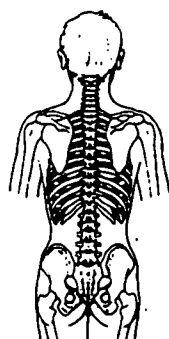
Fa tot just un any que els ministres d'Afers Estrangers de la Unió Europea

i de l'anomenat Grup de Rio —un mecanisme permanent de consulta i concertació política, instituït el 1986, que aplega catorze estats de Llatinoamèrica i del Carib, llevat de Cuba— van celebrar la seva VI assemblea ministerial. Malgrat que l'Estat espanyol i França van demanar que la declaració final de Tà cimerà condemnés explícitament la llei Helms-Burton, diversos països europeus s'hi van oposar. Això no obstant, posteriorment, els Quinze van decidir per unanimitat denunciar la llei nord-americana, davant de l'OMC, per la seva política extraterritorial de restriccions comercials. Ara, la Comissió Europea i els Estats Units negocien un principi d'acord, la qual cosa comportaria que Brussel·les sol·licités la suspensió del procés. Però els Quinze estan dividits sobre aquesta qüestió, en funció dels interessos de cadascú.

L'Estat espanyol, Bèlgica, França i Itàlia es van rebel·lar contra el compromís que es va assolir fa poc. Aquestes quatre delegacions el consideren insuficient pel que fa a la fi del càstig a les empreses europees amb negocis i inversions a Cuba. Volen afegir al text una declaració en què la Unió Europea estableixi el seu rebuig a l'extraterritorialitat de la llei Helms-Burton, i la

promesa dels Quinze que si Washington no respecta el pacte, la disputa es reprendrà automàticament, sense esperar obtenir llum verda del Consell de ministres comunitari. La treva entre la Unió Europea i l'Administració nord-americana és, segons les informacions que ens arriben a l'hora de tancar aquesta edició, esperançadora.

Miquel Àngel Codina

MEDICINA ALTERNATIVA

M. E. ELÍAS

Recuperacions:

Cervicals, migranyes, vertígens, dorsals, lumbàlgies, ciàtica, reumatisme, artrosi, problemes circulatoris, tractament cel·lulitis.

Tel. (93) 431 57 21 - Mòbil 929 72 32 00
HORES CONVINGUDES

Celebració dels 50 anys de l'entronització de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat

■ Sota el lema «Santa Maria, honor de tots els pobles»

Montserrat es vestirà de festa els dies 26 i 27 d'abril per commemorar amb joia el 50è aniversari de l'entronització de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat. L'efemèride que se celebra va suposar una jornada històrica per a la devoció a la Moreneta i un estímul per a tota l'Església catalana.

Tot seguit, oferim als nostres lectors tres articles que donen una visió

completa sobre el santuari de Montserrat com a espai de trobament i de diàleg. El P. Joan-Andreu Rocha parla dels principals actes que es duran a terme, el P. Josep-Enric Parellada se centra en Montserrat com a lloc transmissor de la fe i, per acabar, el P. Adalbert Franquesa recorda la valuosa aportació dels fidels per bastir una seu digna per a la seva patrona.

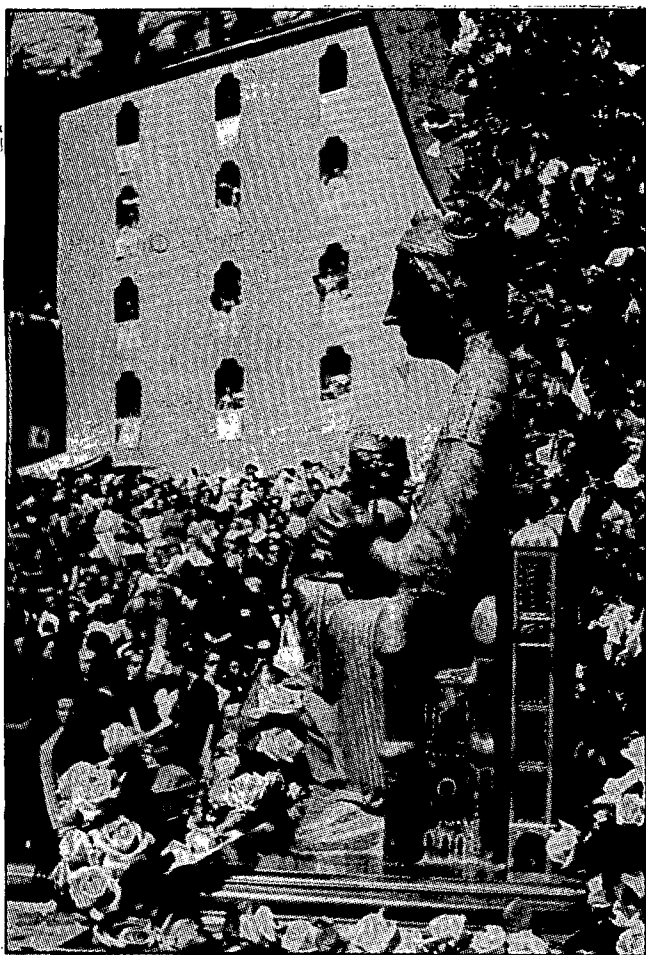
Homenatge del poble català a la Moreneta

Ara fa 50 anys, el 27 d'abril del 1947, tenia lloc a Montserrat un acte ben significatiu: l'entronització de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat. Imatge romànica de voltants del segle XII que, al llarg dels segles, s'havia convertit en la patrona del poble català i havia fet de la muntanya de Montserrat un lloc de pelegrinatge, de pregària, d'acolliment i de diàleg.

La idea de l'entronització de la imatge de la Mare de Déu va néixer amb el simple propòsit d'oferir a la patrona catalana un tron adient, atès que les vicissituds de la història del monestir santuari havien deixat sense un sitial preferent la santa imatge. Aquesta proposta es feia l'any 1944, quan el P. Adalbert Franquesa s'encarregava de la pastoral del santuari montserratí com a sagristà major i cercava la col·laboració popular dels fidels catalans de cara a obtenir els fons necessaris per a l'elaboració del tron.

La resposta del poble va ser entusiasta. En un període de postguerra, quan encara no estaven guarides les ferides entre els bàndols implicats en el conflicte, els fidels catalans foren donant allò que tenien per realitzar en comú aquest ideal que conjugava la seva fe en la Moreneta i la seva identitat com a poble.

La idea va prendre una volada que requeria una canalització dels esforços fets pel monestir en aquest sentit, i per tant, el 1947 es creava la Comissió Abat Oliva, formada per una colla d'antics membres de la Federació de Joves Cristians que s'oferiren per dur a terme amb generositat aquesta missió. Gràcies a la labor desinteressada d'aquesta comissió, l'entusiasme de la iniciativa de l'entronització es va poder transmetre a cada comarca i poble de Catalunya.

La imatge de la Moreneta va ser entronitzada en un bellíssim tron de plata.

Amb motiu de l'entronització, durant gairebé un any es van portar a terme diverses trobades i celebracions que integraven diferents col·lectius, com els excursionistes, les dones cristianes, els ocellaires, els universitaris, etc. També es van organitzar diades, com la sardanista, i concursos diversos. Una exposició itinerant recorria Catalunya tot oferint informació sobre el monestir, el santuari i el projecte del nou tron de la Moreneta.

Tot apuntava cap a la solemne vetlla del 26 d'abril i la festa del dia 27, en què la imatge fou col·locada al nou sitial acompanyada de l'entusiasme de tot un

poble, que tornava a sentir la seva llengua utilitzada en públic i veïé la seva fe consolidada al voltant de la patrona de la seva terra. Al mateix temps, es tornava a desvetllar dins de la comunitat de Montserrat la consciència de la seva responsabilitat com a custòdia del santuari marí i com a defensora i promotora dels drets d'un poble que, durant segles, havia mirat cap aquest cenobi com a punt de referència de la seva identitat cristiana i cultural.

CELEBRACIONS COMMEMORATIVES

De tot això fa ara 50 anys. La comunitat de monjos de Montserrat, sota el lema *Santa*

Maria, honor de tots els pobles, vol recordar ara l'esdeveniment amb un seguit de celebracions i actes que tindran lloc tot al llarg d'aquest any jubilar 1997.

Entre totes les activitats previstes, n'hem de destacar tres de principals. En primer lloc, la reobertura de la Santa Cova de Montserrat, lloc emblemàtic on ens diu la llegenda que fou trobada la Santa Imatge. Després de dos anys d'estar tancada a causa dels incendis i dels forts aiguats que van malmetre el camí i l'estructura de l'edifici, amb goig es va portar a terme la reobertura d'aquest lloc tan característic de Montserrat el 19

de març passat, festa de Sant Josep. A partir d'aquest dia, la Santa Cova i el camí que hi condueix ja poden tornar a ser visitats pels nombrosos pelegrins que hi anaven. I durant aquest any jubilar, els visitants de la Santa Cova també podran visitar el claustre i la sala de pelegrins del recinte; aquesta última ofereix també una exposició fotogràfica que il·lustra el procés de reconstrucció de l'edifici. Al mateix temps, el monestir, juntament amb l'Òmnium Cultural, organitza una exposició fotogràfica sobre la festa de l'entronització i el seu significat, tal com es va fer el 1947. A Montserrat, l'exposició estarà ubicada al claustre gòtic de les places del monestir, on romandrà durant tot l'any. Alhora hi haurà una exposició semblant que, de forma itinerant, anirà visitant els diversos pobles i ciutats de Catalunya.

El centre de les activitats serà la celebració del cinquantenari els dies 26 i 27 d'abril, amb la vetlla i la missa solemne que se celebren cada any a Montserrat, enguany revestides d'especial significació i amb l'assistència de nombrosos pelegrins que s'uniran a l'efemèride. El dia 26 a la tarda hi haurà un ambient festiu a les places del monestir amb manifestacions diverses de folklore popular. A les deu del vespre,

(Segueix a la pàg. 6)

Assessorament Gent Gran

Residència

- En coneixem més de 300 per tal de recomanar-li la que vostè necessita. Estades temporals o permanents.

Ajuda a domicili

- Organitzem el servei a mida per a cada persona. Professionals molt qualificats. Per hores o fixes.

es
ser

estudis i
serveis

Balmes 205 4t 2a B

08006 Barcelona

T. 415 56 72 / 415 82 48

(Ve de la pàg. 5)

la vetlla tradicional als peus de Santa Maria, costum que va ser precisament recuperat amb motiu de l'entronització ara fa 50 anys, mirant d'aplegar diversos grups i entitats en un acte de pietat i germanor que començarà amb la celebració de l'Eucaristia i es prolongarà al llarg de tota la nit, ja que la basílica romandrà oberta per tal d'acollir tots els pelegrins que hi vulguin pregar.

Però unes celebracions així no poden quedar-se només en festa. Cal tenir present en tot moment que el lema del cinquantenari, *Santa Maria, honor de tots els pobles*, ens convida a obrir els horitzons més enllà de les fronteres catalanes, i de manera especial als àmbits més marcats per la misèria. És per això que el monestir de Montserrat també ha previst de fer una col·lecta que cercarà ajuts per al monestir benedictí

de Gihindamuyaga, a Ruanda, monestir que hi col·labora amb un centre de salut per als més necessitats. La quantitat recollida amb aquest objectiu serà destinada a cobrir les moltes necessitats de la gent que s'acosta a l'esmentada comunitat en busca d'ajuda.

La celebració d'aquest cinquantenari és, doncs, cosa de tots. I és per això que convidem des d'ara tots els catalans a unir-se a aquestes festes amb entu-

siasme, de manera molt especial els dies 26 i 27 d'abril, quan podrem oferir a Santa Maria de Montserrat no ja el tron de plata ofert fa cinquanta anys, sinó els fruits de tot el que van significar aquelles festes memorables, que encara avui ens esperonen a viure la nostra fe amb convicció i compromís.

Joan-Andreu Rocha, OSB

Monjo de Montserrat

La transmissió de la fe al santuari de Montserrat

La celebració del 50è aniversari de l'entronització de la Mare de Déu de Montserrat és un fet al mateix temps històric i amb visió de futur. Es tracta no d'una simple memòria, sinó també de la revitalització d'aquell esperit que durant gairebé mil anys ha animat el santuari montserratí, un esperit que rau en la realitat de Montserrat com a lloc de transmissió de la fe. Aquesta dimensió és pròpia de tots els llocs triats per Déu com a font de benedicció i de pregària, però s'encarna en Montserrat d'una manera pròpia i característica. I és precisament aquest esperit el que voldríem explicitar amb aquestes ratlles.

Avui, i segurament com sempre, sorgeix la pregunta: ¿Com parlar, com transmetre als nostres contemporanis la vida i el missatge de Jesús? ¿Amb quin llenguatge podem transmetre l'experiència del trobament amb el Vivent que canvia la vida d'aquells que es troben amb Ell? Ens equivocariem si ens penséssim que aquests interrogants tan sols pertanyen als màxims responsables de l'Església, són propis de tot cristià i per tant propis de tot santuari, de Montserrat també.

Els santuaris són un lloc privilegiat per a aquest encontre entre Déu i l'home. Com a santuari, Montserrat continua sent, avui potser més que mai, un lloc de trobament, on convergeixen persones de totes les procedències; i alhora, recíprocament, un focus d'irradiació de vida cristiana mitjançant la devoció a la Mare de Déu, sota un aspecte peculiar de celebració litúrgica i de trobament fraterno.

La presència d'una comunitat monàstica ha marcat el tarannà i la vida del santuari, així com també l'existència del santuari ha marcat el ritme de la vida de la comunitat. Per això podem dir que fidels a l'esperit de sant Benet, a Montserrat vivim d'una manera particular l'acolliment dels hostes i dels pelegrins. D'una banda, el santuari és un punt d'atracció i de referència per a molts homes i dones, infants, joves i grans, que s'hi atansen, tot cercant la pau i la conversió. D'altra banda, la presència d'una comunitat monàstica que té cura del santuari és també punt d'atracció per a molts cristians i no cristians, que vénen a cercar en el nostre

monestir, tot compartint la nostra vida, la pau, la reflexió, la maduració d'una decisió important que els cal prendre.

ACCIONS PASTORALS PER TRANSMETRE LA FE

A Montserrat la litúrgia esdevé un mitjà privilegiat per a l'evangelització a causa de la presència d'una comunitat monàstica que, amb un ritme de pregària concret, marca el desenvolupament de la resta d'activitats pastorals. Per exemple, mentre se celebren els oficis monàstics a la basílica (laudes, vespres i missa conventual) no hi ha cap altre acte de culte a la basílica i, fins i tot, el tron de la Mare de Déu resta tancat per significar la centralitat de les celebracions litúrgiques.

Un segon element evangelitzador és la pregària ecumènica que diàriament es fa a la una del migdia. És

altres, que de regions diferents i també de l'estranger vénen fins a Montserrat per celebrar el seu matrimoni. Tenim el registre de casaments sense interrupcions des del 1723 i, dissortadament, els anteriors a aquesta data van desaparèixer a causa de les destruccions. L'acollida pastoral i la celebració dels gairebé 300 casaments que es fan a Montserrat al llarg de l'any vol ser un moment d'acollida i d'evangelització de les parelles i també dels seus familiars aprofitant la joia i la importància de formar una nova família.

De cara a l'animació i programació de les pelegrinacions, l'eina més important que tenim són les propostes pastorals. A l'inici de cada any enviem a les parròquies i grups aquestes propostes que volen ser una guia per a la preparació i realització dels pelegrinatges d'aquell any, ja que tot pelegrinatge, si volem que sigui reeixit, ha de ser organitzat segons les tres

etapes característiques: preparació al lloc d'origen, estada al santuari i retorn. Tres passos marcats per la pregària i la conversió, que són l'objectiu de tot pelegrinatge, ja que aquest sempre simbolitza, de forma conscient o inconscient, la nostra realitat de poble de Déu en marxa.

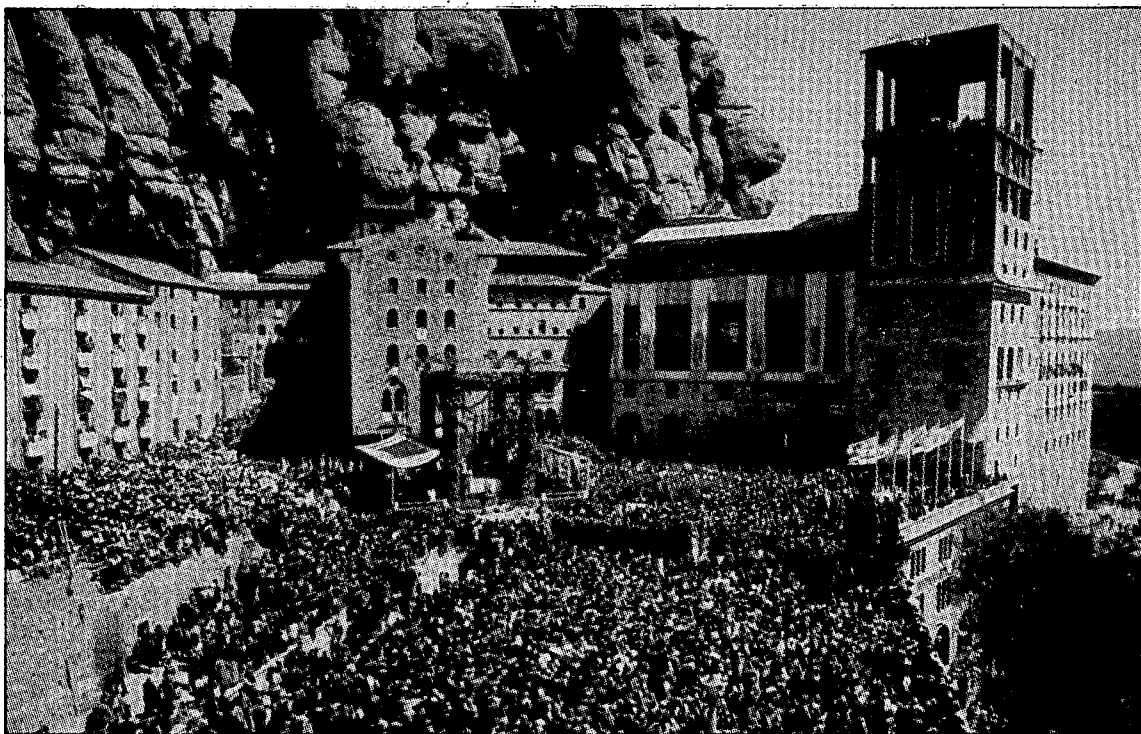
Hi ha també un petit ritus, molt antic, que consisteix en presentar els nadons a la Mare de Déu, seguint l'exemple de la presentació de l'Infant Jesús al temple per part dels seus pares. Aquesta senzilla cerimònia es fa a petició dels pares.

Montserrat, com molts altres santuaris, és una realitat complexa i rica alhora. Muntanya, santuari i monestir són, a través de totes les determinacions materials i concretes, una comunitat d'esperit oberta a tots els horitzons en un trobament de fraternitat i d'esperança. Amb la celebració del 50è aniversari de l'entronització de la Mare de Déu, Montserrat vol continuar sent un espai de trobament i de diàleg, com també un punt de referència per a tants pelegrins que freqüenten el lloc.

Però, sobretot, ha de continuar sent un lloc de transmissió de la fe segons l'esperit d'acolliment i d'evangelització que l'ha caracteritzat durant segles. Un esperit d'acolliment que és reflex d'aquell de Santa Maria, honor de tots els pobles.

Josep-Enric Parellada, OSB

Sagristà major de Montserrat

El més impressionant de les festes d'inauguració del tron va ser el fervor i l'entusiasme de la multitud.

un moment de pregària i d'acollida dels diversos grups presents al santuari. De fet, per a molts estrangers i visitants és l'acte que els aplega a l'església. Per això, per part nostra, i en sis llengües, es fa una salutació d'acolliment i benvinguda, segueix la lectura d'un fragment de l'Escriptura i, finalment, cadascú en la seva pròpia llengua resa el Pàrenostre. L'acte acaba amb el cant de la *Salve Regina* i el *Virolai*, que és l'himne de Montserrat, cantats per l'Escolania.

La celebració del matrimoni a Montserrat és quelcom tradicional en la vida i en el sentir del poble, no tan sols dels qui són catalans de naixement sinó de molts

Recorregut històric de la devoció a la patrona de Catalunya

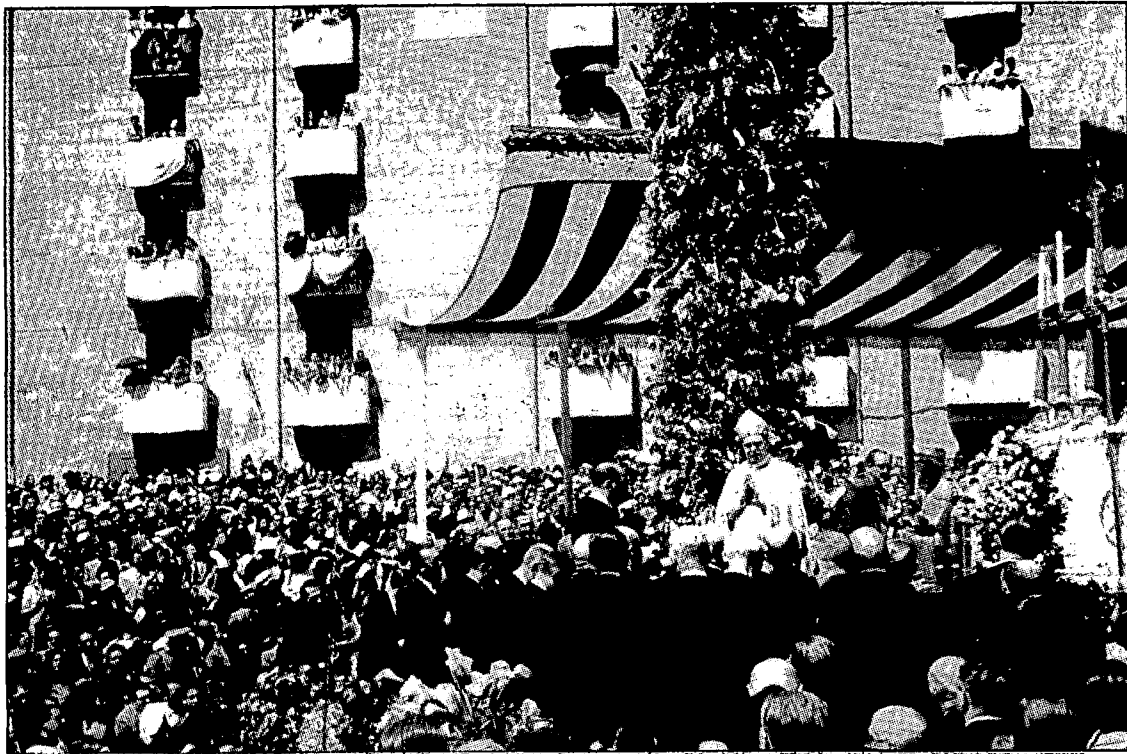
El 27 d'abril, festivitat de la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya, fa cinquanta anys que la venerable imatge romànica de Nostra Madona va ser entronitzada en un bellíssim tron de plata, en el marc d'unes festes que tots els supervivents afirmem —amb tot l'aplom i convicció— que no creiem que mai no hagin estat igualades ni a Montserrat ni en molts altres santuaris. Per donar-ne una idea general, ho resumiré en diversos punts.

Després de la nostra guerra civil, a ningú no se li va ocórrer tornar a exposar la imatge de la Moreneta coberta amb els vestits postissos (*los vestidos de la Virgen*), sinó que tothom va convenir que calia deixar la imatge en la seva bella escultura original. Això tenia els seus inconvenients en relació a la seva conservació. Els vestits la recobrien, però la salvaguardaven de les inclemències del temps i de devocions indiscretas. Calia pensar en un estoig o vitrina escaient.

Però pensant en el tron de plata que al segle XVII li van erigir els ducs de Cardona, vaig proposar d'emprendre una subscripció popular per veure si es podria recollir plata suficient per tal de bastir una seu digna per a la patrona de Catalunya. L'abat Aureli Escarré no veia gaire clara aquesta idea en uns temps tan difícils com els de la nostra postguerra. Amb tot, em va permetre que l'exposés als sacerdots de la rodalia que cada any venien a celebrar amb nosaltres la festa de sant Benet, però va afegir: «No es faci il·lusions.» Sorprenentment, la reacció dels preveres veïns va ser no tan sols positiva sinó entusiasta: «Féu conèixer el projecte —van dir—, que si la gent no pot donar diners, donaran peces d'argent que ben segur tenen guardades.»

Es van repartir estampes i fulletons explicant per què es feia el tron, com s'aniria fent i com seria. I com una pluja d'hivern, de gota en gota però incessantment, anaven arribant petits objectes de plata i també algun d'or. Però més que el do en si, el més preciós i entraanyable era l'esperit amb què es feia.

Tenia tota la raó el nostre bisbe Dr. Gregorio Modrego, quan ell mateix, en oferir uns objectes, deia: «Això no serà un tron de plata ni d'or, sinó un tron de cors.» És el que llegim en un

L'abat Aureli Escarré, en un moment de la seva allocució als nombrosos fidels congregats al santuari.

dels fulletons publicats: «Per grans que siguin les festes que preparem no seran més que un petit reflex del profund amor i devoció del cor en tot el poble, sobretot dels més senzills i humils.»

FESTES CARACTERITZADES PEL FERVOR POPULAR

Precisament per això, podem dir sense exageració que les festes de la inauguració del tron van ser verament apoteòsiques. Un espectacle, va dir el delegat a *latere* del Papa, el cardenal de Tarragona, Arce Ochotorena, «digne de ser admirat pel món, pels àngels i pels homes». La nit del 26 al 27 d'abril, l'incessant processó dels innombrables grups pujaven a peu la muntanya, guiats pels 500 excursionistes distribuïts per tots els camins. Els representants de comarques i entitats s'anaven succeint, per torn, per vetllar Santa Maria, almenys alguns minuts, després de ser aclamats a les places per la multitud aplegada, i tot seguint la consigna «anem a Montserrat no per dormir sinó per vetllar».

Mereix una atenció especial els grups de joves exfejecistes que van pujar a peu la muntanya, al començament de la nit amb el seu consiliari, Mn. Tarrés. Aquest, esgotat del tot a causa de la malaltia que havia de portar-lo a la mort, necessitava el llit que era impossible de trobar aquella nit. Jo vaig tenir el goig i el consol de poder-li deixar el meu perquè hi descansés un sant.

Fixar el nombre de persones que van participar en la missa del dia 27, a la qual hi van assistir una vintena entre bisbes i abats, no ho crec possible. De fet, places, camí de sant Miquel, escala del funicular

i qualsevol replà de la muntanya eren plens de gent. Però més que el nombre, certament mai no vist a Montserrat, el més impressionant era el fervor, l'entusiasme d'aquella multitud. Aquest entusiasme es va manifestar sobretot en el trasllat de la sagrada imatge a l'altar de les places i en el moment de la seva col·locació en el nou tron, de mans del cardenal llegat i del P. Abat.

El primer fruit d'aquelles festes, i un dels més importants, és el seu esperit, que ha continuat no tant sols en la vetlla de Santa Maria —que, de llavors ençà, se celebra amb gran concurrència—, sinó també en l'ofertament de llànties de comarques i entitats que, en grups reduïts, han anat renovant el record d'aquella diada. Un altre fruit va ser la renovació espiritual de tants fidels que s'apropaven

al sagrament de la reconciliació. Fruit també de les festes, com sortit de les arrels cristianes de Catalunya, fou la unió de tots els catalans. I això, com de tota l'organització de les festes a partir de 1946, cal reconèixer-ho, va ser obra de la Comissió Abat Oliba, entre els 120 membres de la qual hi havia persones de les més diverses tendències polítiques i religioses: demòcrates, republicans, nacionalistes, franquistes i, fins i tot, algun agnòstic.

Al cap de deu anys d'aquella data memorable, deia un dels principals membres de la Comissió Abat Oliba: «Catalunya encara viu d'aquella festa.» Ja hem parlat de l'ofrena de llànties. Caldria recordar les diades dels excursionistes, dels sardanistes, l'ofrena del lliri dels Lluïsos de Gràcia, la Corona Literària, etc. A més, s'ha incrementat considerablement l'organització de vingudes a peu des de diverses localitats, i són molts els grups que almenys pugen la muntanya a peu. Ja fa cinquanta anys que vénen a peu per la vetlla de Santa Maria des de Cervera i de Sant Pere de Ribes un nodrit grup de fidels.

Han passat molts anys i els canvis en l'Església i en la societat han estat radicals. Però els autèntics i profunds valors del poble (*anima naturaliter christiana*) cal que trobin una manera o altra d'expressar-se, necessiten símbols. ¿No fóra bo, per exemple, promoure —sobretot entre la joventut de comarques o localitats que tenen la llàntia al peus de la Moreneta— una mena de moviment «proVetlla de Santa Maria», que es comprometés a renovar l'ofrena mitjançant el símbol de la llum?

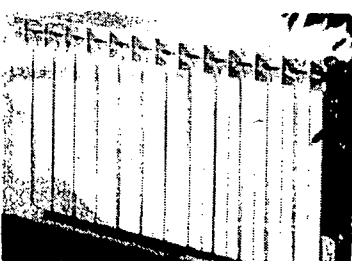
Adalbert Franquesa, OSB

Monjo de Montserrat

NOVETAT LA CALEFACCIÓ CENTRAL SENSE CALDERA

TECC

LA PRIMERA CALEFACCIÓ CENTRAL
ELÈCTRICA DE BAIX CONSUM

CALOR CONFORTABLE

Silenciosa, no resseca l'aire, regula la temperatura amb termostats individuals.

CALOR ECONÒMICA

A més del seu consum reduït, la seva capacitat acumulativa manté durant molta estona la calor sense despeses d'electricitat.

CALOR FÀCIL

No cal instal·lació especial, sense obres, ni manteniment, només un endoll de 10A.

CALOR SEGURA

Controlada gràcies a un dispositiu electrònic, garantia durant 10 anys.

TELÈFON D'INFORMACIÓ: 902 10 37 88
TECC. Ap. de correus, 50 - 08812 Les Roquetes (Barcelona)

Tarragona

Tarragona rep amb joia el nou arquebisbe, Lluís Martínez i Sistach

■ «Vinc amb il·lusió per ser el vostre pastor i servidor»

TARRAGONA.— Un diumenge d'allò més assolellat fou el teló de fons a la diada de l'entrada oficial de monsenyor Lluís Martínez i Sistach, el 13 d'abril passat, com a nou arquebisbe metropolità i primate de Tarragona, en substitució del doctor Ramon Torrella.

L'arribada de Mons. Martínez i Sistach més que sonora va ser eixordadora, donat que la comissió encarregada d'organitzar la benvinguda va fer sortir al carrer tot el seguici popular tarragoní, en cercavila, fins arribar al pla de la Seu. Lluís Martínez i Sistach, acompanyat de l'alcalde de la ciutat, Joan Miquel Nadal, va aparèixer a la plaça de les Cols, on va ser rebut pel president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, i altres autoritats de la vida política i institucions, enmig de l'expectació de la gent que omplia les escales de la catedral de gom a gom. Tant el discurs de Joan Miquel Nadal com el del president Pujol van tenir un to marcadament nacionalista, flanquejats per una pancarta que sostenien alguns dels assistents on es podia llegir: «Sr. Nunci, som una nació», en clara referència al representant diplomàtic del Vaticà, Lajos Kada, per la polèmica suscitada fa uns mesos sobre la missa en català. L'alcalde Nadal va afirmar que «Tarragona ha de voler i saber exercir l'hegemonia que li correspon en l'àmbit eclesial. Estic parlant de més de 160 concilis que honoren altament la nostra seu i l'Església catalana». També va fer un recorregut sobre els més insignes arquebisbes que ha tingut Tarragona fins a concloure «amb l'entranyable doctor Ramon Torrella, que ha tingut el coratge de restaurar la tradició conciliar tarraconense». Per la seva banda, Jordi Pujol va tenir paraules d'agraïment per a l'arquebisbe emèrit, Ramon Torrella, i en el seu parlament va afegir que «Catalunya demana el seu reconeixement, el demana dins de l'Estat espanyol, a Europa, i demana el seu reconeixement en llengua, cultura i com a poble a l'Església universal. La virtut teològica de l'esperança és necessària a Catalunya entre eclesiàstics i polítics».

El nou arquebisbe de Tarragona durant la cerimònia de presa de possessió.

I referint-se al nou arquebisbe, digué que «ben segur que farà una bona feina».

Altrament, el bisbe Lluís, previ al jurament com a arquebisbe de Tarragona, va manifestar que se sentia «molt afalagat per aquesta rebuda de la històrica, moderna i mediterrània Tarragona per batejar amb ella en les esperances i el desencís».

Entrega del bàcul a Martínez i Sistach

Es calcula que unes cinc mil persones van omplir a vessar la catedral de Tarragona per assistir a la presa de possessió del nou arquebisbe Martínez i Sistach. Tots els bisbes de Catalunya i abats hi van ser presents a excepció de Mons. Josep M. Guix, de Vic, per malaltia. També hi van assistir els bisbes de les Balears, i arquebisbes i bisbes de tot l'Estat espanyol encapçalats per Mons. Elías Yanes, arquebisbe de Saragossa i president de la Conferència Episcopal espanyola, i Mons. José Sánchez, bisbe de Sigüenza-Guadalajara i secretari de la CEE. Cal destacar la presència de Mons. Santiago Martínez, arquebisbe de Burgos; Mons. Francisco Álvarez, arquebisbe de Toledo; Mons. Agustín

García Gasco, arquebisbe de València; Mons. Julián Barrio, arquebisbe de Santiago de Compostel·la; Mons. Rafael Sanus, bisbe auxiliar de València; Mons. Carlos López, bisbe de Plasència; Mn. Fidel Herráez, bisbe auxiliar de Madrid; Mons. Carlos Osoro, bisbe d'Orense; Mons. Antonio-Ángel Algara, bisbe de Terol-Albarracín; i Mons. Antonio del Val Gallo, bisbe emèrit de Santander.

Al començament de la solemne cerimònia, el nunci del Vaticà va donar lectura a les lletres del papa Joan Pau II de nomenament del nou arquebisbe.

Mons. Martínez i Sistach: «Els nostres signes evangelitzadors són més convincents si transparenten el tarannà i peculiaritats de la nostra cultura catalana»

Lajos Kada en un to conciliador va fer el seu parlament en català i castellà, a parts iguals. Va esmentar que la finalitat de la Conferència Episcopal Tarraconense és la de «promoure l'acció pastoral comuna per fomentar la relació entre els seus bisbes i la col·laboració entre Tarragona i les se-

ves diòcesis sufragànies en comunió amb el conjunt del col·legi episcopal i la Conferència Episcopal espanyola». Després, el nunci va fer entrega del bàcul a Mons. Martínez i Sistach, moment molt ovacionat, per assegurar-se tot seguit a la seu de Fructuós, flanquejat per l'arquebisbe emèrit Ramon Torrella i el nunci de la Santa Seu.

Impuls a l'aplicació de les resolucions conciliars

Lluís Martínez i Sistach va dirigir amb el seu característic to mesurat l'homilia, i va començar dient: «Vinc amb il·lusió per ser el vostre pastor i el vostre servidor a imitació de Crist, bon pastor, que no va venir a ser servit, sinó a servir i donar la seva vida.» El nou arquebisbe va manifestar «el goig i la responsabilitat de trobar-nos junts a aquesta seu mare de totes les esglésies de l'arxidiòcesi, que dona testimoniatge de les nostres llunyanes arrels apostòliques».

Es referí als joves, als necessitats i també al nou impuls que pretén donar a l'aplicació de les resolucions del Concili Provincial Tarraconense. El nou arquebisbe també va esmentar la magnífica tasca realitzada pel seu antecessor, Ramon Torrella.

La identitat catalana va ser un dels punts del contingut de l'homilia del bisbe Lluís. «No hi ha dubte —va dir— que els nostres signes evangelitzadors són més convincents si transparenten el tarannà i peculiaritats de la nostra cultura catalana.» Per la seva banda, Mn. Joan Aragonès, degà-president del Capítol Catedral va ser l'encarregat de dirigir una sentida salutació al nou arquebisbe. Mons. Aragonès va esmentar tres arquebisbes rellevants d'aquest últim segle que «han deixat un record i una estima especials: el cardenal Vidal i Barraquer, el doctor Pont i Gol i el vostre antecessor immediat, el doctor Ramon Torrella. Els tres han tingut en comú, en les seves particularitats personals, la clara defensa de la nostra identitat dins d'una visió plural de la societat i de la catolicitat de l'Església».

En acabar la cerimònia religiosa, el nou arquebisbe va ser saludat i felicitat per tots els seus germans en l'episcopat, abats, clergat, els seus familiars i fidels de Tarragona i Tortosa. Finalment, va oferir una recepció al Saló del tron del palau arquebisbal.

Joan Boronat

«Evangelitzar és la identitat més profunda de l'Església»

HOMILIA DE MONS. LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH, ARQUEBISBE DE TARRAGONA, EN LA MISSA DE PRESA DE POSSESSIÓ

GOIG I RESPONSABILITAT DE PRESIDIR AQUESTA ESSLÉSIA LOCAL

En iniciar el meu ministeri episcopal en l'estimada Església metropolitana i primada de Tarragona, desitjo saludar tots els seus membres amb les mateixes paraules de l'apòstol Pau, tan present en la vida i en la tradició de la nostra arxidiòcesi: «Dono sempre gràcies a Déu per tots vosaltres, fent memòria vostra en les meves oracions, recordant incessantment l'activitat de la vostra fe, el treball de la vostra caritat i la constància de la vostra esperança» (1Te 1,2-4).

Des que el sant pare Joan Pau II m'ha nomenat arquebisbe de Tarragona us he tingut en el meu cor i he pregat per tots. Vinc a vosaltres, enviat pel Senyor Jesucrist, mort i resuscitat, perquè prengueu possessió de mi, del meu ministeri, de la meua vida, de les meves capacitats i de les meves limitacions. Vinc amb il·lusió per ser el vostre pastor i el vostre servidor a imitació de Crist, bon pastor, que no va venir a ser servit, sinó a servir i a donar la seva vida.

Sento el goig i la responsabilitat de trobar-nos junts, aplegats en aquesta històrica i bellíssima església catedral de Tarragona que bastiren els nostres avantpassats en la fe. Aquesta seu —mare de totes les esglésies de l'arxidiòcesi— dona testimoni de les nostres llunyanes arrels apostòliques. En l'episcopologi de la nostra Església local em plau succeir immediatament l'estimat arquebisbe Ramon Torrella Cascante, que ha presidit aquesta porció del poble de Déu durant un llarg període de temps i que l'ha servit amb amor i generositat. Ell ha estat una presència sacramental de Crist bon pastor, proper a tothom, diligent en l'anunci de l'evangeli i promotor d'una pastoral amb la participació de tots. Els seus anys de servei al ministeri primacial del successor de Pere han enriquit la nostra arxidiòcesi amb la doble dimensió eclesial de la comunió i de la missió. Dono gràcies a Déu per la

tasca pastoral realitzada per Mons. Torrella i confio comptar sempre amb el seu consell i amb la seva amistat. Per la llei de la continuïtat eclesial em correspondrà la joia d'aplegar collites que no hauran pas sembrat les meves mans, sinó les mans d'uns pastors el record dels quals roman amarat d'agraïment en el nostre cor. Aquí desitjo recordar també explícitament l'arquebisbe Josep Pont i Gol, al qual vaig estimar i ajudar en els treballs de la Conferència Episcopal Tarraconense.

La presa de possessió de l'arxidiòcesi se celebra dintre de l'eucaristia —que és la principal manifestació de l'Església (sc 41)— per tal de fer ben palesa la naturalesa eclesial d'aquest

OBERTURA I COL·LABORACIÓ AMB LES ALTRES ESSLÉSIES

Però també és ben cert que només podem estimar veritablement la diòcesi si estem oberts a l'Església universal, que és la comunió de totes les Esglésies diocesanes presidida per la de Roma, que té per bisbe el successor de Pere. Els bisbes de Catalunya manifestàvem, en convocar el Concili Provincial, que la consciència de la «romanitat» dels nostres bisbats ha estat una característica fortament arrelada a les nostres terres i de manera rellevant a partir del segle passat per influència de sant Antoni M. Claret, del bisbe Torras i Bages i del cardenal Vidal i Barraquer (cf. *Esperit*,

sempre s'ha caracteritzat per congregar i animar el treball eclesial conjunt en el si de la Tarraconense, de Catalunya, enriquant alhora aquest treball amb una fraternal col·laboració amb totes les altres diòcesis d'Espanya, d'Europa i d'arreu del món.

Aquesta activitat pastoral de la nostra arxidiòcesi amb les altres que tenen la seva seu a Catalunya l'hem anat realitzant des de fa molt temps. Recentment s'ha fet més palès amb la celebració del Concili Provincial Tarraconense. Ha estat «una joiosa experiència de comunió eclesial arrelada en la mateixa comunió trinitària del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant», i «hem escoltat el que l'Esperit diu a les Esglésies de la Tarraconense» (Prefaci del Concili).

Ara estem aplicant les resolucions conciliars totes les diòcesis que hem celebrat el Concili. Com a arquebisbe metropolità de Tarragona us animo a mantenir la il·lusió i la generositat que ens va moure a celebrar aquest esdeveniment, per tal de fer ben eficaç l'aplicació d'aquelles resolucions a totes les Esglésies que peregrinen en la Tarraconense.

El temps pasqual que vivim omple els nostres cors de joia i d'esperança. Avui ens hem aplegat amb actitud de fe per tal que, com als apòstols aquell diumenge pasqual a Jerusalem, el Senyor ens obri els ulls perquè compreguem millor el sentit de les Escriptures, i fonamentalment el seu

nucli central: «El Messies havia de patir i de ressuscitar d'entre els morts el tercer dia i calia predicar en nom d'ell a tots els pobles» (Lc 24,48).

EVANGELITZAR ÉS LA IDENTITAT MÉS PROFUNDA DE L'ESSLÉSIA

L'Església de Tarragona entén que també ella ha rebut del Senyor l'encàrrec d'anunciar la bona nova de l'evangeli. Aquest és l'objectiu general que assenyalà el Consell Episcopal l'any passat per a un trienni. D'una manera especial en aquest any 1997 de la preparació immediata per a la celebració del

El president Pujol, juntament amb altres autoritats, va ser present a la presa de possessió.

acte. El bisbe és qui congrega, uneix i pastura l'Església diocesana. Ell és «el principi i fonament visible de la unitat de la seva Església particular» (*Lumen Gentium*, 23). Sense el ministeri episcopal no hi ha Església diocesana.

L'Església de Crist, una i única, existeix en i a partir de les Esglésies diocesanes. Per això si volem estimar l'Església universal de Jesucrist hem d'estimar l'Església local. Pau vi posà en relleu aquest amor a la pròpia diòcesi afirmant: «Cadascú pot dir de la pròpia Església diocesana: "Aquí Crist m'ha esperat i m'ha estimat; aquí l'he trobat i aquí pertanyo al seu Cos Místic; aquí em trobo dintre de la unitat"».

què dius a les Esglésies de la Tarraconense?, del 6 de gener de 1994). L'encíclica *La missió del Redemptor*, de Joan Pau II, recorda aquesta dimensió universal i missionera de l'Església i ens invita a comprometre'ns amb totes les energies al servei de l'anunci de l'evangeli. Amb goig constatem que són molts els fills i filles de l'arxidiòcesi que viuen la vocació missionera en països allunyats, i em plau recordar-los molt especialment en aquesta celebració.

La nostra arxidiòcesi metropolitana i primada té arrels de l'apòstol dels gentils i del bisbe màrtir sant Fructuós, que amb la seva sang va sembrar la constant preocupació per tota l'Església estesa d'orient a occident. Tarragona

Fotografia Coque

(Segueix a la pàg. 10)

(Ve de la pàg. 9)

Jubileu, centrem la nostra atenció en Jesucrist. Avui és urgent donar a conèixer Jesucrist als homes i dones del nostre món. Davant aquest repte, benivol-guts, treballem junts per esdevenir més i més un poble de profetes. Evangelitzar és la identitat més profunda de l'Església, puix aquesta existeix per evangelitzar. El nostre món urbà, industrial, rural i mariner viu un procés de descristianització. El papa, en la seva encíclica missionera, ens diu que «el testimoniatge de vida cristiana és la primera i insubstituïble forma de la missió» (*Redemptoris missio*, 42). Tanmateix, la bona nova proclamada pel testimoniatge de la vida haurà de ser, tard o d'hora, proclamada per la paraula de vida. En l'evangeli d'avui, Jesús ens diu a tots nosaltres: «Vosaltres en sou testimonis» (Lc 24,48).

El document pontifici esmentat afirma que els cristians «són signe del l'evangeli àdhuc per la fidelitat a la pàtria, al poble, a la cultura nacional, però sempre amb la llibertat que Crist ha portat» (*Redemptoris missio*, 43). No hi ha dubte que els nostres signes evangelitzadors són més convincents si transparenten el tarannà i peculiaritats de la nostra cultura catalana. Perquè la cultura d'una col·lectivitat es fonamenta al mateix temps sobre la fidelitat al passat —que en el nostre país són les nostres arrels cristianes— i sobre una renovació con-

Mons. Martínez i Sistach va animar els fidels a mantenir la il·lusió per l'aplicació de les resolucions conciliars.

tínua. Joan Pau II deia, amb motiu del nostre mil·lenari, que «cal assenyalar que l'acció de l'Església ha anat configurant el poble català amb tots els trets propis: culturals, sociopolítics i econòmics. Aquesta herència —continua afirmant el papa— us crida a tots a créixer les virtuts cíviques, humanes i cristianes que han distingit els fills i les filles de Catalunya».

L'eix vertebrador del Concili Provincial ha estat l'objectiu d'anunciar l'evangeli a la nostra societat. Es tracta d'aplicar aquí el que Joan Pau II deia d'Europa: «L'Església té, en aquesta

nova situació, l'obligació urgent d'aportar novament als homes d'Europa l'anunci alliberador de l'evangeli. La nova evangelització no és un programa a favor de l'anomenada «restauració» d'una Europa dels temps passats, sinó que l'ajuda a descobrir les seves pròpies arrels cristianes i a instaurar una civilització més profunda, és a dir, més cristiana i, amb això, també més rica humanament» (núm. 3). L'Església té la missió d'anunciar Jesucrist a tots els homes sense cap coacció mundana, de comunicar als creients la vida divina de la gràcia de l'Esperit Sant en els sacraments i d'ajudar els fidels a viure la fe i l'amor. La seva missió —s'afirma en el Concili Provincial— no és estructurar la societat en les qüestions temporals ni determinar directament les grans qüestions de la política, de l'economia o de la cultura. Els cristians, però, com l'ànima en el cos, estan cridats a vivificar segons l'Esperit de Déu totes aquestes realitats en les quals viuen, presents i forasters alhora (cf. Prefaci del Concili).

DEIXEM QUE CRIST PARLI A L'HOME D'AVUI

Davant els dubtes, les incerteses i les foscores del nostre món, és fàcil tenir por. Els creients en la resurrecció de Jesús podem dir a tots els nostres germans: «No tingueu por.» Obriu les portes de la vostra vida a Crist. Ell coneix què hi ha dintre de l'home. Deixem que Crist parli a l'home d'avui.» Com ens recorda el Concili Vaticà II, «és ben veritat que el misteri de l'home només s'aclareix de debò en el misteri del Verb Encarnat. Crist manifesta plenament l'home al mateix home i li fa conèixer la seva altíssima vocació» (*Gaudium et spes*, 22). Només Crist té paraules de vida eterna. Ell que és «el camí, la veritat i la vida».

L'amor que els cristians han de tenir al món creat i redimit pel Fill de Déu encarnat ens urgeix a oferir amb il·lusió i ben esperançats la bona nova de Jesucrist. Nosaltres, que tenim ja l'ines-

timable sort de creure, tots els qui encara busquen Déu i tots els qui estan turmentats pel dubte, acollim les paraules pronunciades per Simó Pere: «Tu ets el Crist, el Fill de Déu viu.» En aquestes paraules hi ha la fe de l'Església. En elles s'hi troba la veritat última i definitiva sobre l'home en el seu present i en la seva eternitat.

Com els deixebles d'Emmaús, també nosaltres reconeixem Jesucrist quan parteix el pa: el pa de l'eucaristia i el pa de l'ajuda fraterna. En el Sínode Extraordinari de 1985 se'ns invitava a descobrir en la litúrgia i en la Bíblia les fonts de les quals viu l'Església. La litúrgia viscuda ens fa trobar-nos amb el Crist de la fe, l'únic que pot salvar el món ahir, avui i sempre (cf. Hb 13,8). La *lex orandi, lex credendi* no és només una crida a descobrir els textos litúrgics com a «lloc teològic», sinó a aprendre en la celebració les actituds bàsiques de la fe. Els qui rebem l'eucaristia no solament ens unim més estretament a Crist, sinó que, a més, Crist ens uneix més estretament a tots els altres fidels en un sol cos: l'Església.

En la tradició teològica i litúrgica més antiga, la celebració de l'eucaristia ha estat sempre vinculada amb l'atenció als pobres. El Concili Provincial Tarraconense ha dedicat un capítol a l'atenció als pobres i marginats i ens ha recordat molt oportunament l'exigència de fraternitat i de solidaritat que és intrínseca a l'eucaristia, quan ens exhorta a «revifar la tradició tan intensament viscuda en els primers segles de l'Església de vincular visiblement la celebració de l'eucaristia amb la caritat fraterna» (Resolució 77).

Molt estimats diocesans, recordant el meu lema episcopal: «La caritat de Crist ens urgeix», voldria fer present que aquesta constatació paulina ens urgeix moralment a estimar Déu i els germans i a no separar mai aquests dos amors. No som del món, però vivim en el món i estimem el món creat per Déu i volem realitzar-hi el seu pla creador i redemptor. Com ens diu el Concili Vaticà II, «els cristians han de cercar i assaborir les realitats sobiranes; però, amb això, en comptes de disminuir, més aviat creix la importància de llur deure de col·laborar amb tothom en la construcció d'un món més humà» (*Gaudium et spes*, 57).

En la nostra societat va creixent la insolidaritat, augmenten els pobres i apareixen bosses de pobresa. Dissortadament aquesta realitat afecta també els nostres pobles i ciutats. Hem de practicar la virtut humana i cristiana de la solidaritat, ja que aquesta és l'única solució per trencar les creixents fronteres entre Nord i Sud, entre rics i pobres, a nivell internacional, nacional i local. Com diu el Concili Provincial: «La convenció que no hi pot haver veritable evangelització sense el testimoniatge que té

(Segueix a la pàg. 11)

CENTENARI DE LA MORT DE SANTA TERESA DE JESÚS INFANT

(1897-1997)

Cicle de 7 conferències a «Balmesiana» organitzat per:

FOMENT DE PIETAT
FUNDACIÓ BALMESIANA
FUNDACIÓ CULTURA RELIGIOSA

(Abril-maig 1997)

Dia 30 d'abril
(dimecres)

Santa Teresa de Jesús Infant, filla de sants

Dr. Ignasi Segarra, prev.

De la comunitat de sacerdots de Santa Creu i de l'Opus Dei, de Barcelona.

Les conferències tindran lloc a **BALMESIANA**, carrer de Duran i Bas, 9 i 11, Barcelona, a les 7.30 de la tarda

(Ve de la pàg. 10)

com a condició la unitat dels cristians, com a ànima l'amor de Jesucrist i com a cos l'atenció i la donació solidària als necessitats, als pobres i als marginats, és viscuda per nosaltres com un important signe dels temps» (Resolució 1).

LA PASTORAL NO ÉS SIMPLE ORGANITZACIÓ I COORDINACIÓ

El servei de la paraula, el servei de l'eucaristia i dels altres sagraments i el servei de la caritat són, tots tres, constitutius de l'acció eclesial i interdependents. No podem reduir la pastoral a un problema de simple organització i coordinació. Cerquem de reunir el poble de Déu en l'Esperit Sant per l'exercici del ministeri episcopal, amb el dels preveres i dels diaques, per tal de fer de la nostra Església el santuari de la presència de Déu enmig dels homes, testimoni de Jesús enmig de la gran tribulació i anticipació de l'Església celestial (cf. Prefaci del Concili).

El Senyor m'envia a vosaltres, estimats fills i filles de l'Església de Tarragona, metropolitana i primada, en la celebració del temps pasqual. Desitjo que el Crist ressuscitat ompli sempre de joia, d'il·lusió i d'esperança els nostres cors i el nostre treball que realitzarem conjuntament en l'Església i en la societat. Fent-me ressò de les paraules del Senyor ressuscitat, us dic amb tot el meu convenciment i amor: «La pau sigui amb vosaltres», «Per què us alar-meu? Per què us vénen al cor aquests dubtes?» No tingueu por, per dificultats i contrarietats que se us presentin. La victòria que ha vençut el món és la resurrecció de Crist. La Pasqua ens ha fet poble de l'altra riba del Jordà. Hem travessat el mar de l'esclavatge. Hem trobat destruïda la llosa de la mort. La pedra que ens barra el pas a la cultura de la vida i de l'amor ha estat treta i podem viure i estimar. Per això Pasqua és el dia que crea impulsos de vida nova en cadascú de nosaltres, en tota l'Església i en tota la creació.» Estimats diocesans, us invito a continuar oferint a tots els homes i dones de l'arxidiòcesi i d'arreu aquests dons pasquals.

Aquesta bellíssima església catedral està bastida amb una munió de pedres, totes elles necessàries, si bé amb funcions estructurals i estètiques diferents. Benvolguts sacerdots, diaques, religiosos, religioses i laics de l'arxidiòcesi de Tarragona, tots sou pedres vives d'aquesta Església, la bastiu, la manteniu i la feu ben visible com a presència de Crist en aquestes terres. Així ho feren especialment els nostres sants i beats de la diòcesi: Tecla, Fructuós, Auguri, Eulogi, Pròsper, Oleguer, Magí, Pere Armengol, Bernat Calbó, M. Rosa Molas, P. Palau, Bonaventura Gran i Joan de Santa Marta. Els sants han estat sempre font i origen de renovació en les circumstàncies més difícils de la història de l'Església.

LA COL·LABORACIÓ DELS SACERDOTS, RELIGIOSOS I LAICS

Compto amb tots vosaltres i confio en la vostra constant i generosa col·laboració. Em dirigeixo, en primer lloc, a vosaltres, molt estimats sacerdots, membres del presbiteri diocesà. Tots vosaltres sereu els més íntims i immediats col·laboradors del meu ministeri episcopal. El pasturatge de l'arxidiòcesi el faré sempre amb la vostra cooperació. Hi ha entre nosaltres una profunda relació sacramental, puix pel sacrament de l'orde participem del mateix sacerdoci ministerial de Crist. Desitjo que trobeu en mi un amic, un germà i un pare. Us vull estimar a tots per igual. Tindreu sempre ben obertes les portes del meu cor i de casa meva.

Miro amb molta satisfacció i esperança a vosaltres, seminaristes, que amb la vostra generositat i valentia heu acollit la crida que el Senyor us ha fet de servir-lo un dia proper en el ministeri presbiteral, i invito els joves a escoltar amb disponibilitat la crida de Jesús a seguir-lo més radicalment en la vocació sacerdotal.

Les comunitats de religiosos i religioses —de vida contemplativa i de vida activa— engalanen la nostra arxidiòcesi i enriqueixen la vida i la santedat de l'Església (cf. *Lumen gentium*, 44). Vivint intensament el vostre carisma trebal·leu eficaçment en l'edificació i en l'augment de tot el Cos místic del Crist i pel bé de la nostra Església de Tarragona. Per a mi sereu sempre uns membres valuosos i estimats i, fidels al carisma que us és propi, i des de la vostra legítima autonomia eclesial, acolliré la vostra col·laboració en la pastoral diocesana amb el vostre treball en les comunitats i institucions eclesials.

Les meves paraules es dirigeixen a tots els laics de l'arxidiòcesi i d'una manera especial als joves. Tots vosaltres sereu sempre objecte de la meva estimació i de la meva cura pastoral. Sou membres actius i indispensables en l'edificació de la nostra Església diocesana. Des d'ara ja us dic que vull comptar amb vosaltres, que us necessito. El tracte familiar i constant entre nosaltres ha de ser motiu d'esperança, d'un profit eclesial ben abundós, d'un envigoriment de la vostra consciència de laics amb responsabilitat i d'un reforçament més espontani de l'obra pastoral. D'aquesta manera «la nostra Església diocesana, reforçada per tots els seus membres, podrà dur a terme la seva

missió per a la vida del món» (*Lumen gentium*, 37).

Desitjo fer arribar la meva salutació ben cordial a totes les comunitats parroquials, moviments, associacions i institucions eclesials, a totes les famílies, a tots els diocesans creients i no creients en Jesucrist, i especialment als qui comparteixen més intensament la creu de Crist: malalts, disminuïts físics i psíquics, ancians, drogoaddictes, empenyats, marginats, etc.

AGRAÏMENTS

(Tot seguit va dir en castellà:)

Quiero dar las gracias al señor nuncio apostólico que representa en España al papa Juan Pablo II. Vuestra presencia entre nosotros es prueba del afecto que sentís por Catalunya y por nuestra arc-

Tots van voler felicitar al nou arquebisbe de la Seu Metropolitana.

hidíocesis, que en estos momentos exulta por un nuevo pastor y agradece al santo padre la delicadeza que ha tenido hacia nosotros. La comunión con el sucesor de Pedro será siempre el signo de una realidad profunda: sentirnos miembros de la Iglesia de Jesucristo extendida de Oriente a Occidente.

Deseo agradecer también a los señores arzobispos y obispos de distintas diócesis españolas su participación en esta celebración que pone de relieve la comunión eclesial y el afecto colegial que nos une entre sí y que constituye el fundamento eclesial del trabajo pastoral conjunto, con la colaboración de los secretariados, y quiero saludar especialmente a los miembros y expertos de la Junta Episcopal de Asuntos Jurídicos. Cuento con la amistad y la oración de todos para que pueda ejercer mi ministerio con todos y en toda la archidiócesis de Tarragona, al servicio del anun-

cio de la buena nueva, de la celebración de la fe y del testimonio de la caridad. Y todo ello con renovada ilusión y con plena confianza en el Señor Jesús, que resucitando ha vencido la muerte.

Desitjo fer ben palès el meu afecte i agraïment al senyor cardenal de Barcelona, estimat antecessor meu a la diòcesi de Tortosa, i a tots els bisbes de les diòcesis de la Tarraconense. Gràcies per tot el bé que m'heu fet amb el vostre testimoniatge i per tot el que hem compartit i hem realitzat en comú. Des del nou ministeri que el papa m'ha confiat em plau posar-me plenament al vostre servei i continuar el treball conjunt en bé de la comunió i de la missió de les nostres Esglésies.

També agraeix a les autoritats —especialment al Molt Honorable Senyor President de la Generalitat, al Sr.

President de la Diputació, al Sr. Alcalde i a la Corporació Municipal— la seva atenció i deferència de fer-se presents i participants en aquest acte. Correspon al seu gest amb el meu agraïment i amb el desig de col·laboració lleial, des de l'angle que em correspon, als seus esforços de construir amb pau i justícia la ciutat terrena.

Gràcies a tota la meva família, especialment al meu pare, que m'acompanya, i a la meva mare, que ho fa des del cel per la comunió dels sants. Gràcies, Senyor, per haver-me donat el do d'una família cristiana que des de l'inici de la meva vida m'ha estimat, educat i catequitzat.

La meva salutació i agraïment ben cordials als sacerdots, religiosos i laics de l'Església germana de Tortosa, que amb el vostre afecte, col·laboració i testimoniatge sempre m'heu ajudat i m'heu fet una mica més semblant al

bon pastor. L'Església metropolitana i germana de Tarragona us ho agraeix en la comunió eclesial.

Gràcies també als sacerdots, religiosos i laics de l'estimada arxidiòcesi de Barcelona que m'ha engendrat pel baptisme a la vida de fill de Déu i on el Senyor em cridà al sacerdoci i a l'episcopat per servir i lliurar la vida pels germans. Gràcies a tots els qui heu vingut de les altres Esglésies diocesanes de Catalunya i d'arreu d'Espanya. Compto sempre amb la vostra pregària i amb el vostre afecte.

Que Maria, sota l'advocació de la Mare de Déu del Claustre i de totes les advocacions invocades en les comarques de la nostra arxidiòcesi, continuï guiant-nos en el nostre caminar com a Església de Déu. Que Jesucrist, anyell de Déu i bon pastor, que ara s'immolarà per nosaltres sobre l'altar d'aquesta catedral m'ajudi a ser un bon pastor de tots vosaltres.

Urgell

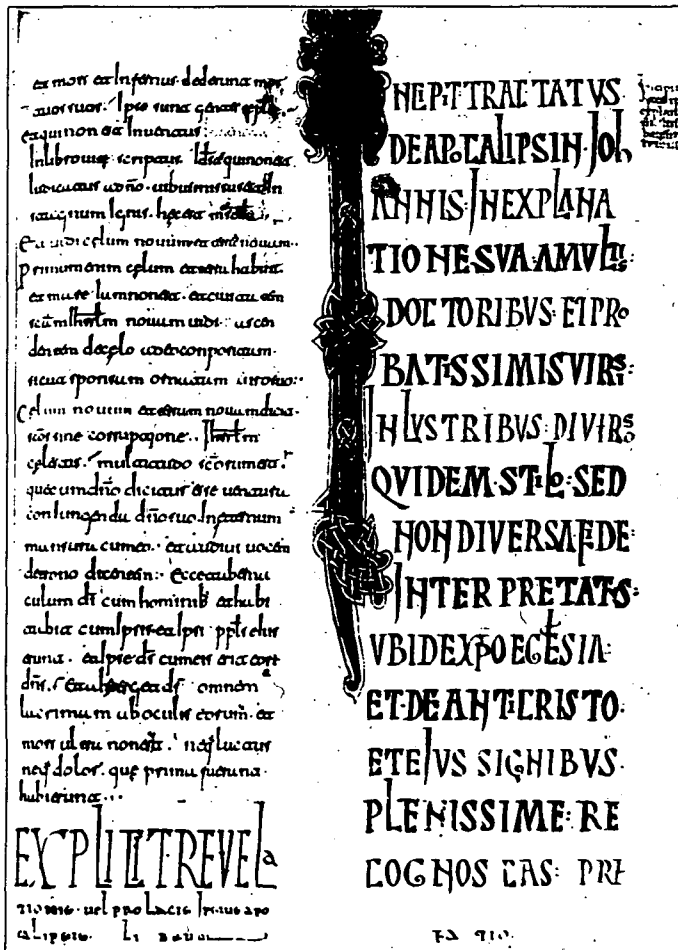
Edició en facsímil del Beatus de Liébana

■ Durant el robatori va desaparèixer un full del còdex

LA SEU D'URGELL.— Una empresa especialitzada prepara la publicació d'una edició en facsímil del Beatus de Liébana, còdex del segle X, que després del seu robatori és custodiat a la Seu d'Urgell.

L'empresa Testimonio, de Madrid, aproximadament el gener de 1998 haurà enllestit l'edició de 950 exemplars del Beatus en facsímil i, amb l'autorització del bisbat d'Urgell, els posarà a la venda al preu de 500.000 pessetes. La publicació abastarà el còdex complet i alguns exemplars seran lliurats gratuïtament al Bisbat, propietari de l'original. La mateixa empresa també prepara l'edició d'unes carpetes amb informació i quatre làmines amb miniatures del Beatus en facsímil. Aquesta publicació, que estarà enllestida abans de cinc mesos, es vendrà al Museu Diocesà d'Urgell al preu de 7.000 pessetes, i se'n faran les reedicions que calgui.

La difusió del robatori i posterior recuperació del còdex han desvetllat l'interès de moltes persones per posseir fotografies i, encara millor, facsímils. Els responsables del Museu Diocesà podran custodiar el text original, oferir als visitants el facsímil del còdex i satisfer l'interès de les persones que volen tenir una còpia a casa.

La pàgina desapareguda a propòsit del robatori del Beatus.

Desapareguda una pàgina del Beatus

Els responsables del patrimoni cultural de la Diòcesi han confirmat que, després de la recuperació del Beatus, ha desaparegut una pàgina del còdex.

Gilbert J.O., única persona actualment en presó a causa del robatori, el dia 12 de febrer, declarà al jutjat de la Seu d'Urgell que li havien mostrat una pàgina separada del còdex. Després de la recuperació s'ha comprovat que efectivament havia desaparegut la pàgina 15, que només conté text i correspon a l'inici del tractat sobre l'Apocalipsi, comentari escrit al segle VIII pel Beat de Liébana. La notícia d'aquest espoli, sempre important en una obra de tant valor, un cop més ha situat el còdex a les capçaleres dels informatius.

Fonts properes al Museu Diocesà opinen que els protagonistes del robatori haurien tallat la pàgina 15 del còdex per oferir-la com a mostra als possibles compradors. L'opinió és confirmada pel fet que correspon a l'encapçalament de l'obra i n'anuncia el contingut. La diòcesi disposa, des de 1975, d'un microfilm amb el contingut complet del Beatus, fet que pot ajudar a la recuperació de la pàgina arrancada.

Antoni Mirabet

Polèmica per l'editorial dels Fulls Diocesans de Tarragona, Vic, Solsona i Girona

L'editorial conjuna dels bisbats de Tarragona, Vic, Solsona i Girona, *No prendràs el nom de Déu en va* que es va publicar amb motiu de les festivitats de Sant Jordi i de la Mare de Déu de Montserrat el 20 d'abril passat, fa una clara defensa del nacionalisme català i insta a treballar més a favor de l'Església i del país. Els bisbes consideren que és necessari que els castellanoparlants establerts a Catalunya aprenguin la nostra llengua. El document, que ha despertat polèmica, ha arribat en ple debat polític sobre la reforma de la llei de normalització lingüística.

El paràgraf que més polseguera ha aixecat és aquell que diu que s'hà de facilitar la integració al nostre país dels castellanoparlants, «però exigint-los al mateix temps que respectin la nostra identitat com a poble i que aprenguin la nostra llengua com nosaltres hem hagut d'aprendre la seva». El president del PP a Catalunya, Alberto Fernández, ha criticat l'actitud dels bisbes i ha advertit que «manifestacions d'aquest tipus allunyen l'Església dels seus feligresos». Només ERC i PI han subscrit obertament el document de contingut nacionalista. El secretari general adjunt d'Unió Democràtica (UDC), Jordi Petit, està d'acord amb el posicionament, però opina que «hauria estat millor plantejar-lo en termes no d'exigència sinó de voluntat».

Encara que el Full Dominical no ha estat redactat personalment pels bisbes, aquests subscriuen el seu contingut. Però en el cas del nou arquebisbe de Tarragona, Lluís Martínez i Sistach, es va trobar amb l'editorial fet després d'incorporar-se com a nou pastor de la Seu Primada. Trobareu el text íntegre de l'esmentat editorial a «Retalls», pàg. 18.

C.C.

Girona

Nomenats els nous vicaris a la diòcesi

GIRONA.— El 2 de juny hi haurà renovació al Consell Episcopal de la diòcesi, ja que el bisbe de Girona, Jaume Camprodon, ha fet públics els relleus en els càrrecs vicarials. Després d'una consulta a sacerdots, religiosos i laics del bisbat, s'ha decidit nomenar com a vicari general Jaume Julià i Vidal, en substitució d'Esteve Andreu. Mossèn Julià és actualment pro vicari general i delegat diocesà de Càritas. Com a vicari episcopal de pastoral i de la zona pastoral de Girona hi haurà Pere Domènech i Feixas, que substituirà Jaume Julià. Mossèn Domènech és el rector de la parròquia de Santa Maria de Banyoles i arxiprest de Banyoles. Pel que fa a la zona de la costa, se n'encarregarà mossèn Josep Gispert i Molinas, que és rector de Santa Maria de Pineda de Mar i arxiprest del Maresme. La zona de l'Empordà, en substitució d'Enric Sala anirà a càrrec de mossèn Joan Pujol i Prat, rector de la Bisbal d'Empordà, Castell d'Empordà, Peratallada i Sant Climent de Peralta. I la zona pastoral de l'interior seguirà tenint com a vicari Miquel Ramió i Feliu, rector de Borgonyà i Corts. Per aquests nomenaments el bisbe de Girona ha tingut en compte tant les respostes a la consulta com la conveniència d'estendre les responsabilitats a nivell diocesà i de portar endavant la recepció del Concili Provincial Tarraconense.

Miriam Díez Bosch

Barcelona

S'unifica la direcció de l'orde franciscà seglar de Catalunya

■ Actualment l'OFS està formada per 20 fraternitats

BARCELONA.— L'orde franciscà seglar (OFS), els membres del qual segueixen l'espiritualitat de sant Francesc d'Assís sense deixar la família i els compromisos temporals, és present a Catalunya amb 20 fraternitats o grups, estesos arreu del país.

Nou Consell unificat de l'OFS de Catalunya.

Fins ara l'OFS estava constituït en dues branques: la interobediencial, assistida espiritualment pels framenors franciscans, conventuals i terciaris regulars; i la branca assistida pels framenors caputxins. Fa temps s'inicià un procés d'unificació, el qual ha culminat i s'ha assolit en el capítol electiu celebrat el 5 d'abril passat, sota la presidència del ministre de l'OFS de l'Estat espanyol, Antonio Raíndo, i de l'assistent espiritual d'Espanya, fra Eloy Gómez, framenor conventual. Des d'ara, doncs, l'OFS de Catalunya forma un únic Consell, havent estat elegit president o ministre, Cinto Bigordà i cinc consellers més. També pertanyen al nou Consell, el representant de la Joventut Franciscana (JOFRA) i tres assistents espirituals.

L'OFS es regeix per una regla pròpia, aprovada per la Santa Seu, en la qual s'especifica el carisma espiritual i la missió evangelitzadora i social dels seus afiliats. A Catalunya passen de 1.500 els franciscans seglars dels dos sexes, i més d'un milió en tot el món.

Cinto Bigordà

Ministre de l'OFS de Catalunya

Breus

Mn. Josep M. Tomàs elegit administrador diocesà

TORTOSA.— El Col·legi de Consultors ha elegit Mn. Josep M. Tomàs administrador diocesà del bisbat. Mn. Tomàs va ser vicari general durant el mandat de Mons. Lluís Martínez i Sistach. Tal com diu el Codi de Dret Canònic serà un mandat temporal presidit per la consigna de no innovar res fins que sigui nomenat el nou bisbe, que es preveu en un temps de sis mesos.

J.B.B.

Sacerdots diocesans fidels fins al martiri

TORTOSA.— Ja es pot adquirir el llibre *Sacerdots diocesans fidels fins al martiri* (Diocesi de Tortosa 1936-1939), que parla dels 300 màrtirs de la diòcesi. El degà del Capítol, Mn. Manuel Garcia Sancho, llicenciat en història, ha recopilat pacientment els testimonis referents als preveres assassinats l'any 1936 en la guerra civil espanyola. És un treball seriós, objectiu, documentat i a la vegada de lectura àgil.

J.B.B.

Remodelació del Palau Episcopal

TORTOSA.— El nou arquebisbe de Tarragona, Mons. Martínez i Sistach quan encara era bisbe de Tortosa va decidir recuperar dues peces nobles del Palau Episcopal: una antiga sala oficial de reunions poc utilitzada va passar a ser despatx oficial del prelat; i el saló gòtic volia que fos la sala d'espera de les visites. Val a dir que aquest saló, anomenat del «trono» i la capella annexa són una joia del gòtic civil català. El bisbe Berenguer Després (1316-1340) va signar les dues estances amb la gravació del seu escut de tres margarides.

Ara la ubicació del despatx oficial es diferencia del particular o de treball. La capella gòtica no està oberta al culte, però es pot admirar il·luminada a través d'una porta de vidre coronada amb l'escut de Mons. Martínez i Sistach. Ben mirat, deixa al futur bisbe aquestes dues peces nobles, a més d'aconseguir la consolidació de tot el palau amenaçat per esclatxes.

J.B.B.

Medalla de plata a Mons. Martínez i Sistach

TORTOSA.— El Ple de l'Ajuntament de Tortosa ha aprovat per unanimitat iniciar l'expedient per concedir la Medalla de Plata de la ciutat a Mons. Martínez i Sistach, que ha estat durant gairebé sis anys bisbe de Tortosa i ha promogut les Terres de l'Ebre.

J.B.B.

Trobada del Moviment de Joves Cristians

MÓRA D'EBRE.— La trobada diocesana del Moviment de Joves Cristians tindrà lloc a l'ermita de Sant Jeroni de Móra d'Ebre el 27 d'abril. El tema de la jornada serà el Déu que ens revela Jesús i es plantejarà com podem ser testimonis les de Jesús entre els nois i noies. Els organitzadors van enviar uns temaris a cada parròquia perquè els joves treballassin el tema de la trobada.

C.C.

SANTA MARTA

Servei Particular d'Infermeres

Infermeres ATS
Auxiliars de clínica
Puericultores
Vetlladors/es

Servei en clíniques i
Cases particulars

Tel. 245 37 58 / 231 52 27

Horari d'informació de 9.15 a 14.15

Magisteri

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Montserrat, roca de la fe d'un poble fort

Una mare de molts fills representa per a cada un d'ells una història irreplicable d'afecte personalitzat, de perdons concrets, d'ajuts amorosos i diferents dels que feien falta als altres fills o filles... És a dir, cada fill, cada filla, té al seu cor una imatge, diferent de la dels seus germans, de la mare única i comuna. Per als catalans, la imatge concreta de la Mare de Déu i nostra és la Mare de Déu de Montserrat. També

s'hi uneixen, en el record i en l'ànima de cadascú, històries, il·lusions, tristeses, conversions...; i tot plegat forma la història més profunda del nostre poble i el seu resum més real.

Això no és pas una afirmació poètica i, doncs, irreal, ja que no hi ha una mirada més realista sobre la biografia d'una persona o sobre la història d'un poble que la mirada profunda i realíssima de Déu i dels qui en són més a prop. I ¿qui té més a prop Déu que Maria? Per això, intentar arrancar del cor del nostre poble la fe en Déu, l'amor a ell o a la seva Mare, és com voler arrancar del seu cor aquella arrel profunda on té clavada la seva identitat més clara, diversificada, com qualsevol arbre d'arrels sanes, per la diversitat de les èpoques, les comarques, els nivells culturals o les formes de treball.

Aquest diumenge, el record i la pregària de molts cristians i cristianes de la nostra terra es farà present a Montserrat. Es compleixen cinquanta anys d'aquella diada memorable del 27 d'abril de 1947. Des de la vigília, foren molt nombrosos els grups que van pujar a la santa muntanya en pelegrinatge des de les diverses comarques catalanes.

Així com tota la sang d'un cos passa pel seu cor, els fills de la nostra terra, una generació rera una altra, continuen pujant a Montserrat, el cor religiós

de Catalunya. Tots els catalans, nascuts aquí o bé d'adopció, necessiten sentir el batec del cor de la Mare, aplegats amb els altres fills i filles seves, i, per tant, fills i filles de Déu.

Un dels records que ens resten d'aquella diada memorable és la institucionalització de les vetlles de pregària a Montserrat, sobretot la Vetlla de Santa Maria, celebrada cada any la nit del 26 al 27 d'abril, que continua aplegant tants fidels, amb un nombre de joves ben considerable.

A invitació del pare Abat i de la comunitat benedictina, he tingut l'oportunitat de presidir uns quants anys aquesta vetlla. En aquesta data i en aquest acte he tingut sempre la vivència que Montserrat —muntanya, santuari i monestir, en una síntesi ben reeixida— s'ha tornat una gran llar de pregària i de fe dels cristians i les cristianes, i de tots els ciutadans i les ciutadanes de les terres catalanes.

És el poble de Déu en vetlla i pregant. És el poble de Déu pelegrinant, materialment o espiritualment, ja que estic segur que a totes les comunitats es viurà aquest diumenge en sintonia espiritual amb la commemoració montserratina: disponibilitat de secundar el pla de Déu, en fidelitat amb els nostres compromisos a l'Església i a la societat d'avui, quan se'ns plantegen tants reptes i no poques «nits de la fe».

Jaume Camprodon
Bisbe de Girona

Montserrat

Poc s'ho pensava l'Abat Oliba quan, procedent de Ripoll, pujava a Montserrat per establir-hi una comunitat de monjos amb la idea de fomentar el culte a Santa Maria, que estava contribuint a bastir un dels punts de referència més sòlids del seu poble. Perquè Montserrat es basa en tres columnes: la muntanya, la devoció a la Mare de Déu i la comunitat benedictina. Traieu-ne una i Montserrat trontolla.

El 27 d'abril es compleixen cinquanta anys, dia

per dia, de l'entronització solemne de la venerada imatge. Fou una iniciativa encertada. Prova n'és la resposta de tot Catalunya per sufragar l'artístic trontolleu on es venera la imatge de la Verge Bruna. Un altre exponent que s'havia tocat el cor dels catalans foren les festes populars que s'organitzaren arreu.

La Comissió Abat Oliba hi jugà un paper de primer ordre. Formada per persones lúcides, procedents d'ideologies i amb experiències ben diferents, aconseguí que l'homenatge a la Mare de Déu es fongués en un gest de reconciliació i afavorís un desvetllament del poble català. Un senyal que, amb limitacions avui impensables, començàvem a desfer-nos de la maltempada del 36 i dels anys que la seguien.

Cinquanta anys fecunds. Amb totes les variants que han imposat les circumstàncies, s'ha consolidat com a punt de referència espiritual, popular i intel·lectual per als cristians, i un aplegador i portantveu de les inquietuds legítimes del país.

Amb les lliçons de la història ara cal mirar endavant. El poble continua pujant a Montserrat. Per l'atractiu de la muntanya? Ben cert. Però la generació que omple la Basílica a l'hora dels oficis litúrgics i les llargues fileres que es formen per pujar a besar la imatge de la Mare de Déu, manifesten la necessitat que es porta al cor d'un diàleg amb Déu. Afegiu-hi els qui en grup o individualment truquen a l'Abadia per rebre l'acollida i la paraula orientadora d'un monjo. Ens havíem arribat a creure autosuficients i ens adonem que estem en gestació constant. Necessitem de l'altre; i sovint l'altre és Déu.

Montserrat continua sent «casa del pa» per a moltes persones que tenen necessitat de ser escoltades i d'escoltar d'algú una paraula d'esperança. «El pobre parla i Déu l'escolta.» Per aquí deu anar el futur de Montserrat; per no demanar el que no és del cas i, en canvi, per demanar i donar la pau que sobreix d'unes vides configurades per l'ora et labora de sant Benet a l'aire de Santa Maria.

Barcelona

FUNDACIÓ MISSATGE HUMÀ I CRISTIA

Av. Diagonal, 460, 3r - 08006
Tel. 415 30 06 - Fax 415 14 49

• **ASSOCIACIÓ HUMANISME I ESPORT.**— El 28 d'abril, a les 20.00, tindrà lloc a la capella de l'esportista de la basílica parroquial de Santa Anna (C/ Rivadeneyra, s/n), una missa dedicada als esportistes, organitzada pels antics membres de l'OAR Barcelona.

• **MONESTIR DE MONGES MÍNIMES.**— El 3 de maig, solemnitat de sant Francesc de Paula, a les 12.00, solemne celebració eucarística presidida per Mons. Carles Soler i Perdigo, amb la col·laboració de la coral La Flama. Per a més informació: Camí de Sant Genís a Horta, 16 - Barcelona, tel. 429 27 57.

• **CARILLÓ DEL PALAU DE LA GENERALITAT.**— El 4 de maig, a les 12.00, concert extraordinari «Eurocarilló», a càrrec

d'Anna Maria Reverté. Obres de Van den Berg, Siép, Ventura, Handel, Dowland, Dubois, Viurlioris, Ferrao, Dvorák i Beethoven.

• **ASCE-SARRIÀ/AA. SAGRAT COR.**— El 7 de maig, a les 19.00, encontre amb Dolores Alexandre, professora de teologia de la Universitat de Comillas, que parlarà sobre «Recordant junts el futur». Per a més informació, tel. 204 69 60.

• **TROBADA D'ESCOLANS.**— El 10 de maig, al Seminari Menor de la Conreria, s'aplegaran els escolans o adolescents que ajuden en les celebracions litúrgiques. La jornada serà de 10.00 a 17.00 i hi haurà jocs i animació musical. L'Eucaristia serà presidida per Mons. Joan-Enric Vives. Cal portar-se el dinar. Per a més informació, tel. 395 10 11.

• **ASSOCIACIÓ D'AMICS DE L'ORGUE DE SITGES.**— L'11 de maig, a les 18.00, concert a càrrec de Karl Nemecek, trompeta, i Tarsici Roma, orgue. Obres d'Albinoni, Bach, Krebs, Loeillet i Telemann.

• **SANT CRIST D'ARÉN DE RIBAGORZA.**— Els devots del sant Crist d'Arén de Ribagorza que resideixen a Barcelona celebraran la seva festa major l'11 de maig, a les 18.30, a la parròquia de Santa

Anna (c/ Rivadeneyra, 3), amb la missa solemne i el cant dels goigs.

• **CASA DE MISERICÒRDIA.**— C/ Elisabets, 8-10 - Barcelona. Exposició de labors i brodats fets a mà. Són treballs realitzats durant el curs per les nenes acollides en aquesta institució benèfeca. La inauguració serà l'11 de maig i romandrà oberta fins al 8 de juny, cada dia, de 10.30 a 13.00 i de 16.00 a 19.00. Per a més informació, tel. 318 31 81.

• **RENOVACIÓ CARISMÀTICA CATÒLICA.**— El grup de pregària Ágape organitza conferències sobre «La Renovació de l'Esperit», del 12 al 18 de maig, de 19.30 a 21.00, amb el recés de fi del seminari. C/ Calàbria, 180, planta C. Per a més informació, tels. 310 03 19 i 457 65 61.

• **ADORACIÓ EUCARÍSTICA.**— L'església de Sant Jaume (c/ Ferran, 28 - Barcelona) roman oberta tot el dia amb el Santíssim exposat, excepte els diumenges. Cada dia, a les 15.00, s'implora la Divina Misericòrdia per tota la humanitat. Els divendres, santa missa, a les 15.30. Per a torns d'adoració i informació, tel. 426 16 22.

Solsona

• **CASA D'ESPIRITUALITAT DEL MIRACLE.**— Del 2 al 4 de maig, recés per a matrimonis, dirigit pel P. Martí Roig. Del 12 al 18 de maig, exercicis espirituals per a tothom, amb el P. Salvador Plans. Del 16 al 18 de maig, recés per als que no disposen de tota la setmana. Per a informació i inscripcions, tel. 973/ 48 00 45.

Urgell

• **MOVIMENT DE JOVES CRISTIANS D'URGELL.**— El 17 de maig, Vetlla de l'Esperit, al monestir de Refet (Seró). Del 3 al 7 de juliol, assistència al Multifestival David, al monestir de les Avellaneres.

Sogorb-Castelló

• **FESTA DE LA MARE DE DÉU DEL LLEDÓ.**— El 3 de maig, a les 22.00, serenata a la Mare de Déu del Lledó. El dia 4, a les 11.00, solemne Eucaristia, presidida pel bisbe de la diòcesi, a la basílica de la Mare de Déu del Lledó. A les 19.30, processó pels carrers de la ciutat.

CATALUNYA+ CRISTIANA

*Anuncia't
amb
nosaltres*

Tel. 490 59 88

SOCIETAT GRIGNON DE MONTFORT
Palau, 3 - 08002 Barcelona
Tel. i fax (93) 318 08 29

ACTE D'APROFUNDIMENT MARIÀ

Commemoració de sant Lluís Maria Grignon de Montfort en el primer any de la seva inclusió al santoral universal.

Tindrà lloc a la capella i a la sala d'actes de Balmalesiana, c/ Duran i Bas, 9, una travessia de l'Av. Portal de l'Àngel cap al final, a prop de la Plaça Catalunya, Barcelona.

Data: dilluns 28 d'abril de 1997

Programa: 19.00h - Eucaristia

19.45h - Conferència del P. Gregorio Olano, redemptorista

Tema: EXPERIÈNCIA PASQUAL DE MARIA

Comentari: L'ESCLAVITUD MARIANA propugnada per sant Lluís Maria és la resposta idònia de tot creient, com a sentit profund de les promeses del baptisme.

Veniu a pregar i a aprendre sobre tot això el 28 d'abril, a les 19.00h a Balmalesiana.

ASSOCIACIÓ CRISTIANA DE SEPARATS I DIVORCIATS

Acolliment
Ajut

Companyia
Amistat

VINE A COMPARTIR-HO AMB NOSALTRES

Activitats... Sol·licita el programa bi-mensual

Ens necessites i et necessitem!!!

TRUCA'NS

Tels. 423 91 21 (Avelina, 9 a 14)

330 61 37 (Josep, 21 a 23)

Local Social: Ballén, 10 (Pares Dominics)

PASQUA UCRAÏNESA

Celebració de la festa de Pasqua, que enguany, a les Esglésies d'Orient, s'escau el dia 27 d'abril, per part de la comunitat ucraïnesa:

Ofici matinal (útrenia) de Pasqua i Divina Litúrgia

Dia: diumenge 27 d'abril

Hora: 10.30 matí

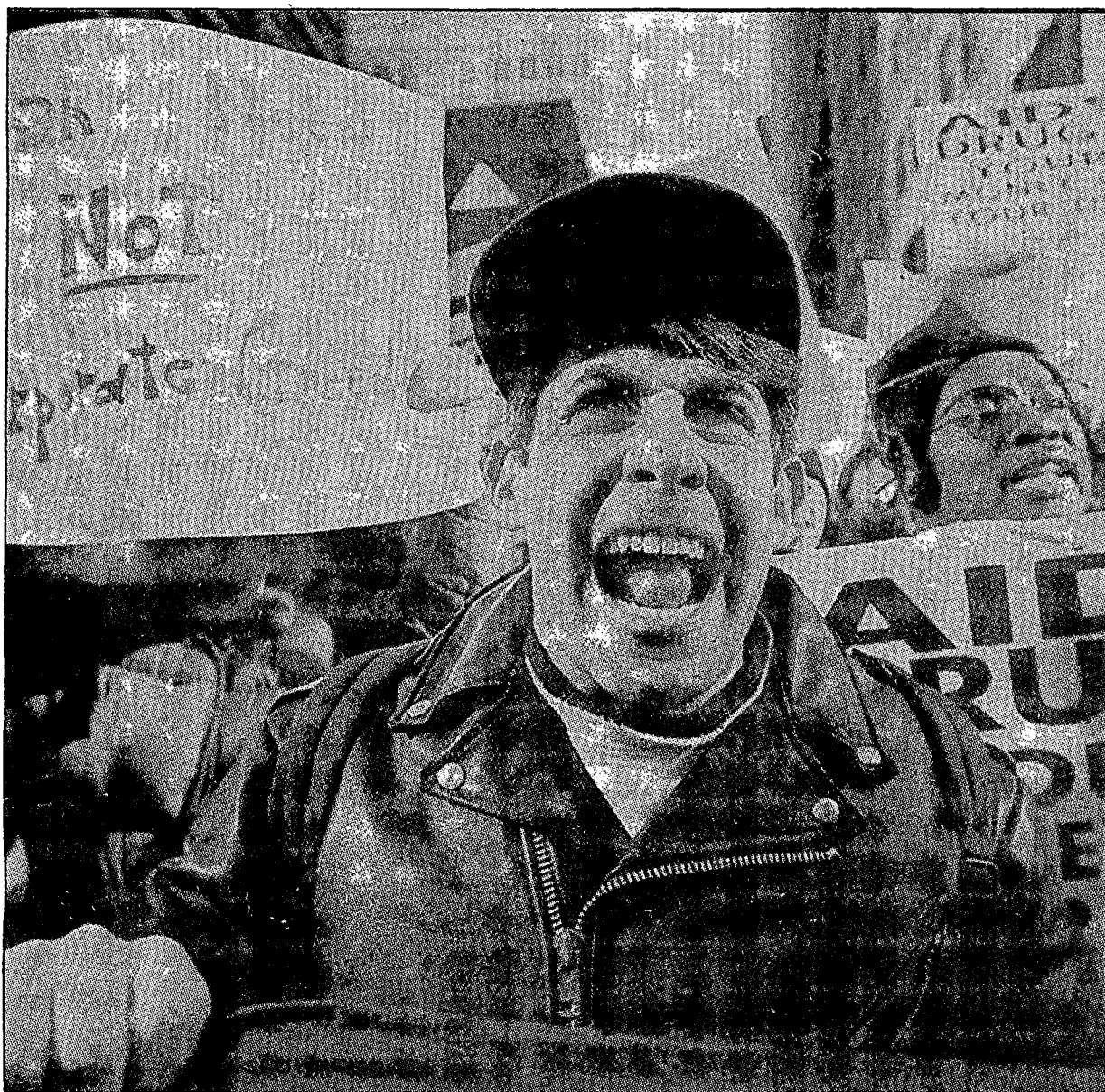
Lloc: Capella de la Mare de Déu de l'Esperança

C/ de la Palma de Sant Just, 4 (al costat de l'església de Sant Just)

Metro: línia IV (estació Jaume I) i III (estació Liceu). Bus: 17, 40 i 45

opinió

Zoom

Uns dos-cents noiaorquesos es manifestaren al peu dels gratacels de Wall Street prenent que la seva veu arribés al cim, on viuen els poderosos. Volien fer-los saber el seu neguit pel greu abús dels fàrmacs descoberts recentment i que podrien curar la sida, i que no són a l'abast de la majoria de malalts... Hauran sentit els poderosos fabricants el clam dels afectats pels quals l'esperança es fa cada cop més llunyana?

Impromptu

Oriol Camps

Ves quin acudit!

Diu que s'ha encunyat, i per tant es posarà en circulació, una moneda amb l'efigie de Felip V, el qual, segons deien els llibres d'història d'Espanya que durant el primer quart de segle corrien per les nostres escoles, va regnar dues vegades, ja que el seu fill i primer successor, Lluís I, no va aguantar gaire temps el pes de la corona. A més, el rei Felip V és l'únic que ha tingut tres fills que l'hagin succeït en el tron. Tot plègat, són curiositats històriques, si no fos que el seu regnat només va ser plaent al nucli central ibèric, atenent les seves exigències i important, a més, el concepte centralista francès, i que amb el seu governar no va fer

més que molestar i ferir la perifèria, concretament Catalunya, que amb les armes li havia discutit el dret a la corona.

Per això em sembla un refregit de mal gust que es posi en circulació una moneda que, d'una manera o altra, és un homenatge dels que se sentiren satisfets pel personatge. Però que molestarà, segur, als que ens vam sentir perjudicats per una ordenació que va iniciar un clar genocidi cultural, del qual, amb tenacitat i esforç, ens anem desempalegant.

Certament que als catalans ens podrà la moneda anunciada, i res no té d'estrany que, d'antuvi, la rebutgem. Perquè no ens plau refer la llista de greuges.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Meditació sobre la rosa i el llibre

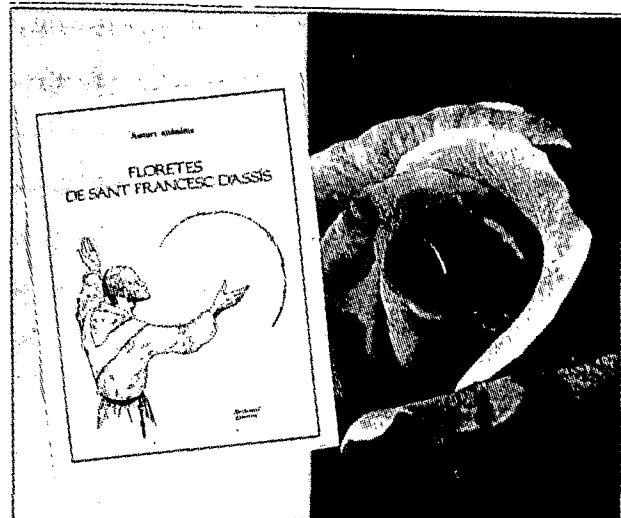
Cada any per Sant Jordi, la rosa i el llibre són notícia: milers de roses s'ofereixen pels carrers i milers de llibres s'exhibeixen en parades improvisades. La gent compra una rosa embolcallada amb la senyera i un llibre que dedica a un ésser estimat.

Paradoxes de la rosa i el llibre. La rosa vol aigua, el llibre la refusa. La rosa es mustiga al cap de quatre dies, el llibre roman anys i segles. La rosa és vistosa, més discret el llibre. La rosa complau els ulls, el llibre estimula la ment. La rosa té poques fulles, el llibre centenars de fulls. La rosa és fràgil, el llibre consistent. Una rosa val menys de mil pessetes, un llibre en val més. La rosa és puntual però fugissera; el llibre és fidel sempre que el necessitem. Els jardins produeixen roses, els homes escriuen llibres.

Altres antinòmies. Si la rosa és espontània i innocent, el llibre és intencionat i de vegades pervers. Si la rosa escampa perfum per tot arreu, de vegades el llibre fa tuf d'escombraries. Les roses mai no es barallen fent pomell, sovint els llibres es contradiuen entre si. La rosa dissimula discretament les espines del tronc, amb freqüència el llibre fereix obertament la nostra intimitat.

Consorti de la rosa i el llibre. Amb tot, hi ha un maridatge emblemàtic i gentil entre la rosa i el llibre. Les roses adornen el menjador i el llibre, també. La rosa necessita aire fresc i finestres obertes, el llibre reclama prestatges barrats i protecció. La rosa alligona des del silenci, el llibre ensinistra amb la doctrina. Estimem les roses blanques i vermelles que floreixen als jardins de les ciutats, valorem el llibre blanc i el llibre vermell d'un poble. La rosa és femenina, el llibre masculí: s'aparellen i es complementen en un consorci reeixit.

Les roses i els llibres —els llibres i les roses— defineixen una llengua, una país i una fe: Sant Jordi i Catalunya!

Tribuna

Giorgio Chevallard

Pare de família

Reflexions
d'un pare
de família

En un llibre de L. Giussani sobre l'educació, es definia aquesta com una «introducció en la totalitat del que és real». És un bon punt de partida per a una sèrie de reflexions sobre l'educació i com es viu en la nostra societat. En el llibre es denuncia, ja fa anys, el buit de resultats d'una educació on no hi hagi cap proposta de vida, una temptativa de resposta, de significat per a tota la vida. Es denuncia amb molta claredat la teoria que «el jove s'educa sol», que n'hi ha prou amb oferir-li un ambient normal i uns coneixements suficients sobre les diferents postures ideològiques, filosòfiques, polítiques perquè sigui ell mateix el que triï la seva visió del món. El fruit d'aquesta mena d'educació són o joves escèptics, incapaces de creure en res, sense cap tipus de certesa, o bé caràcters tancats, defensius, que intenten evadir una confrontació seriosa davant d'altres postures diferents, en el fons perquè tenen por de la confrontació.

En general, en el món occidental, però encara més al nostre país, hem tingut una educació on la veritat la posseïa l'educador, es considerava que aquest la podia imposar, que els mètodes perquè els joves aprenguessin i fossin solidaris valien tots, oblidant-se d'un valor insubstituïble: la llibertat. Aquesta és un valor tan important que, sense ella, no tan sols no es pot parlar d'educació, sinó tampoc de res que sigui propiament humà. Aquest error encara ha estat més

greu a l'escola catòlica, que al contrari havia de ser la més ben situada per entendre el greu error d'aquesta mena de postura. Així s'han format, és un dir, diverses generacions de persones amb un sentiment dominant molt crític cap a alguns valors que s'han volgut imposar per força —a vegades ni tan sols eren valors o deixaven de ser-ho per la manera com eren presents. Actualment, per reacció, hi ha molta gent que té un sentiment de tedi cap a la religió en general i cap a l'Església en particular.

Tots hem reaccionat contra aquest estil d'educació: però, com passa sovint, hem anat d'un extrem a l'altre. Hem passat d'una escola sovint autoritària, incapaç de donar raons del perquè de les coses i de la seva pròpia posició, a una escola on, per no imposar, ni tan sols es proposa —fins i tot, a les escoles catòliques, moltes vegades més preocupades d'adequar-se a la demanda actual del mercat de l'ensenyament que de fer una proposta de vida. Fins i tot, molts pares no volen que els seus fills repeteixin la seva mateixa experiència negativa i prefereixen no fer cap proposta educativa clara de visió de la realitat, per no ser impositius. No s'ensenya al jove el mètode de la verificació: només té valor el que ell mateix ha pogut experimentar, per tant, és fonamental que hi hagi una proposta que vulgui, com a mínim, intentar ser una resposta per a la vida; i que aquesta proposta es pugui viure en un present, perquè pugui ser verificada.

Moltes vegades, el resultat d'aquest plantejament educatiu és generar escèptics, fills del nostre temps, que tot i les qualitats que té la joventut de generositat, sinceritat, d'obertura, de sentit social i cívic, massa vegades, molt aviat són presa d'algun ídol dels que triomfen avui dia. I això és funcional al poder, que vol gent que no es preocupi gaire de la veritat i de la justícia, que no tingui esperança de poder canviar res en aquest món, sobretot, gent que, molt endins de la seva ànima, gairebé sense saber-ho, ja ha renunciat a intentar ser feliç i potser, justament per això, intenta oblidar o censurar el seu propi desig, i l'ofega en la cervesa del dissabte a la nit, en una aventura de discoteca, al futbol, en el culte del seu propi cos, esnifant o fent qualsevol cosa.

Canviar l'escola, actualment, no és a l'abast de la comunitat cristiana. Però, com a mínim, els pares que han estat cristians, que han rebut dels seus pares una fe o un intent de fe, o les ganes de viure la vida seriosament, que no vulguin manllevar als seus fills el dret a escoltar el que per a ells és veritat. Fa pocs dies, vaig poder participar en un moment de reflexió de pares d'un grup de confirmació, centrada en com vivíem la fe: em va impressionar molt verificar una altra vegada el que ja sabia, però que no li donava la justa importància: per a tots el primer punt de referència, parlant de fe, era la família d'origen: per a uns només com a llavor, per als altres un clar exemple, per altres com una absència, però per a tots es podia veure la influència clara de la família d'origen.

Se m'acut pensar que, si la moda de no proposar res fort i clar als fills per no imposar-los res és majoritària com penso, d'aquí a dues generacions la fe ja no es transmetrà, s'haurà perdut (com a realitat social majoritària). En efecte, algú va comentar que la fe era «ser bons», «estimar els altres», «intentar fer el bé». Aquesta reducció evident de la fe —si no és seguir Crist viu i present, aquí i ara, ja no sé què és— no pot ser capaç d'aguantar l'envestida del món d'avui, amb tots els mitjans de comunicació intentant fer oblidar a la gent que té una ànima, que té un destí infinit, que està cridat a la felicitat, que existeix allò de què està fet el seu cor. Com a molt, quedarà un sentiment vague, una nostàlgia per alguna cosa que no sabem definir, que «seria bonic que fos veritat», però que no és real.

Les úniques prioritats pastorals raonables són la família i l'Església; aquesta última entesa (com el que és) com a comunitat, o sigui llocs on la gent pugui experimentar que la seva vida és cada vegada més humana gràcies a una presència (i a una coherència) que no és la nostra, on la vida deixa de ser un pes i es converteix en una aventura apassionant, perquè no estem sols: I, pel que fa a la família, que els pares parlin amb els seus fills, que els diguin què és el veritable per a ells; i, si algun dia, tot i llunyà, han trobat a Crist, que els ho diguin, que no es conformin amb dir que cal ser bons. Ells tenen el dret a escoltar-ho, perquè tenen dret a tot el millor de nosaltres.

Pinzellades

Justo López Melús

La rialla d'un sant

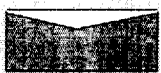
Els sants són enginyosos. La picardia que qualsevol dels mortals utilitza per a les seves conveniències, els sants la fan servir a favor dels altres. La frase evangèlica «estimaràs els altres com a tu mateix» la interpreten al peu de la lletra, sense rebaixes: si algú té un problema, del qual tu te'n sortiries, si t'hi trobessis, faràs mans i mànigues perquè el superi. Com feia sant Joan de Déu, al qual Gerardo Diego va anomenar Joan de Déu i dels altres.

Una nit va trobar en un carrer de Granada el cadàver d'un pobre home mort. Estava sense amortallar i ningú no l'enterrava. Joan de Déu va anar al portal d'un ric a demanar ajuda, i el van fer fora d'una revolada. Joan, molt tossut, va anar on hi havia el difunt, se'l va carregar a les espatlles i el va portar fins al portal de l'home ric. Li van obrir la porta i va cridar: «Germà, tots dos tenim la mateixa obligació.» I el ric, espantat, va treure diners i el va fer amortallar i enterrar. De ben segur, que Joan de Déu reia per dins.

Humor

Cartes del lector

Molt bé!, bisbe Joan

Sr. Director,

Al l'exemplar de *Catalunya Cristiana* del dia 20 de març de 1997, Mons. Joan Carrera Planas va escriure, a l'«Ara mateix», *De la vocació de capellà, ara. Molt bé!, bisbe Joan*. Teniu la raó en els tres punts que tracteu, en què aprofundi sobre les causes de la manca de vocacions i dieu: «Ens cal anar a fons. Això significa, en el nostre cas, emprendre accions realment evangelitzadores. Es tracta de donar qualitat evangelitzadora al nostre treball pastoral (...) entrar

en relació amb el Crist vivent (...) i seguiment del seu Evangeli.» I seguiu: «Cada vocació és una història personal que arrenca d'aquesta vivència incondicional.»

He relacionat el seu article amb la meua història personal. Puc dir-vos que, en contactar amb el Jesucrist vivent, vaig poder avançar cap a la disponibilitat de dir sí a la meua vocació sacerdotal.

Acabo de celebrar amb Joan Pau II les meves nocces d'or sacerdotals. I, si comencés de nou la vida, 50.000 vegades més diria sí a ser sacerdot de Jesucrist.

Mn. JORDI CARRERA
Banyoles

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Retalls

**Editorial conjunt dels
fulls diocesans de
Tarragona, Vic,
Solsona i Girona
(20-IV-1997)**

**No prendràs
el nom de
Déu en va**

Aquesta setmana s'escauen dues de les festes més emblemàtiques del nostre calendari: Sant Jordi (dimecres, dia 23) i la Mare de Déu de Montserrat (diumenge, dia 27), els celestials patrons de Catalunya. Aquesta segona festa promet, enguany, de ser extraordinària, amb motiu del cinquanta aniversari de l'entronització de la Mare de Déu. En efecte, ¿qui no recorda aquella gesta realment històrica, tant en l'aspecte religiós com en el patriòtic, portada a terme en ple franquisme? Caldrà, doncs, pujar un cop més, si més no en esperit, al nostre Sinaí a cantar el virolai i ballar sardanes a la plaça del santuari, i per molts

anys! Però no n'hi ha prou, no n'hi ha prou. No prenguem el nom de Déu en va. I l'hi prenem si la invocació als nostres celestials patrons no ens compromet a treballar més, molt més, a favor de la nostra Església i del nostre país. Això és:

- A prendre consciència de qui som, i voler ser-ho de veritat, superant la crisi d'identitat nacional que molts catalans pateixen talment una malaltia crònica, agreujada per les seqüeles no reparades encara de la guerra civil.

- A defensar, sempre per vies pacífiques i democràtiques, els nostres drets com a poble diferenciat dins el conjunt de l'Estat espanyol, sense deixar de complir els nostres deures.

- A manifestar, fins i tot públicament, el nostre dolor i el nostre enuig quan, tant des d'instàncies civils com eclesiàstiques, se'ns ataca, als catalans, com si el nostre nacionalisme fos exacerbant quan no pot ser més obert i dialogant (potser massa).

- A rebre com a germans els castellanoparlants facilitant-los la integració al nostre país, però exigint-los al

mateix temps que respectin la nostra identitat com a poble i que aprenguin la nostra llengua com nosaltres hem hagut d'aprendre la seva.

- A aprendre a parlar i escriure correctament el català, la llengua pròpia de Catalunya, com el Concili Provincial Tarraconense ha refermat, mentre demanem i secundem les lleis públiques necessàries per a la seva plena i definitiva normalització.

- A fer pinya, siguem del partit polític què siguem, a l'entorn d'un ideal de país posat al dia, lliure i solidari, just i progressista, digne de la seva història multisecular.

- A estimar Catalunya, la nostra petita pàtria, sense por de pecar, ja que estimar-la, tal com ens ensenyaren els nostres mestres i pastors en el document *Arrels cristianes de Catalunya*, forma part de l'amor al proïsme, el manament primordial de Jesús.

Cal que aprenguem a utilitzar els mitjans de comunicació i a ser-hi presents amb normalitat, no podem deixar que s'hi usin estereotips o caricatures que no tenen res a veure amb el missatge que tant Jesús com els apòstols van voler transmetre a les primeres generacions de cristians.

Hem de donar raó de la nostra fe, i això ens porta a ser conscients del que creiem. I hem d'actualitzar la nostra fe, cosa que ens porta a estar en recerca constant i a preparar les nostres comunitats perquè sapiguem transmetre el missatge de l'Evangeli i no un altre.

No tots els nivells de difusió del missatge han de ser de la mateixa intensitat i interiorització. És important poder formar a l'escola, és vital disposar de bones catequesis, és engrescador tenir uns bons fulls parroquials, és comunitari disposar d'uns bons fulls diocesans, és imprescindible treballar en grups de reflexió, és pensar en la consolidació del fet de facilitar formació teològica a les comunitats.

Caldrà determinar que hi ha un nivell de difusió, un nivell de catequizació, un nivell de creixement i de formació continuada.

L'Església ha de créixer en el nombre de mitjans, incrementar la presència en els mitjans de comunicació existents, aprofitar el que tenim, aprofitar la paraula i el predicat de tots aquells que tenen bons coneixements i començar a aprendre a traduir el llenguatge escrit en llenguatge parlat, concís i concret, el llenguatge d'ahir en llenguatge d'avui que pugui respondre, a les inquietuds i als interrogants del món d'ara i interpellar, despertar, desvetllar la nostra societat que està oblidant l'esperit cristià. Però tot això sense oblidar que el que plantegem ha de ser possible, en primer lloc, en nosaltres mateixos, que hem de predicar allò que pugui ser viscut. Si és així, el món escoltarà!

**Editorial conjunt
dels fulls
dominicals dels
vuit bisbats
de Catalunya
(27-IV-1997)**

**El món
escoltarà**

Uns mitjans de comunicació més coherents amb el missatge evangèlic passen per ser uns mitjans on la participació dels cristians sigui més valenta, més freqüent, més activa, més normal. Només així serà possible que les nostres comunitats cristianes puguin fer arribar el valor de la Paraula al nostre món.

**Ajuda'ns a salvar
una vida!**

- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

Col·labora fent-te soci

☐ Sí a la vida, desitjo rebre el butlletí informatiu PRO-VIDA

Nom

Adreça

Població

Província

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA- Bonaplata, 42, 1º, Tel. 204 71 11 08034 BARCELONA

Acabar amb la solitud en companyia d'estudiants

Des de fa més d'un any l'entitat Amigos del Hogar posa a l'abast de les persones grans un servei d'acompanyament amb joves universitaris

Tot comença per la necessitat de trobar companyia, una demanda sovint difícil en una societat amb un ritme de vida molt ràpid i amb una població gran que cada any creix més i cada vegada està més sola. I quan sorgeix aquesta necessitat de sentir-se acompanyat, sobretot a partir de la tercera edat, les dificultats augmenten perquè la persona no sap on dirigir-se i hom té por natural a ser enganyat.

Tanmateix, des de fa un any i mig, moltes persones grans —principalment senyores, que per diversos motius viuen soles— obren les portes de casa seva amb preferència a la companyia d'una noia, jove i estudiant de fora de Barcelona, que bescanvia la seva presència per un lloc on viure mentre realitza els seus estudis. Però, ben aviat, aquella relació que s'havia iniciat a partir d'un acord fred de convivències acaba convertint en una amistat duradora i entranyable de la qual se'n beneficien positivament les dues parts: la senyora gran i sola, i la jove estudiant. Així ho explica Rosa Naudí, llicenciada en pedagogia i directora d'Amigos del Hogar, una entitat que treballa per posar en contacte el que ella anomena «dues necessitats»: la companyia per les àvies i la d'allotjament per part de gent jove que ve a estudiar a Barcelona, tot per un preu mòdic, en concepte de despeses per als tràmits. Segons Rosa Naudí, «passats els primers dies, quan potser les dues parts encara no es coneixen prou, l'entesa és molt bona i totes dues estan encantades. A més, —afegeix— al llarg de tot aquest temps hem pogut comprovar que és un projecte maquiàssim perquè és una solució a dos problemes: el de la solitud i el d'un lloc on viure, si bé de seguida, la relació guanya en confiança mútua».

Selecció rigorosa

Amigos del Hogar és una entitat reconeguda pel Departament de Benestar Social, que va néixer amb l'objectiu d'oferir un servei global a la tercera edat, mitjançant la contractació de diverses activitats com la neteja de la casa, acompanyar al metge, atenció a les persones, gestions a domicili... Però, malgrat l'ampli ventall de serveis, de seguida es va poder comprovar que una de les sol·licituds més comuna

era la de companyia, especialment durant la nit. «Les nostres clientes són senyores de 65 anys o més grans que es valen per elles mateixes: durant el dia són molt actives i voluntarioses, surten a comprar... Però, quan arriba les nou del vespre i es troben a casa seva sense ningú amb qui parlar, els cau el món a sobre. Aleshores es senten desvalgudes», diu Rosa Naudí. D'aquesta manera, la directora d'Amigos del Hogar i la seva col·laboradora, Maria Torres, van endegar el projecte de posar en contacte senyores que viuen soles, vídues i solteres, amb estudiants que busquen un pla

Rosa Naudí i Maria Torres, comprovant unes dades.

durant el temps que estudien a Barcelona. La idea, d'aquesta convivència gratuïta entre elles, té molt bona acollida.

El procés de selecció de les estudiants és molt rigorós i han de passar per dues entrevistes, a part de presentar diversos documents i referències. «Sovint —explica Rosa Naudí— ja es descarten sol·licituds per telèfon perquè no compleixen els requisits mínims de ser estudiants de vint o més anys de fora de Barcelona matriculades en centres docents de la ciutat.» A continuació, la Rosa i la Maria estudien totes les possibilitats de les diferents candidatures tenint en compte horaris, zona on estudia la noia i on es troba la vivenda, caràcter, gustos, motius..., fins que es troba la senyora i la noia adequades l'una per l'altra. A partir d'aquí, la jove i la senyora fan una primera presa de contacte i si s'hi avenen comencen un període

de convivència de deu dies. Si durant aquest temps no sorgeix cap inconvenient, es procedeix a signar un acord on queden recollides les condicions de la seva relació. «A través d'aquest document, si mai sorgís algun malentès, per qüestió d'horaris o dies de festa, es pot solventar fàcilment», comenta Maria Torres. En aquest sentit, Amigos del Hogar exigeix a les noies que no fumin a casa de la seva nova companyia, que no rebin visites, que respectin els horaris de tornada a les nits, que no facin trucades per telèfon, tot i que sí que en poden rebre, etc. Pel que fa a les senyores, aquestes han de donar un dia lliure a les noies perquè puguin absentar-se o bé perquè puguin arribar més tard de les deu i han de posar a disposició de la noia

la directora de l'entitat, «des d'Amigos del Hogar instem que en el moment de signar l'acord o el dia de la trobada, hi siguin presents els fills o altres familiars o fins i tot algú de confiança de la persona gran». Naudí admet que és comprensible mostrar reticència a obrir les portes de casa a una persona estranya i encara més deixar-la entrar a viure, per aquesta raó són molt importants les referències perquè des d'un primer moment s'estableixi un clima de confiança i que la persona que busca la companyia vegi que no es tracta d'un frau.

Un nou estímul

Si tot va bé, i s'aconsegueix una bona harmonia, ben aviat es poden veure els beneficis de la nova amistat. «Moltes de les nostres clientes abans de conviure amb l'estudiant tenien poques ganes de fer coses, es trobaven apagades, i en canvi ara estan plenes de vitalitat, surten a passejar amb la seva nova companyia i algunes, es comporten amb ella com si es tractés de la seva néta», diu Naudí. Així, es pot dir que d'alguna manera totes aquestes persones grans es tornen a sentir útils i, per elles, la nova relació actua d'estímul per seguir endavant. Per la seva banda, les estudiants demanen conviure amb una persona gran buscant un lloc tranquil per a estudiar i poder sentir-se com a casa. «No és gens estrany —esmenta Maria Torres— que algunes de les noies deixin el pis que compartien amb altres universitàries, perquè a vegades les dates d'exàmens o els horaris no coincideixen i és fa difícil la concentració en un pis on hi ha diversos estudiants». Però moltes també presenten la sol·licitud perquè volen tenir una experiència de convivència amb persones que podrien ser els seus avis. Així, hi ha una voluntat molt forta de convivència amb gent gran que es troba sola i busca companyia.

Raquel Planas i Silva

AMIGOS DEL HOGAR
UNA ENTITAT AL SERVEI DE LA
3A EDAT I ELS ESTUDIANTS
ALLOTJAMENT A CANVI DE
COMPANYIA
C/ INDÚSTRIA, 218, 4t, 1a
TEL. 436 96 51
BARCELONA 08026

església en el món

Bòsnia

«Mai més guerra, mai més odi i intolerància»

■ Aquest va ser el missatge de Pau de Joan Pau II a Sarajevo

SARAJEVO.— Sarajevo va oferir la millor de les acollides a Joan Pau II, que va viatjar a la capital bosniana després d'haver ajornat el viatge el 1994 perquè els serbis no garantien la seva seguretat.

Eren les cinc de la tarda del dissabte 12 d'abril. A l'aeroport de Sarajevo tot estava preparat per rebre Joan Pau II. Les màximes autoritats polítiques i eclesiàstiques de Bòsnia i Hercegovina esperaven impacients l'arribada del Sant Pare.

Puntual, a dos quarts de sis, com anunciava el programa, el Papa va saludar des de la porta de l'avió d'Alitalia que l'havia portat de Roma. Al peu de les escales l'esperaven una noia i un noi sarajevites, orfes de guerra, que lluien vestits tradicionals de Bòsnia. Els joves van oferir a Joan Pau II la terra de Bòsnia. Després, el cardenal, arquebisbe de Vrhbosna i president de la Conferència Episcopal de Bòsnia i Hercegovina, Vinko Puljic, va donar la benvinguda al Papa, juntament amb el nunci del Vaticà a Bòsnia, Francesco Monterisio i el bisbe i vicari general de Vrhbosna, Pero Sudar. Seguidament, ho van fer el president de Bòsnia i Hercegovina, Alija Izetbegovic, el membre croat de la presidència, Kresimir Zubak y el president del cantó de Sarajevo, Midhat Haracic. També hi eren presents els arquebisbes i bisbes de totes les diòcesis de Bòsnia i Hercegovina, els ministres del govern bosnià, polítics destacats com l'exministre, Haris Silajdzic, els ambaixadors dels països amb representació diplomàtica a Bòsnia i l'alt representant de la comunitat internacional, Carl Bildt.

Alija Izetbegovic va fer el discurs de benvinguda al Sant Pare. «És un gran honor per a mi poder donar-vos la benvinguda en aquesta ciutat-màrtir. Estic segur que la vostra visita és ben acollida per tots els homes de bona voluntat de Sarajevo, independentment de la seva religió, nacionalitat i ideologia. Us heu guanyat aquest respecte unànime per la vostra contribució persistent a la pau i la llibertat arreu del món».

Joan Pau II va dirigir-se als presents i a tots els ciutadans de Sarajevo i de

Bòsnia. El Papa va manifestar la seva alegria «perquè Déu ha fet possible que finalment hagi arribat a Sarajevo. Puc ser amb vosaltres després d'haver vist de lluny, amb tanta pena, el vostre patiment. M'agradaria abraçar tots els habitants d'aquesta regió tan endurida (...) tots teniu un lloc especial en el cor del Papa».

«Mai més guerra, mai més l'odi i la intolerància! Amb aquesta lliçó es tanca el segle i el mil·lenni. És amb aquest missatge que començo la meua visita pastoral a Sarajevo. Passo la porta de l'aeroport, únic punt d'entrada de l'ajuda humanitària durant molt de temps, com el pelegrí de la pau i la amistat, desitjant servir com millor pugui la causa de la pau, la justícia i la reconciliació.

El Papa va passar per davant d'un dels cementiris improvisats de la ciutat.

«La inhumana lògica de la violència —continua el Papa— ha de substituir la constructiva lògica de la pau. La força del perdó ha de posar fi al nacionalisme exasperat i als conflictes ètnics. La diversitat és riquesa quan ve acompanyada de l'esforç de pau per

aixecar Bòsnia i Hercegovina. Cada una de les regions d'aquest país ha de garantir la salvaguarda de la pròpia identitat política, nacional, cultural i religiosa.»

El Sant Pare va tenir un record especial per a totes aquelles persones que han donat la seva vida en missions humanitàries i de pau.

INTENT D'ATEMPTAT

Després de l'acte de l'aeroport, el Papa va desplaçar-se en el seu vehicle habitual, el *papamòbil*, fins a la catedral de Sarajevo, on l'esperava un nombrós grup de religiosos, religiosos i seminaristes d'arreu de Bòsnia i Croàcia.

El matí de dissabte hores abans que arribés Joan Pau II, la policia de Sarajevo va trobar vint-i-tres mines col·locades a sota d'un dels ponts de la ciutat, situat enfront de l'edifici de la Televisió de Bòsnia i Hercegovina i del barri d'Alpasino Polje, en la ruta que havia

Roma. Però, de moment, tot són especulacions.

Les autoritats bosnianes van oferir al Papa la possibilitat de traslladar-se en helicòpter fins a la catedral, però ell va preferir recórrer els carrers de Sarajevo per saludar de prop els centenars de persones que l'esperaven.

El trajecte des de l'aeròdrom, situat a un extrem de la ciutat, fins a la catedral, que es troba al cor de Sarajevo, va començar pel barri de Dobrinja, un dels més castigats per la guerra. Fileres de cases, totalment destrossades per obussos i granades.

Els carrers estaven engalanats amb enormes i noves banderes de Bòsnia i Hercegovina. En un dels punts més especials de la ciutat, en el creuament de les avingudes Marsala Tita i Ferhadija, sobre el foc de la flama encesa eternament per tots els herois serbis croats i musulmans caiguts a la Segona Guerra Mundial, justament on durant molts anys hi va haver el retrat del mariscal Tito, es va col·locar el del Papa, amb l'eslògan dels cartells que decoraven tota la ciutat «estem amb vós».

En arribar a la catedral, Joan Pau II havia d'entrar directament dins del temple però va saltar-se el protocol i les mesures de seguretat i es va apropar per donar la mà a alguns dels congregats a la porta principal.

La trobada a la catedral del Sagrat Cor va començar amb les paraules de benvinguda del cardenal Vinko Puljic que va parlar del patiment, durant la guerra, de molts dels homes i dones de l'Església de Bòsnia i Hercegovina. També va informar el Papa de l'estat de la comunitat catòlica després del conflicte, fent un recompte de les variacions del nombre de fidels, de religiosos i sacerdots, segons la nova distribució del territori i dels seus habitants. Puljic va dir al Papa que la diòcesi de Vrhbosna-Sarajevo abans tenia uns 528.000 catòlics, però ara només uns 200.000 creients viuen al territori de la diòcesi i molts d'ells no són als seus llocs d'origen.

El cardenal Puljic va agrair a Joan Pau II les seves pregàries i les paraules d'ànim que els va dedicar durant la guerra. «Ens heu comprès de la millor manera. En els moments en què ens vam sentir realment sols, la vostra veu paternal ens va encoratjar i ens va fer saber que no estàvem abandonats.»

Després de l'emotiva trobada a la catedral, el Papa va retirar-se al seminari de Sarajevo, on es va allotjar durant la seva estada a la capital bosniana.

MISSA MULTITUDINÀRIA

El diumenge al matí va llevar-se amb fred i amb les muntanyes que envolten Sarajevo tenyides de blanc. La ciutat oferia un aspecte estrany des del dissabte al matí, ja que no estava permesa la circulació de cotxes particulars, només de taxis, convenientment identificats, tramvies i alguns automòbils amb permís especial de premsa, ambaixades i organització, a més de les tanquetes i furgons de la Força Internacional d'Estabilització (SFOR) que des de dies enrere controlaven els carrers.

Des de dissabte a la nit, Sarajevo va començar a omplir-se d'autobusos procedents d'arreu de Bòsnia —majoritàriament d'Hercegovina— i de Croàcia. Milers de pelegrins van desplaçar-se a la capital bosniana en tren o en algun dels sis-cents autobusos que va comptabilitzar la policia. Molts ciutadans de Sarajevo, també van voler assistir a la missa que va oficiar el Sant Pare a l'estadi de Kosevo, famós per les imatges de la cerimònia d'inauguració dels Jocs Olímpics

va abandonar la seva ciutat quan va començar la guerra per lluitar amb l'exèrcit bosnià que no estava format només per musulmans, com s'ha volgut fer creure moltes vegades. El general va seguir la cerimònia de l'estadi de Kosevo des de la tribuna de premsa. «Això és un esdeveniment que un només veu una vegada a la vida. Crec que el Papa ha ensenyat molt a Bòsnia i Hercegovina, va dir a temps qui era l'agressor, i ara ens porta un missatge important: és necessari que Bòsnia i Hercegovina continuï sent multinacional i segueixi unida».

A les deu en punt, el Papa va entrar

meu cor i, finalment, puc ser amb vosaltres. Dono gràcies a Déu per això. Jesús va dir als deixebles: "Pau a vosaltres", jo us dic, pau a vosaltres, homes i dones de Sarajevo!, pau a vosaltres, homes i dones de Bòsnia Hercegovina!»

El Sant Pare també va afirmar que ha arribat el temps de perdonar i de demanar perdó. En molts moments, les paraules del Papa van ser interrompudes pels forts aplaudiments dels assistents.

La cerimònia va acabar amb el rès del *Regina Celi*, dedicat a la Verge, de la qual són molt devots els catò-

Més tard, va tenir lloc un dels moments més esperats de la visita, la trobada amb els màxims representants de les altres comunitats religioses de Sarajevo, la musulmana, l'ortodoxa i la jueva.

El Sant Pare va dir al Reis-Ulema Mustafa efendija Ceric que «ha arribat el temps de reprendre un diàleg sincer de fraternitat, acollint i donant perdó. La comunitat de l'Islam, religió de la pregària, ha de demanar la pau que permet viure i col·laborar eficaçment pel bé comú».

Joan Pau II va dirigir també unes paraules als representants ortodoxos, el cap dels quals és el Metropolita Nikolaj: «A l'alba d'un nou mil·lenni cristià, sentim la necessitat d'una reconciliació entre catòlics i ortodoxos. Perdonar i demanar perdó és el primer pas per crear noves relacions de confiança.»

En la reunió que va mantenir amb els representants de la comunitat jueva, el Papa va remarcar que «la pau la dóna l'Altíssim però és tasca de l'home.»

Abans de deixar la capital bosniana, Joan Pau II va poder fer entrega del Premi Internacional de la Pau Joan XXIII. Els guardonats van ser quatre organitzacions no-governamentals que van treballar durant la guerra i ho segueixen fent ara. Cadascuna pertany a una de les comunitats que configuren Bòsnia i Hercegovina. Les ONG són: Càritas de la Conferència Episcopal de Bòsnia; Dobrotvor, ortodoxa de Sarajevo; Merhamet, musulmana de Sarajevo, i La Benevolencia, jueva de Sarajevo.

Després d'aquest acte, gairebé les sis de la tarda, el Papa va traslladar-se fins a l'aeroport, on l'esperaven totes les autoritats polítiques i eclesiològiques. El membre croat de la presidència, Kresimir Zubak, va dirigir al Sant Pare unes paraules d'agraïment en nom de tots els pobles de Bòsnia i Hercegovina. En el seu parlament de comiat, Joan Pau II va tornar a repetir «mai més guerra! És un desig i una pregària que espero que romangui en el cor i en les ments de tots».

Tot seguit, van ressonar aplaudiments i el Papa va dir adéu des de la porta de l'avió. A terra van quedar tots els presents agitant la mà fins que l'avió va ser només un petit punt en l'infinit.

La visita va ser un èxit. Èxit d'organització, èxit d'assistents, rècord de pelegrins, èxit de periodistes —mil procedents d'arreu del món—, èxit de seguretat —11.500 policies repartits per tot el territori de Bòsnia—, èxit dels ciutadans de Sarajevo, que van oferir al Papa una de les millors i més especials acollides que hagi tingut mai.

Ana Alba

Enviada especial

Un cerimonier pontifici protegeix Joan Pau II de la intensa nevada durant la missa a l'estadi de Kosevo.

a l'estadi en el *papamòbil*, enmig dels aplaudiments, els crits i l'agitada de banderes blanquigroques i croates, i amb el cant del «Glòria, Al·leluia» i el repic de campanes de totes les esglésies

de l'antiga Iugoslàvia. El Papa va cridar a la unitat de tots en favor de la pau i va demanar que el pròxim segle es construeixi una societat que creixi en harmonia, respectant tots els pobles i nacions.

REUNIÓ AMB ALTRES COMUNITATS RELIGIOSES

Abans de la cerimònia de l'estadi, el Papa va reunir-se amb les autoritats de Bòsnia i Hercegovina, el president Alija Izetbegovic, el membre croat de la presidència, Kresimir Zubak i el membre serbi, Momcilo Krajisnik, que només va voler assistir a aquest acte. Joan Pau II va dir que «aquesta terra sempre ha estat una regió de convivència entre cultures diferents, construïda per la seva gent: una societat de pau, els membres de la qual coneixen Déu com a Senyor i Pare de tots (...), la pau és necessària i és possible».

Després de la multitudinària missa a l'estadi, acte central de la visita, el Papa va reunir-se amb membres de l'arquebisbat de Vrhbosna-Sarajevo i els va demanar que «no cal·leu quan veieu que no es respecten els drets humans i vetlleu pels fidels de les comunitats a les que pertanyeu».

«Cada una de les regions d'aquest país ha de garantir la salvaguarda de la pròpia identitat política, nacional, cultural i religiosa»

d'hivern de 1984 i destrossat per una guerra devastadora que va destruir bona part d'aquest recinte esportiu i va convertir el camp de futbol adjacent en un cementiri immens.

A dos quarts de nou ja s'havien omplert les tres quartes parts de l'estadi. Entre els assistents no hi havia només fidels catòlics sinó molta gent que considerava important la visita del Papa. Entre ells hi havia un dels generals més famosos de l'Armija bosniana, el general Jovan Divjak, serbi ortodox, nascut a Belgrad però compromès amb la defensa de la democràcia, la llibertat i els drets de l'home. Divjak

es de Sarajevo.

Després de fer una volta a l'estadi, Joan Pau II va pujar a l'escenari preparat especialment per a l'ocasió, amb un tro tallat per artesans de Sarajevo.

El cardenal Vinko Puljic va donar la benvinguda al Papa, que estava envoltat per tots els arquebisbes de les diferents diòcesis de Bòsnia i Hercegovina.

L'homilia del Papa, fent referència a lectures de l'Evangeli de sant Joan i sant Lluc, va ser força emotiva. Joan Pau II va dir als 50.000 assistents: «Moltes vegades he portat el nom de la vostra ciutat en els meus llavis i en el

Perú

«Els pobres s'han conscienciat més de la seva dignitat d'éssers humans»

■ Un dels artífex de la teologia de l'alliberament, el pare Gutiérrez, parla de la «Populorum progressio»

Fa trenta anys que el papa Pau VI va publicar l'encíclica *Populorum progressio* (Progrés de la població) —26 de març de 1967—, que analitza el progrés econòmic i la manca de desenvolupament solidari. Segons afirmava Pau VI, els béns haurien d'estar equiparablement repartits, sense perjudicar el dret a la propietat i els imperatius comercials. En el mateix moment de la publicació de l'encíclica, a Amèrica Llatina va sorgir una corrent de pensament que, en nom de l'Evangeli, lluitava contra la situació dels pobres, la teologia de l'alliberament. Un dels seus impulsors és el pare Gustavo Gutiérrez.

—Què va significar a Amèrica Llatina l'encíclica *Populorum progressio*?

—Aquesta encíclica s'ha considerat l'equivalent per als països del Tercer Món de la constitució pastoral *Gaudium et spes*, sortida del Concili Vaticà II. En efecte, malgrat les propostes de Joan XXIII sobre la pobresa, aquest tema no va ser gaire tractat als documents conciliaris. Mentre que *Populorum progressio* permet pensar en la presència de l'Església en el món de la pobresa.

—Com ha permès aquesta encíclica que l'home llatinoamericà participi de l'emergència de la democràcia?

—És, evidentment, una de les seves aportacions, basada en una mirada integral del desenvolupament. Des de fa trenta anys, els pobres d'Amèrica Llatina s'han conscienciat més de la seva dignitat d'éssers humans. Han entès que havien de ser agents de la seva pròpia història. Però encara ens trobem en l'inici del procés.

—*Populorum progressio* convida-

va a superar els trencaments ideològics i la temptació de la violència. Des d'aleshores, el continent ha estat ferit per les guerres civils...

—Afirmar que l'encíclica ha fracassat és afirmar que ella sola hauria estat suficient per canviar la mentalitat i el cor dels governants. I això seria ignorar la força de les resistències. Es podria dir el mateix de la teologia de l'alliberament. ¿Es parla del descrèdit de la teologia del laïcat del cardenal Congar perquè els laics encara no ocupen a l'Església el lloc que els correspon?

—La conferència de Medellín, que va reunir el 1968 tot l'episcopat llatinoamericà, va accentuar la transformació necessària de les estructures econòmiques i socials. Què en resta actualment?

—Medellín va marcar un canvi important en el compromís de l'Església a Amèrica Llatina. Però no es pot esperar que un text canviï radicalment la situació dels països d'aquest continent, així com l'actitud dels poders econòmics i

Pau VI a Bolívia el 1968. «La qüestió social ha esdevingut mundial», va dir a l'encíclica *Populorum progressio*.

polítics mundials. Medellín va ser un començament i continua aportant fruits. El que resta de Medellín és el futur.

—Avui dia la teologia de l'alliberament sembla insistir sobre la dimensió cultural del desenvolupament.

—D'una banda, el nostre interès per la dimensió cultural és antic, però no ha estat gaire aprofundit. De l'altra, és simplista dir que la teologia de l'alliberament ha passat d'una perspectiva social a una de cultural. L'aprofundiment de la dimensió cultural no ha minvat el nostre interès pels aspectes socials i econòmics.

—El combat espiritual i l'acció temporal semblen avui dia desconectats, mentre que Pau VI i el Vaticà II els volien molt imbricats...

—Aquesta separació no és només una temptació permanent, sinó un fet. Però és clar que per a nosaltres la dimensió contemplativa és inseparable de la solidaritat amb els més pobres.

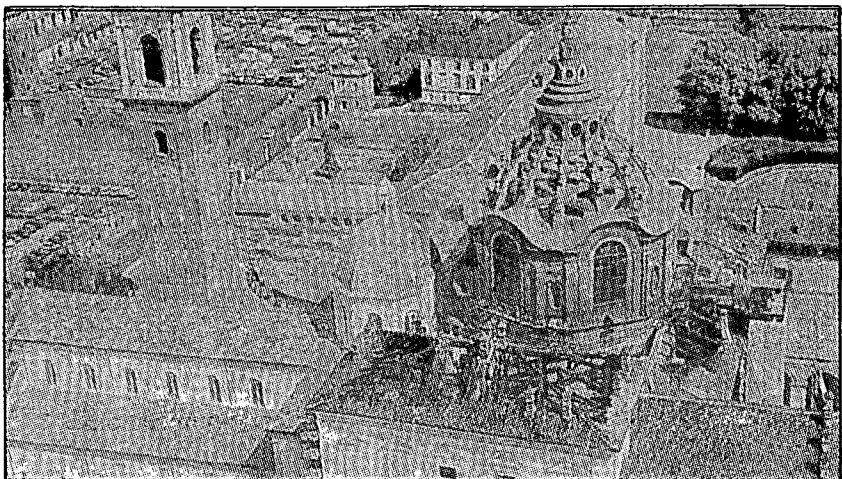
—Quines prioritats vol que es tractin al proper sínodo de les Amèriques?

—Aquesta serà una ocasió excel·lent per tractar les relacions Nord-Sud. En efecte, Amèrica és l'únic continent on es troben els països del Nord i del Sud. Serà bo recordar el que declarava Joan Pau II durant el seu viatge al Canadà el 1989 a propòsit del judici final: «A la llum de la paraula de Crist, el Sud pobre jutjarà el Nord opulent.»

Laurence Monroe
(La Croix)

Itàlia

El Sant Sudari se salva de l'incendi de la catedral de Torí

La capella de Guarini, de la catedral de Torí, va patir danys irreparables a causa de l'incendi.

TORÍ.— El Sant Sudari, la relíquia que es creu que va embolcallar Crist després de la crucifixió, es va aconseguir salvar del foc que va cremar la catedral de Torí la matinada del divendres al dissabte dia 12 d'abril. El Papa Joan Pau II va manifestar el seu reconeixement i gratitud als bombers que van aconseguir salvar la relíquia de l'incendi.

El Govern italià es va comprometre la setmana passada a restaurar la catedral renaixentista de Torí, i també el Palau Reial, seriosament afectats després de l'incendi. Les estimacions provisionals calculen que les pèrdues seran de milions de dòlars, encara que no s'han pogut concretar les xifres perquè no s'ha fet l'inventari.

Diversos testimonis van manifestar que l'incendi va començar a la capella de darrere de la catedral, que actualment es troba en fase de restauració. Encara que el cap de bombers va dir que el foc podria haver començat al palau adjunt, perquè és el lloc que presenta un nivell més elevat de carbonització. El Sant Sudari, que va arribar a Torí el 14 de setembre de 1578, encara és qüestionat per alguns especialistes. Malgrat això, el culte per part dels fidels continua viu. El 1978, durant la seva última presentació en públic, el Sant Sudari va rebre la visita de quatre milions de fidels.

C.C.

«¿Troba encara el Crist un lloc als mitjans de comunicació social?»

■ Missatge per a la XXI Jornada Mundial de les Comunicacions Socials

Diumenge 27 d'abril se celebra la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials. Aquesta Jornada es va començar a celebrar fa 31 anys per despertar la consciència de l'opinió pública sobre l'enorme influència dels mitjans de comunicació de masses. Actualment ningú no posa en dubte el gran poder que tenen els mitjans, és més, cal una seriosa reflexió sobre els valors que aporten a la societat. El missatge del Sant Pare amb motiu de la jornada, titulat «Comunicar Jesús: camí, veritat i vida», se centra en la figura de Jesucrist en el primer any del trienni de preparació al gran Jubileu del 2000 i reivindica un lloc per a Ell en els mitjans de comunicació. N'ofereixo el text íntegre.

En apropar-se la fi d'aquest segle i del segon mil·lenni, assistim a un desenvolupament sense precedents dels mitjans de comunicació social, que ofereixen cada vegada més productes i serveis. Veiem com la vida de moltes persones pateix cada vegada més l'influx del desplegament de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació. I, tanmateix, encara hi ha moltes persones que no tenen accés a aquests mitjans, antics o nous.

Els qui es beneficien d'aquest desenvolupament disposen d'un nombre d'opcions creixent. Com més nombroses són les opcions més difícil resulta escollir responsablement. De fet, cada vegada és més difícil protegir els nostres ulls i les nostres oïdes de les imatges i els sons que arriben a través dels mitjans de comunicació d'una forma inesperada i sense demanar-ho. Cada vegada és més complicat per als pares protegir els seus fills dels missatges immorals, i assegurar que la seva educació per a les relacions humanes, així com el seu aprenentatge del món, es realitzi d'una manera apropiada a la seva edat i sensibilitat, així com a la maduració del seu sentit del bé i el mal. L'opinió pública s'ha vist commocionada per la facilitat amb què les tecnologies més avançades de la comunicació poden ser explotades pels qui tenen males intencions. Al mateix temps, ¿com no advertir la lentitud relativa per part dels que volen fer un bon ús d'aquestes mateixes oportunitats?

Hem d'esperar que la bretxa entre els beneficiaris dels nous mitjans d'informació i d'expressió, i els qui no hi han tingut accés fins ara, no es converteixi en una altra font persistent de desigualtat i discriminació. En alguns indrets del món s'alcen veus contra allò que és vist com el domini dels mitjans de comunicació per l'anomenada cultura occidental. Allò que produeixen els mitjans és percebut com la representació de valors apreciats per l'Occident i,

per extensió, se suposa que presenten valors cristians. En realitat, en aquesta qüestió, sovint és el benefici comercial allò que hom considera com el valor primer i autèntic.

A més, als mitjans de comunicació, sembla com si disminuís la proporció de programes que expressen anhels religiosos i espirituals, programes moralment educatius i que ajudin les persones a viure millor la seva vida. No és gens fàcil ser optimistes sobre la influència positiva dels mitjans de comunicació social quan aquests semblen ignorar el paper vital de la religió en la vida de la gent o quan les creences

La Jornada se celebra per conscienciar sobre la importància dels mitjans.

religioses són tractades sistemàticament d'una forma negativa i creant antipaties. Alguns operadors dels mitjans de comunicació, sobretot dels sectors dedicats a l'entreteniment, semblen inclinar-se a presentar els creients sota la pitjor perspectiva possible.

¿Troba encara el Crist un lloc als mitjans tradicionals de comunicació social? ¿Podem reivindicar un lloc per

a ell als nous mitjans?

A l'Església, l'any 1997, primer del trienni de preparació al gran Jubileu de l'any 2000, s'està dedicant a la reflexió sobre Crist, Verb de Déu fet home per obra de l'Esperit Sant (cf. *Tertio millennio adveniente*, 30). En aquest marc, el tema de la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials és «Comunicar Jesús: camí, veritat i vida» (cf. Jo 14:6).

Aquest tema brinda a l'Església l'oportunitat de meditar —i, per tant, d'actuar— en la contribució específica que els mitjans de comunicació poden fer per difondre la bona nova de la salvació en Jesucrist. També ofereix als comunicadors professionals l'ocasió de reflexionar sobre el fet que els temes i els valors religiosos, així com els específicament cristians, poden enriquir les seves produccions per als mitjans i la vida dels qui se'n serveixen.

Els moderns mitjans de comunicació social no es dirigeixen només a la societat en general, sinó sobretot a les famílies, als joves i també als infants més petits. ¿Quin «camí» han d'assenyalar? ¿Quina «veritat» han de proposar? ¿Quina «vida» han d'oferir? Això no interessa només als cristians, sinó també a totes les persones de bona voluntat.

El «camí» de Crist és el camí d'una vida virtuosa, fructífera i pacífica com a fills de Déu, com a germans i germanes de la mateixa família humana; la «veritat» de Crist és la veritat eterna de Déu, que no se'n ha revelat només al món creat, sinó també a través de la sagrada Escripura, i sobretot en el seu Fill i a través d'ell, Jesucrist, la Paraula feta carn; i la «vida» de Crist és la vida de gràcia, aquest regal de Déu que ens fa participants de la seva pròpia

vida i capaçs de viure per sempre en el seu amor. Quan els cristians estan convençuts veritablement d'això, la seva vida es transforma i aquesta transformació es manifesta no sols en un testimoni personal que interpel·la i dóna credibilitat, sinó també en un anunci urgent i eficaç —també a través dels mitjans de comunicació— d'una fe viva que, paradoxalment,

creix en ser compartida.

És consolador saber que tots els qui assumeixen el nom de cristians comparteixen aquesta mateixa convicció. Amb el respecte degut a les activitats de comunicació de cadascuna de les Esglésies i de les comunitats eclesials, seria un èxit ecumènic significatiu que els cristians aconseguissin cooperar més estretament entre ells als mitjans de comunicació social per tal de preparar la celebració del gran Jubileu (cf. *Tertio millennio adveniente*, 41).

S'ha de centrar tot en l'objectiu fonamental del Jubileu: l'enfortiment de la fe i del testimoni cristians (cf. *ibid.*, 42).

La preparació per al 2000 aniversari del naixement del Salvador s'ha convertit en la clau per a la interpretació del que l'Esperit Sant està dient a les Esglésies en aquest moment (cf. *ibid.*, 23). Els mitjans de comunicació social han de fer un paper important en la proclamació i la difusió d'aquesta gràcia dins la comunitat cristiana i al món en general.

Jesús mateix, que és «el camí, la veritat i la vida», és també «la llum del món»: la llum que il·lumina el nostre camí, la llum que ens fa capaçs de percebre la veritat, la llum del Fill que ens dóna la vida sobrenatural ara i sempre. Els dos mil anys que han transcorregut des del naixement de Crist representen una commemoració extraordinària per a la humanitat en el seu conjunt, donat el paper rellevant de la cristianitat durant aquests dos mil·lennis (cf. *ibid.*, 15). Seria oportú que els mitjans de comunicació reconeguessin la importància d'aquesta contribució.

Potser un dels millors regals que podem oferir a Jesucrist en el 2000 aniversari del seu naixement seria que la bona nova fos, finalment, donada a conèixer a cada persona del món, en primer lloc per mitjà del testimoni cristià, però també a través dels mitjans de comunicació: «Comunicar Jesús: camí, veritat i vida». Que aquesta sigui l'aspiració i el compromís de tots els qui professen la singularitat de Jesucrist, font de vida i de veritat (cf. Jo 5:26, 10:10.28), i que tenen el privilegi i la responsabilitat de treballar al món ampli i influent de les comunicacions socials.

Vaticà, 24 de gener de 1997

Joan Pau II

La solemnitat de la Mare de Déu de Montserrat

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

El cinquantè aniversari de la inauguració del tron de la imatge de la Mare de Déu a Montserrat posa en relleu, aquest any d'una manera especial, la festa del 27 d'abril (la celebració litúrgica es fa el dia 28, a causa del caràcter preminent dels diumenges de Pasqua). Aquí volem entrar en el contingut dels textos de la missa de la festa, per tal de preparar el nostre esperit a la participació.

El misteri de la visita de Maria a la seva parenta, mare del Baptista, és evocat en l'evangelí. Aquest misteri correspon sobretot a les festes de Maria que tenen com a referència un santuari local, amb una imatge de Maria allí venerada: aquests santuaris són, en realitat, una forma de continuació del que va suposar el fet històric. Maria «visita» les cases —els llocs— dels homes duent-hi sempre la presència del seu Fill, Jesucrist, que és el qui «visita el seu poble i el redimeix». Encara un altre aspecte d'aquesta relació entre la visita de Maria i els santuaris entorn d'una imatge: l'evocació de l'arca de l'aliança de Déu, portadora dels dons de Déu al seu poble, i signe de la presència divina enmig dels homes. «Ella (Maria) esdevingué la mística cambra de la qual

va eixir Crist, espòs de l'Església i llum de les nacions» (Prefaci).

En aquest context prenen relleu les paraules d'Elisabet i la resposta de Maria. Elisabet proclama a Maria «mare del seu Senyor» i «feliç perquè ha cregut». Maria s'adreça al Senyor proclamant-lo el seu salvador.

La festa mariana de Montserrat és, cada any, per a nosaltres, la primera festa mariana interior a la cinquantena pasqual. El títol que Elisabet dona a Maria és, a l'interior de la fe de l'Església, un títol expressament pasqual. Crist ha estat constituït «Senyor» precisament a través del seu misteri de mort i resurrecció. Maria és la seva mare, i per la Pasqua s'ha fet manifesta la seva condició de Mare del nostre Senyor.

La mateixa imatge de Montserrat és expressiva d'aquest misteri. Tant Maria com Jesús porten corona, i Maria sosté l'Infant com en un tron, assegut a la falda, sobre els genolls. És ben bé una imatge de glòria, evocadora de la perennitat celestial, plena de la serenitat i del hieratisme que posaren els romànics en les seves obres.

La correspondència bíblica es troba en la primera lectura i en el salm. Pregant enmig dels Apòstols, hi ha la Mare de Jesús, el Senyor. A Montserrat, la

presència de Maria és sempre una invitació a la pregària: sigui la pregària comuna, en les celebracions, amb els monjos, sigui la pregària individual, privada, que sorgeix en el silenci. El salm, d'altra banda, és també un salm que canta la ciutat reial: Jerusalem és el palau del Senyor, i la mare de tots els pobles. «Santa Maria, honor de tots els pobles», és el lema proposat pels monjos per a les festes d'enguany. Maria no seria la mare de tots els pobles si el seu Fill no hagués mort per reunir els fills de Déu dispersos. Maria és «gloriosa pel Fill» (Prefaci).

La lloança d'Elisabet continua amb to pasqual: la benaurança que proclama evoca les paraules del Ressuscitat responenent a la fe de Tomàs: Feliços els qui creuran sense haver vist! Maria roman així directament vinculada al seu Fill, com la dona de fe que obeeix la paraula que Déu li adreça per camins misteriosos, tal com ho feia Abraham i tants altres a través de la història d'Israel, i tal com, després d'ella, i seguint el seu exemple, ho han fet a través dels segles de l'Església els homes i dones que han seguit Jesucrist.

La fe de Maria és, en aquest any 1997, una especial invitació a recordar la proposta del Papa de cara a intensificar la fe en Jesucrist. És una invitació per a nosaltres de cara a examinar-la, la nostra fe, purificar-la, il·luminar-la, fer-

la vibrant i comunicativa. No podem pas quedar-nos satisfets quan constatem en tantes i tantes persones properes l'absència de la fe en Crist, per allunyament o per desconeixement. La felicitat que tothom busca tan ardentment només es troba plenament en l'arrel de la fe en Crist Senyor i Salvador.

La resposta de Maria no és per a la seva parenta, sinó de cara a Déu. Les meravelles de Déu, quan són proclamades, no poden anar unides sinó amb la lloança i l'acció de gràcies. Maria declina qualsevol protagonisme, i porta el seu esperit a la contemplació del misteri de la misericòrdia divina.

El paral·lelisme de fons entre el Magnificat, la segona lectura —presa de l'inici de la carta als Efesis— i el Prefaci amb tota la pregària eucarística, ens dona abastament la pauta per l'actitud a prendre en celebrar la festa de la Mare de Déu. Déu és per damunt de tot, i és a Ell a qui lloem «per totes les meravelles que ha fet en Maria, la Mare del seu Fill» (Prefaci).

L'Eucaristia és, en si mateixa, el misteri del «Senyor», el misteri de la fe, i la lloança de l'Església, reunida «en una mateixa comunió i venerant la memòria, en primer lloc, de la benaurada sempre Verge Maria, Mare de Jesucrist, Déu i Senyor nostre» (Pregària eucarística I).

La Bíblia a l'abast

Una fe dinàmica

(1Jo 3:18-24)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

Fe i amor

En la vida del cristià, fe i amor no formen cap binomi. Constitueixen una unitat. Una unitat de vida. No és concebible una fe isolada, com penjada al bell mig del buit més total de la vida humana. La fe cristiana ens porta a l'amor. I, a la inversa: l'amor de Déu, revelat en la seva plenitud per Jesucrist i testimoni en nosaltres per l'Esperit, ens il·lumina amb el do de la fe. Ens fa creients estimats i que estimem. Que estimem Déu i els germans. I també que són estimats pels germans i per Déu. Per això la fe cristiana és comunional. La caritat —l'amor vist des de la vida i el compromís cristià— és l'expressió privilegiada de la fe. Vet aquí el sentit de l'exhortació de la primera carta de Joan que escoltem avui: «Fillets, que el vostre amor no sigui només de frases i de paraules —no sigueu dels que s'accontenten amb l'exhibició de l'etiqueta de creient—, sinó de fets i de

veritat» (v. 16). Paraula i fet són una realitat sòlida, perenne. «A una paraula seva, tot començà», confessa el salmista (Salm 33:9a). I el que començà va ser l'empenta imparable de l'amor de Déu. Quan des de la fe aollim aquesta dinàmica salvadora de Déu, ens veiem impulsats pels camins de l'amor que imprimeixen en nosaltres l'encuny de la comunió, que ens converteix en moneda bona i acceptable davant Déu. «Llavors coneixerem que ens mou la veritat, i la nostra consciència ens mantindrà en pau davant de Déu» (v. 19).

A l'hora de passar de les paraules als fets —o, si ho preferiu, a l'hora de viure la paraula—, cal interrogar la nostra consciència. El judici del nostre cor, no sols pesa molt en la nostra actuació responsable, sinó que en constitueix el camí viable. «Si la consciència no ens acusa, podem acostar-nos a Déu amb tota confiança, i obtindrem el que li demanem, perquè complim el que ens mana i fem allò que és del seu grat»

(vv. 21-22). Però, i si la consciència ens acusa? Llavors no podem donar ni un pas endavant. Quedem travats damunt el terror de la nostra vida, amb una fe a les mans que hem convertit en estàtica, encantada. La fe, però, és dinàmica i ens convida a tirar endavant. «Si la nostra consciència ens acusa, pensem que Déu és més gran que la consciència, i que ell ho sap tot» (v. 20). És l'hora de la misericòrdia de Déu —expressió del seu amor infinit— i de fer nosaltres el camí de la contrició, del penediment del cor —manifestació de la represa del nostre amor, de la comunió trencada.

Consciència i Esperit

«Si complim els seus manaments, ell està en nosaltres i nosaltres en ell. I per l'Esperit que ens ha donat, coneixem que ell està en nosaltres» (v. 24). La consciència creient és la que ha aollit la presència de l'Esperit Sant, que ens ha estat donat. Vet aquí el nervi

més íntim de la veritable *democràcia cristiana*. L'opinió de la persona humana, la seva decisió responsable —i mentre no es demostri el contrari, sempre s'ha de creure que ho és—, cal que sigui valorada i respectada en el que val, que és molt. Però l'home, tot home, no és un ésser que ha fet sorgir la casualitat, com tampoc no és ningú abandonat a la seva pròpia força o a la seva limitació. És un ésser creat i re-creat —salvat: realitzat— per Déu. No està en el caos, sinó en el cosmos. I el qui l'orienta enmig de l'ordre és l'Esperit Sant. Quina pena no fa veure com tots plegats pensem tan poc en aquesta realitat de la presència de l'Esperit Sant en nosaltres! La nostra opinió ha de ser certament nostra, però en cristià ha de ser també il·luminada i dinamitzada per l'Esperit Sant. Llavors la democràcia arriba a ser cristiana de veres i descobrim que no és cap opció política. És dinàmica de comunió. Exigència de conversió, per viure de ple l'operativitat de la fe.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa,
santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic B; ferial II)

Temps de Pasqua (Salteri: setmana 1)

ABRIL

27. Diumenge

V de Pasqua. Blanc. Lectures: Fets 9:26-31 / Salm 21 / 1 Joan 3:18-24 / Joan 15:1-8

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya. Sants, Teòfil, Tertulià i Àntim, bs.; Santa Zita, vg.

Festa Major: a la Cellera de Ter, Horta de Sant Joan, Parets del Vallès, Sentmenat, Tortellà i Vinaixa.

28. Dilluns

La Mare de Déu de Montserrat (S) Blanc. Lectures: Fets 1:12-14 / Salm 86 / Efesis 1:3-6.11-12 / Lluç 1:39-47

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pere Chanel, prev. mr.; Lluís M. Grignon de Montfort, prev. fund.; Vidal, mr.; Prudenci, b.; Poliò, Menandre i Dídim, mrs.; Santes Valeria mr. i Teodora, vg. mr.

Festa Major: a Piera.

29. Dimarts

Santa Caterina de Sena (MO) Blanc. Lectures: Fets 14:19-28 / Salm 144 / Joan 14:27-31a

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Robert, ab.; Pere domc. mr.; Hug, ab.; Agapi, b. mr.; Santes Antònia i Tértula, vgs., mrs.

Festa Major: a Òdena, la Palma d'Ebre, la Portella i Vilassar de Dalt.

30. Dimecres

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 15:1-6 / Salm 121 / Joan 15:1-8. Si es vol: Sant Pius V, p. (MLI) Blanc.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Amador, prev. mr.; Pere, mjo. i Lluís, mrs.; Afrodisi, prev. mr.; Josep Benet Cottolengo, prev. fund.; Santa Sofia, vg. mr.

Festa Major: a Darnius.

MAIG

1. Dijous

Fèria. Blanc. Lectures: Fets 15:7-21 / Salm 95 / Joan 15:9-

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Jeremies, prof.; Segimon, rei, mr.; Oronci, mr.; Orenç, b.; Andéol, subdiacon, mr.; Santes, Paciència, vg.; Grata, vda.

Festa Major: a Balaguer, Celrà, Masrampinyo i Rocafort.

2. Divendres

Sant Atanasi (MO) Blanc. Lectures: Fets, 15:22-31 / Salm 56 / Joan 15:12-17

ALTRES CELEBRACIONS: La Mare de Déu d'Araceli. Sants, Fèlix, diaca, mr.; Vindemial, b. mr.; Exuperi, mr.; Santes, Zoe, casada, mr.; Mafalda, princesa de Portugal.

3. Dissabte

Sant Felip i Sant Jaume (F) Vermell. Lectures: 1 Corintis 15:1-8 / Salm 18 / Joan 14:6-14

ALTRES CELEBRACIONS: La Invenció de la Santa Creu. Sants, Alexandre I, p.; Evenci i Teòdul, mrs.; Juvenal, b.; Santes, Antonina, vg. mr. i Maura, casada, mr.

Festa Major: a Anglesola, Cabra del Camp, Cabriels, Castellfolit del Boix, Figueres, Isona, Salardú i Salomó.

Lectures bíbliques

Diumenge V de Pasqua
(Cicle B)

Lectura primera

Fets 9:26-31

Lectura segona

1Jo 3:18-24

Els contà com pel camí
el Senyor se li havia aparegutEl seu manament és que creguem i
estimem

Lectura dels Fets dels Apòstols

En aquell temps, Saule arribà a Jerusalem, i allà intentava incorporar-se als creients, però ells no creien que s'hagués convertit, i tots el defugien. Llavors Bernabé el prengué pel seu compte, el presentà als apòstols, i els contà com, pel camí, el Senyor se li havia aparegut i li havia parlat, i amb quina valentia havia predicat a Damasc el nom de Jesús. Des d'aquell moment convivia amb ells a Jerusalem amb tota llibertat, predicava amb valentia el nom del Senyor, conversant i discutint amb els jueus de llengua grega. Aquests es proposaren de matar-lo, però els germans, que ho saberen, l'acompanyaren a Cesarea i el feren marxar a Tars.

L'Església vivia en pau per tot Judea, Galilea i Samaria. Així creixia, s'anava edificant, i vivia constantment a la presència del Senyor, confortada per l'Esperit Sant.

Lectura de la primera carta de sant Joan

Fillets, que el nostre amor no sigui només de frases i paraules, sinó de fets i de veritat. Llavors coneixerem que ens mou la veritat i la nostra consciència es mantindrà en pau davant de Déu. Perquè si la nostra consciència ens acusa, pensem que Déu és més gran que la consciència, i que ell ho sap tot.

Estimats, si la consciència no ens acusa, podem acostar-nos a Déu amb tota confiança, i obtindrem el que li demanem, perquè complim el que ens mana i fem allò que és del seu grat.

El seu manament és que creguem en el seu Fill Jesucrist i que ens estimem els uns als altres tal com ens ho té manat. Si complim els seus manaments, ell està en nosaltres i nosaltres en ell. I, per l'Esperit que ens ha donat, coneixem que ell està en nosaltres.

Al·leluia

Jo 15:4,5b

Estigueu en mi, i jo en vosaltres, diu
el Senyor.

Qui està en mi dona molt de fruit.

Evangeli Jo 15:1-8

Qui està en mi i jo en ell dona molt de fruit

Lectura de l'evangeli segons sant Joan

En aquell temps, Jesús digué als seus deixebles: «Jo sóc el cep veritable, i el meu Pare és el vinyater. La sarment que no dona fruit en mi, el Pare la talla, i la que dona fruit, l'esporga i la neteja perquè encara en doni més. Vosaltres ja sou nets gràcies al missatge que us he anunciat. Estigueu en mi i jo en vosaltres. Així com la sarment, si no està en cep, no pot donar fruit, tampoc vosaltres no podeu donar fruit si no esteu en mi. Jo sóc el cep i vosaltres les sarments. Qui està en mi i jo en ell dona molt de fruit, perquè sense mi, no podrieu fer res. Si algú se separa de mi, és llançat fora, com ho fan amb les sarments, i s'asseca. Les sarments, un cop seques, les recullen les tiren al foc i cremen. Si us quedeu en mi, i el que jo us he dit queda en vosaltres, podreu demanar tot el que desitgeu, i ho tindreu. La glòria del meu Pare és que vosaltres doneu molt de fruit i sigueu deixebles meus.»

Salm responsorial

21:26b-27, 28 i 30ab, 30c-32 (R.: 26a)

Davant dels fidels oferiré els sacrificis

[promesos.

En menjaran els humils fins a saciar-se,
lloaran el Senyor els qui sincerament el

[busquen,

i diran: «Viviu per molts anys.»

R. En el Senyor s'inspirarà el meu himne
el dia del gran aplec.

O bé: Al·leluia.

Ho tindran present i es convertiran al Senyor
tots els països de la terra;
es prosternaran davant seu
gent de totes les nacions.
Fins les cendres de les tombes l'adoraran,
s'agenollaran davant seu els qui dormen
[a la pols. R.

Serà per a ell la vida que em dona,
els meus descendents li seran fidels.

Parlaran del Senyor a les generacions que

[vindran,

i anunciaran els seus favors als qui naixeran

[després,

i els diran: «El Senyor ha fet tot això.» R.

Un pensament de Sòfocles

Joan Guiteras i Vilanova

saber escoltar

Sòfocles fou un poeta tràgic grec. Visqué del 494 al 406 aC. La seva carrera teatral fou molt important. Composà cent vint-i-tres drames, set dels quals encara es conserven. Contribuí molt al desenvolupament de les tècniques teatrals de l'antiga Grècia. Amb aquestes obres reflexionà sobre la fragilitat fugissera del ser feliç, la noblesa del sofriment i la desgràcia... I, de manera especial, la grandesa de la lluita contra les injustícies. Edip i Antígona figuren entre els escrits de Sòfocles.

M'ha semblat adient transcriure un dels cants del cor a la magnífica tragèdia *Antígona*. Es tracta d'una bella i profunda reflexió sobre l'home.

«Nombroses són les coses admirables, però cap no n'hi ha de més admirable que l'home. L'home solca el mar grisenc, enmig d'un temporal desfermat pel vent de migjorn, fent camí per un mar bramulador; és ell qui fatiga la deessa Terra, la deessa més augusta, incansable i indestructible, amb les arades que van amunt i avall, any rere any, llaurant la terra

amb l'estirp cavallina.

»Amb parany i l'home astut captura la raça d'ocells lleugers i els animals salvatges i, amb xarxes ben trenades, captura també les espècies que viuen en el mar. Amb els seus ginys domina la fera salvatge que travessa les muntanyes i posa sota el jou que ceneix el bescoll el cavall de crinera espessa i l'incansable toro ferotge.

»Va descobrir la paraula i el pensament, subtil com l'aire, i l'esperit que governa les ciutats; i, hàbil com és, va aprendre també a protegir-se de les inclemències de la vida al ras, de les gelades molestes i de la pluja perjudicial. I, en el futur, a res no s'aventurarà sense recursos. Tan sols de la mort no ha trobat fugida. En canvi, per a les malalties de més difícil remei ha imaginat solucions.

»Qui tanmateix posseeix una habilitat que va més enllà de l'esperança, pot caminar adés cap al mal, adés cap al bé; el qui ajusta les lleis de la terra amb la justícia dels déus lligada amb juraments, serà encimbellat en el punt més alt de la pàtria. En canvi, restarà

sense pàtria el dia en què, per la seva audàcia, es contaminarà amb fets no justos. Que aquest no sigui mai al meu costat en la meua llar ni jo comparteixi mai les idees de qui actua així» (Estàsim I).

Un text pagà, però poètic i noble. Fa pensar en alguns salms on el salmista demana de ser lluny de la injustícia i de l'home injust. Això no obstant, la visió grega queda superada a bastament per la dignitat humana que canta el salteri. El salm 8, per exemple, fa així: «Senyor, sobirà nostre, que n'és de gloriós el vostre nom per tota la terra! (...) Quan miro el cel que han creat les vostres mans, la lluna i els estels que hi heu posat, em dic: Què és l'home, perquè us en recordeu, què és un mortal, perquè li doneu autoritat? Gairebé l'heu igualat als àngels, l'heu coronat de glòria i de prestigi, l'heu fet rei de les coses que heu creat, tot ho heu posat sota els seus peus: ramades de bous i d'ovelles, fins i tot els animals salvatges, l'ocell que vola i els peixos del mar, tot allò que segueix els camins dels oceans». La grandesa de l'home és un do de Déu.

Aquells joves que són tan vells!

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

retrats bíblics
intencionats

Ve una noia que conec fa temps. Una de les particularitats de l'avui i l'aquí és l'absència, o almenys gran dificultat, de comunicació personal. I ella no és una excepció, m'ho diu amb sinceritat. En un altre moment vaig afirmar que la comunicació personal és inversament proporcional a la comunicació de masses. Si dic que jo, a més de l'antena convencional de TV, afegeixo una parabòlica, pot suposar-se la quantitat de comunicacions generals que podrien entrar a casa. Afortunadament tinc soledat, silenci i la companyia sacramental de Crist. Podran arribar, però a casa meua no penetraran.

És més fàcil sintonitzar una emissora de ràdio, que compartir amb una persona. Les tempestes magnètiques i les taques solars interfereixen les nostres ondes radioelèctriques. La pressa amb què es vol fer tot dificulta la reacció interpersonal (em fà por aquesta gent que es mor d'avorriment, que pateix el fàstic de l'existència, però que quan es tracta de trobar-se per compartir, mai té temps). Una altra contaminació que dificulta les trobades personals és el so eixordador que en tants llocs i de tantes maneres se sent. Però prou de generalitzacions. La meua amiga afirma, per començar, que li costa molt parlar amb la gent gran. Com que no li falta sinceritat, estic segur que el diàleg serà possible i útil. I jo podré aportar-li criteris, fruit dels meus estudis, la meua experiència i la meua pregària. I ella podrà donar-me una mica de la seva joventut, un elixir espiritual que amb poques gotes n'hi ha prou, ja que catalitza la joventut espiritual del nostre Déu, que és eternament jove.

La trobada és profitosa, ella comprèn el que va dir una vegada Jesús: si un cec guia un altre cec, aviat tots dos

cauran al forat (Mat. 15,14 i 6,39). Un dels mals de la nostra societat no és que abundi la gent de la tercera edat, sinó una cosa pitjor: moltes persones, joves per la seva biologia, són velles d'esperit. L'apassionat impuls per la seguretat, el no abandonar la casa paterna, el tractar d'escollir formes de vida que tinguin sortides professionals segures, sense acceptar el risc com una aventura apassionant, l'amor a una vida plena d'imprevistos que li dona interès, l'absència d'una generositat estable... són, entre d'altres, símptomes del que afirmava.

I aquestes realitats tenen conseqüències funestes, com el que li va passar al poble d'Israel a la mort de Salomó. Roboam, el fill de Salomó, que pel context es dedueix que era jove, es va sincerar amb gent de la seva cort. Els ancians li van donar consells savis, però arriscats, li van dir: si ets bo amb el poble i et fas servidor de les seves gents, si els tractes bé, seran bons súbdits. Els joves li van dir que havia de cargolar amb duresa el poble, que havia d'iniciar el seu regnat amb amenaces de càstig, si volia tenir segur el seu

domini. Roboam, que així es deia el rei, va fer cas als joves, que li presentaven un programa garantit de govern, amb altes dosis de severitat i duresa, i no va fer cas dels ancians. El que va aconseguir va ser perdre la major part de l'imperi heretat del seu pare. El cisma de les riques tribus del nord va començar així. S'explica l'assumpte en el capítol dotzè del primer llibre dels Reis i en el capítol desè del segon de les Cròniques.

Li va faltar joventut al jove Roboam i li van sobrar iniciatives a Jeroboam per usurpar-li la major part del que havia rebut sense esforç.

Fem el ridícul la gent gran quan volem aparentar una joventut, social i biològica, que no tenim. Hem d'acceptar que els ossos cruixen i els múscles s'encasqueten, sense permetre'ns portar a terme activitats que en un altre temps podíem fer. Però obrem malament si renunciem a enriquir i a vigoritzar, d'una manera alegre i gratuïta, amb el que se'ns ha donat. Que ningú ve a demanar-nos ajuda? Que desconfien de nosaltres? És qüestió d'estratègia i d'oració, però avui no parlaré d'això.

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estadades per sempre, i per convalescències. Poques places.

Tel. 427 44 53.

Amics de Déu

Sant Isidor de Sevilla, bisbe, 26 d'abril

Entre les figures destacades per la seva santedat, erudició i dots polítiques de l'Edat Mitjana brilla amb una gran llum sant Isidor de Sevilla. Nascut a Cartagena cap a l'any 556, va arribar a posseir la millor biblioteca de l'Espanya visigoda. Desitjós d'assentar les bases legislatives, culturals i religioses del Regne visigot, va escriure les seves famoses *Etimologies*, enciclopèdia de la saviesa de l'antiguitat adaptada a les exigències d'aquell temps, el segle VII.

Igualment, al *Llibre dels Proemis*, va aclarir el significat dels llibres de la Bíblia perquè fossin comprensos per la mentalitat popular. Déu li havia fet el do de saber explicar les coses més complicades i difícils amb les paraules més senzilles perquè tothom ho pogués entendre.

Fou també un gran historiador. Pare de

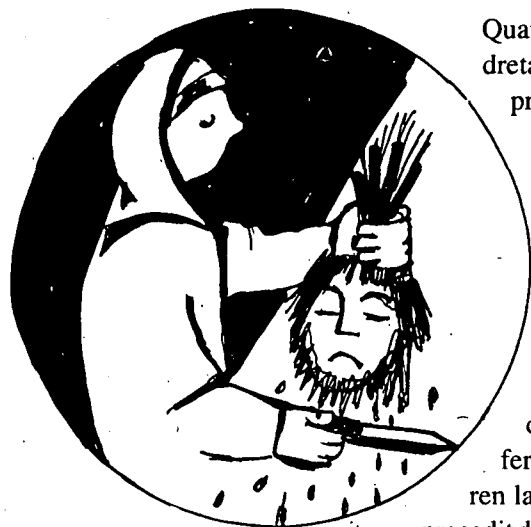
l'Església i bisbe de Sevilla, figura familiar per a reis i emperadors i, sobretot, ànima cristiana arrelada en l'austeritat i la humilitat. Isidor va culminar la seva magnífica tasca religiosa, política i cultural amb la celebració del IV Concili de Toledo, celebrat l'any 633.

El qui havia estat conseller de monjos, escriptor prolífic, assessor de reis i moderador del concili, sentia en ell el pes dels anys. Acomplerts els vuitanta, encara predicava al poble, exercia la caritat i llegia la Sagrada Escripura.

Pressentint que s'atansava el moment de la mort, va voler que el traslladessin a la basílica de Sant Vicenç, va fer una confessió pública davant dels seus germans, i el dia 26 d'abril de l'any 636 expirava en la pau del Senyor.

Pels camins de la Bíblia

Judit i Holofernes

Quan Judit sortí de Betúlia va anar seguint dretament la vall fins que es va trobar amb el primer destacament de guàrdia dels assiris. L'agafaren i li van preguntar: «De quin poble ets? D'on vens? On vas?»

Ella digué: «Sóc del poble dels hebreus, i m'escapo d'entre ells, vist que us seran donats perquè els devoreu. Vinc a presentar-me a Holofernes per dir-li la veritat.»

Van triar un centenar d'homes i les conduïren a la tenda d'Holofernes. Holofernes estava descansant. Quan li comunicaren la seva presència va sortir a l'avant-tenda precedit de lampadars de plata. Aleshores Holofernes li digué: «Estigues tranquil·la, dona; no tinguis por de res.

Digue'm la raó perquè has fugit d'ells i has vingut cap a nosaltres.»

Judit li va explicar com ho hauria de fer per vèncer el poble: solament quan pequin contra el seu Déu. Va convèncer Holofernes que la deixés sortir cada nit cap al torrent per pregar Déu i saber quan el poble hauria comès el pecat. Holofernes manà a la seva guàrdia personal que no li posessin cap trava.

Va quedar-se al campament tres dies. A la nit sortia cap al torrent de Betúlia i es banyava a la font. Al quart dia Holofernes va oferir un banquet als seus ajudants i va convidar Judit. Li digué: «Beu, beu i alegra't amb nosaltres.»

I Judit va prendre davant d'ell el que la seva criada li havia preparat i en va menjar i beure. Holofernes va beure molt vi, com mai no n'havia begut. Després tothom marxà. Judit va invocar el Senyor: «Senyor, Déu totpoderós, mireu benigne aquesta hora. Feu-me forta en aquest moment.»

Judit va despenjar l'alfange, agafà el cap d'Holofernes pels cabells, li va donar dos cops amb tota la seva força i li va tallar el cap en rodó. Posà el cap en una bossa i sortí amb la seva criada cap a Betúlia.

Fem Catequesi

El cinquè manament de la Llei de Déu

No matis, ni facis mal al teu proïsme

La vida és el més gran tresor que Déu ens ha donat, perquè Ell ens ha cridat del no-res a l'existència i així ens ha manifestat el seu amor. Ens impressiona contemplar la força i l'equilibri de la naturalesa, la bellesa de les flors, l'harmonia de la creació... Tot això ens admira i ens desperta sentiments d'agraïment a Déu. Malgrat això, de vegades en el cor dels homes hi nien sentiments de destrucció i mort...

El cinquè manament és una altra expressió de l'amor de Déu als homes. Ell vol que estimem i respectem la nostra vida i la dels altres. Jesús diu: «Heu sentit que es va dir als antics: no matis, i qui mati serà sotmès al tribunal. Doncs, jo us dic que tothom qui s'enfadi contra el seu germà serà sotmès al tribunal (...). Si, doncs, presentes la teva ofrena a l'altar, i allí et recordes que el teu germà té alguna cosa contra tu, deixa la teva ofrena davant l'altar i vés primer a fer les paus amb el teu germà, i després, torna i presenta la teva ofrena» (Mt 5, 21-24).

Amb això Jesús ens indica que aquest manament, a més de no matar, no mutilar, no perjudicar la salut amb excessos en la beguda o amb la droga, inclou també no acollir en el nostre cor sentiments d'odi, rancúnia, enveja, venjança, etc., que són actituds pròpies del qui mata.

Litúrgia

Les imatges

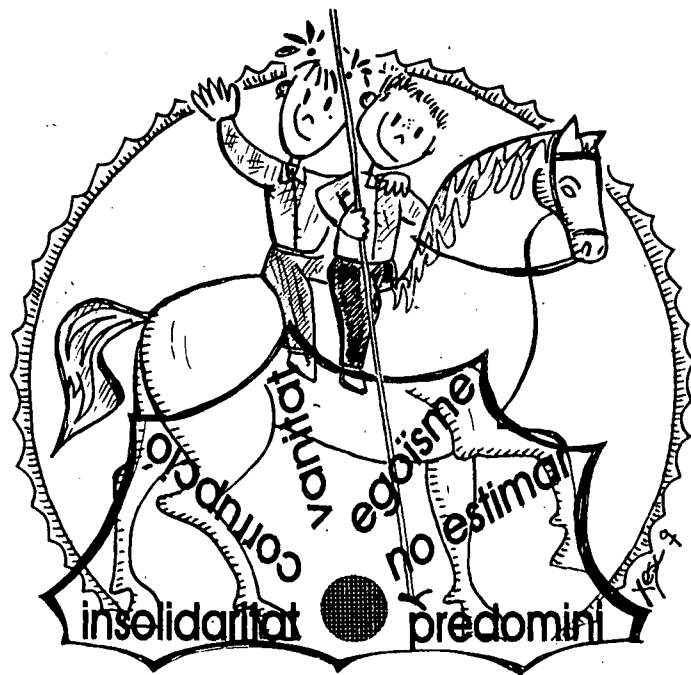
Tan bon punt hem entrat en una església ens trobem envoltats, més o menys segons el lloc, per imatges del Senyor, de la Mare de Déu i dels sants.

No cal dir que la principal és la figura de la Creu. Ella ens rep a moltes esglésies tot just arran de la porta, com si el Senyor, en entrar a casa seva, ens abraçés amb els seus braços oberts, bo i dient-nos: «Tot el que aquí rebreu és fruit de la meua mort i resurrecció.» També a prop de l'altar hi veiem el Crucifix; es vol significar que l'Eucaristia reproduceix el sacrifici de Crist a la Creu.

La imatge de la Mare de Déu és a totes les esglésies. No podem oblidar que ella és la primera cristiana i que gaudeix d'una dignitat molt especial per voluntat del mateix Déu. La venerem i l'estimem en les diverses advocacions que existeixen (de Montserrat, de la Salut, del Remei, del Claustre, etc.), ja que totes fan referència a l'única Mare del Senyor, Immaculada i Assumpta al cel.

També hi ha figures dels sants. La que té més relleu és la del patró o titular de l'església, i normalment és a l'altar major. D'altres sants tenen la seva capelleta, on els cristians els veneren, i els preguen demanant la seva intercessió.

Quan mirem les imatges dels sants recordem que som de la mateixa família gràcies al baptisme i a la fe, i que allí on són ells, a la glòria del cel, també ens hi encaminem nosaltres.

Ofereixen tractament contra el càncer a les persones sense recursos

■ L'Associació de la lluita contra el càncer de Manresa té un centre de Diagnòstic Precoç

M. Antònia Besora, vídua de Balaguer, i un grup de dotze dones van ser les impulsores de l'Associació de la lluita contra el càncer de Manresa, que va a començar a funcionar l'any 1963 amb l'ajuda del Consistori de la ciutat. Actualment l'associació disposa d'un Centre de Diagnòstic Precoç on fan citologies i mamografies a les persones sense Seguretat Social ni recursos econòmics.

«La finalitat de l'associació és ajudar tots els immigrants o gent desvalguda que no sap on recórrer», explica M. Antònia Besora, presidenta de la junta local i de la delegació comarcal del Bages. Per poder-ho fer disposen del Centre de Diagnòstic Precoç, una donació de la Caixa d'Estalvis de Manresa que va ser inaugurat en el transcurs de les festes de la Llum de 1987, en un acte presidit pel conseller de Sanitat, l'abat de Montserrat i altres

diagnosticats de càncer sense recursos, se'ls facilita ajuda econòmica, medicaments, pròtesis, rehabilitació de laringectomitzats, servei d'atenció familiar domiciliària, vetlladores per a malalts terminals en domicilis i clíniques, etc.

L'any 1991, l'associació va lliurar un mamògraf a l'Hospital General de Manresa, que es compromet amb ells mitjançant conveni a visitar i oferir consulta a totes les dones que ho necessitin. La senyora Balaguer agraeix

sones que han estat operades de càncer. «Actualment, hi ha moltes ONG que fan tasques diverses i tenen molt ressò, nosaltres fa 34 anys que treballem per ajudar la població a superar aquesta terrible malaltia. Penso que és important que es reconegui la feina altruista de les dones voluntàries que estan al peu del canó des de fa tants anys, i també la dels voluntaris que participen en tasques puntuals com la campanya de recollida de diners per la lluita contra el càncer. Més de 500 persones surten al carrer, l'últim diumenge de

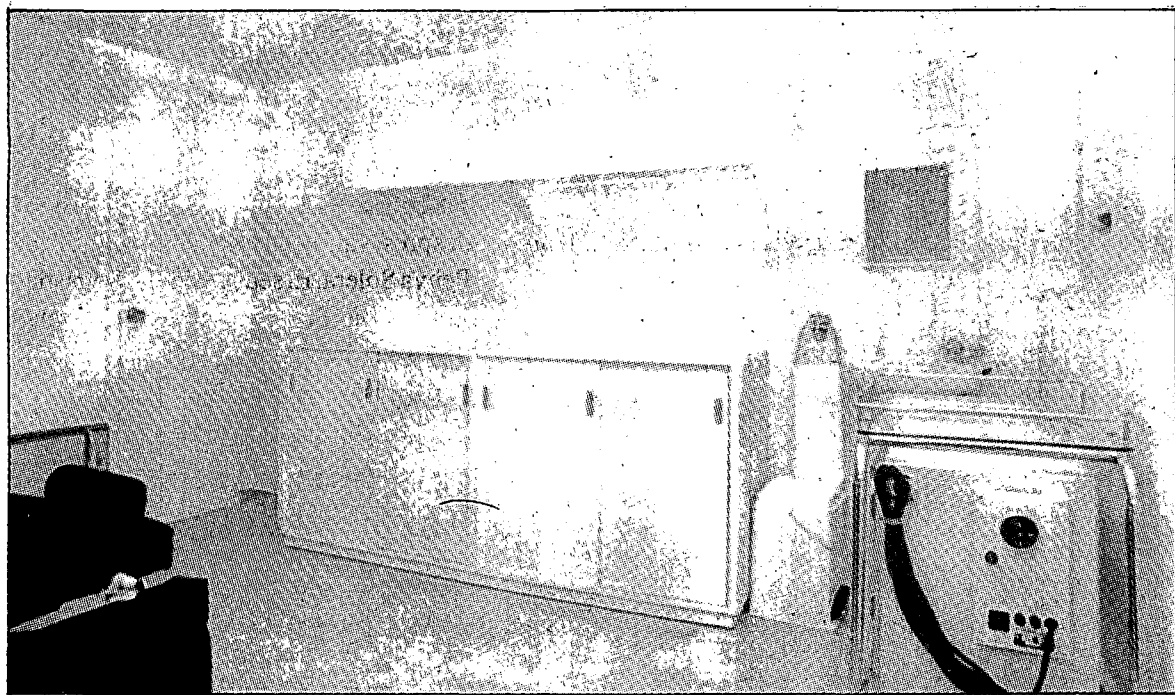
el tracte amb el malalt és molt gratificant perquè «són molt agraïts. Però després dels anys que fa que treballem en aquesta tasca encara hi ha moltes persones que ens ignoren, ja que tenim la norma que els nostres pacients són

anònims fins i tot per als membres de la junta. Si els familiars dels malalts no diuen que reben ajuda, per a nosaltres és secret professional». Des de fa més de vint anys promouen diverses iniciatives per recollir diners, com

per exemple, una subhasta de quadres, un festival de dansa on col·laboren moltes entitats i artistes de forma altruista, i campanyes periòdiques de recaptació de diners.

L'Associació de la lluita contra el càncer és d'àmbit comarcal, a la zona del Bages, compren 34 pobles, però cadascun treballa de forma autònoma. «Quan vaig entrar de presidenta, juntament amb la resta de l'equip vam anar per tots els pobles perquè es formessin diverses juntes amb l'ajut dels alcaldes corresponents», diu M. Antònia Besora. El Centre de Diagnòstic Precoç de Manresa disposa d'un telèfon d'informació oncològica (323 44 27) per respondre les preguntes dels ciutadans.

Glòria Carrizosa

El Centre de Diagnòstic Precoç disposa dels últims avenços per tractar la malaltia a temps.

autoritats provincials i locals. En el centre es realitzen citologies ginecològiques dos cops per setmana, fins ara se n'han fet més de mil. També es fan campanyes de prevenció de càncer de mama per a totes les dones de 40 a 65 anys de la ciutat. Pel que fa als malalts

la tasca desinteressada d'un gran nombre de metges i professionals que visiten els malalts i imparteixen conferències informatives a la població sobre la malaltia. Des de fa poc, l'associació també organitza unes xerrades, coordinades per un psicòleg, per a les per-

cer amaga el cap sota l'ala, és una malaltia que genera molta angoixa perquè la gent l'associa amb la mort», afirma Besora

Feina anònima

La senyora Balaguer considera que

**ASSOCIACIÓ DE LA
LLUITA CONTRA
EL CÀNCER
C/ SACLOSA, 9
08240 MANRESA
TEL. 872 41 41**

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

IncaVol

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

La capella de l'estadi del Futbol Club Barcelona

■ Dedicada a la Mare de Déu de Montserrat, a la qual molts jugadors s'encomanen

Dintre de la majestuositat de l'estadi del Futbol Club Barcelona, que té una capacitat per a més de cent mil persones i és un dels més moderns del món, hi ha una capella dedicada a la Mare de Déu de Montserrat. Aquesta capella està situada a pocs metres dels vestidors dels jugadors, tant del F. C. Barcelona com de l'equip visitant, i en un lateral del passadís que condueix a les escales de sortida al terreny de joc per on han de passar els jugadors i l'equip arbitral.

És bonic observar quan els jugadors i àrbitres es reuneixen en l'esmentat passadís, separats únicament per una divisió metàl·lica i ressonant a les seves orelles els clams dels afeccionats que els esperen al camp, com molts d'ells dirigeixen una mirada a la Verge demanant la seva protecció. Les portes d'entrada a la capella estan obertes de bat a bat; les llums centrals, apagades; els vitralls de colors, resplendents, i la Mare de Déu, il·luminada per un raig de llum blanca.

A la capella hi caben unes quaranta persones assegudes. Al fons, hi ha la sagristia. La separació entre aquesta i la capella està formada per dos vitralls laterals de colors i, al mig, una paret d'obra vista. En aquest mur, i damunt d'una gran pedra, hi ha la Mare de Déu de Montserrat. L'altar està situat sobre una tarima d'obra, recoberta de parquet. És d'una sola peça i tallat d'una gran tossa de pedra granítica. A la seva cara frontal, hi ha gravats tres escuts, el del F. C. Barcelona, el de la Ciutat Comtal i el de la Penya Solera, l'entitat que va ser durant molts anys la responsable de l'abastiment i conservació de la capella. El sagrari està subjectat a la paret, a la dreta de l'altar.

Dues misses a l'any

En un dels murs laterals es troba penjada una gran creu metàl·lica, un escut del F. C. Barcelona, de coure, i una inscripció dedicada a qui fou gran jugador i tècnic del Barça, Pep Samitier. També hi ha una placa de marbre commemorativa de la missa que el papa Joan Pau II va oficiar a l'altar, el qual es va situar al bell mig del terreny de joc de l'estadi, durant la seva visita a Barcelona. Aquest dia, el Sant Pare va ser inscrit amb el número 108.000 de soci del Barça.

Actualment, en aquesta capella se solen celebrar dues misses a l'any.

Una, al començament de la temporada futbolística i a la qual assisteixen els jugadors del primer equip, tècnics, col·laboradors i el consell directiu, encapçalat pel seu president, Josep Lluís Núñez. L'altra missa és la que ofereixen els membres de l'Agrupació d'Antics Jugadors de Futbol del F. C. Barcelona, en sufragi pels companys i socis difunts de l'entitat durant l'any. Aquesta és una capella privada en la qual, segons les actuals disposicions litúrgiques, no es poden celebrar habitualment els sagraments.

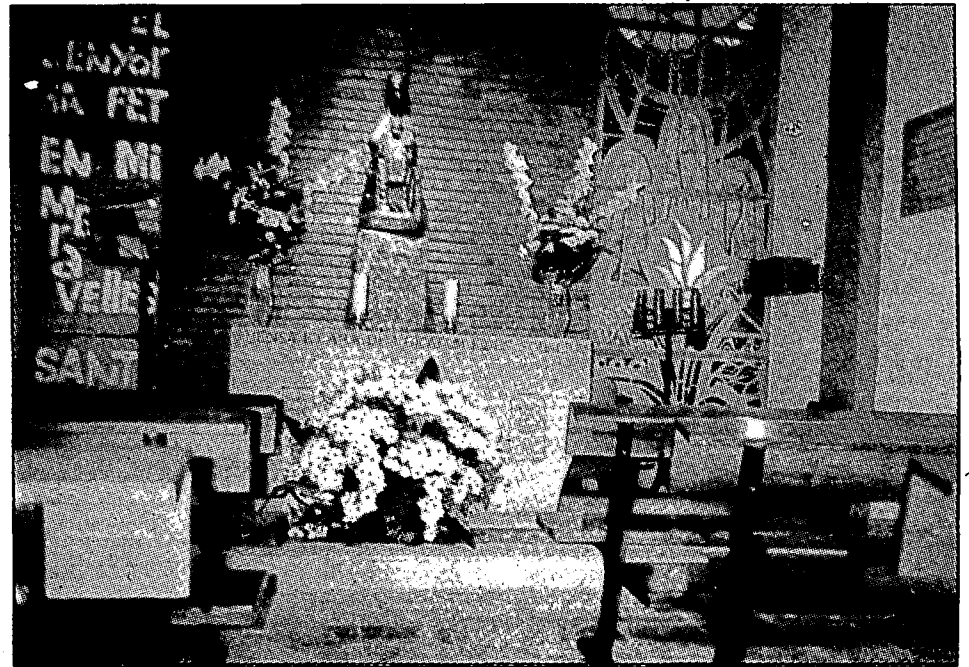
Història de la capella

El Camp Nou va ser inaugurat el 24 de setembre de 1957. Se celebrà una missa solemne, oficiada per l'arquebisbe de Barcelona, Dr. Gregorio Modrego Casaus, amb l'assistència de les primeres autoritats civils i culturals del

L'arquebisbe de Barcelona, Dr. Gregorio Modrego, beneeix la imatge de la Mare de Déu de Montserrat durant la inauguració del Camp Nou.

país. Es va col·locar la Mare de Déu de Montserrat en un pedestal, al costat de l'altar, perquè presidís la cerimònia. En acabar la missa, la Verge va ser passejada per tot el terreny de joc, davant del fervor i l'emoció dels assistents que omplien de gom a gom l'estadi. Després, va ser conduïda i dipositada a la cambra on ara és la capella.

Imatge de la capella, on se solen celebrar dues misses a l'any.

Jaume Ramon, antic cap de secretaria del F. C. Barcelona i un dels fundadors de la Penya Solera, ens explica com es va convertir aquesta habitació en capella. «El 1958 —comenta— dos socis de la Penya Solera retornaven en cotxe de Castelldefels i van tenir un accident, que hauria pogut ser molt greu. Com que no fou així, en acció de gràcies, van comprar dos canelobres i els van posar al costat de la Verge, en aquella estança on estava situada. Va

Joan Rovira, exdirectiu de la Penya Solera i que ara treballa a l'agrupació i a la fundació dels exjugadors del Barça, té cura del manteniment de la capella. «Feia pocs mesos que havia ingressat com a soci —ens explica— i poc després, vaig ser nomenat directiu de la Penya Solera. El seu president, Sebastià Camprubí, i altres membres de la junta directiva, coneixedors dels meus sentiments religiosos, van proposar al consell directiu que jo fos qui s'encarregués d'aquesta tasca i ho vaig acceptar amb molt de gust.» La capella és actualment en fase d'arranjament. «Era convenient —diu el Sr. Rovira— acondicionar la capella, per exemple, renovar els bancs, pintar les parets, abrillantar el parquet i aportar alguns objectes perquè quedés millor.» Va proposar aquestes reformes a Francesc Pulido, president de la Comissió de Patrimoni del club, i ell, un cop va tenir el consentiment de Josep Lluís Núñez, el va autoritzar que «fes tot el que calgués perquè la capella fos digna de qui la presideix». Es va confeccionar un llistat de tot el que es pensava dur a terme i va ser exposat al rector de la parròquia de Santa Tecla, a qui correspon la capella de l'estadi, i ell va donar el vistiplau. «La Mare de Déu de Montserrat —afirma Joan Rovira—, la patrona dels catalans, té un lloc molt honorable dins de l'estadi del Futbol Club Barcelona. Que n'és de bonic donar a qui tant li demanen!»

ser llavors quan va néixer la idea, en una de les reunions de la junta directiva de la Penya Solera, de sol·licitar al president del Barça, Francesc Miró-Sans, que donés la corresponent autorització perquè la penya pogués convertir aquella habitació en capella dedicada a la Mare de Déu de Montserrat.» Aquest és l'origen de la capella del Barça.

ser llavors quan va néixer la idea, en una de les reunions de la junta directiva de la Penya Solera, de sol·licitar al president del Barça, Francesc Miró-Sans, que donés la corresponent autorització perquè la penya pogués convertir aquella habitació en capella dedicada a la Mare de Déu de Montserrat.» Aquest és l'origen de la capella del Barça.

C.C.

Els Premis Zapping volen potenciar una televisió catalana de qualitat

■ Telespectadors Associats dona un premi especial a TVE per la programació infantil

BARCELONA.— La II edició del lliurament dels Premis Zapping 96 va premiar l'onze d'abril passat els millors programes i anuncis emesos per la televisió catalana. Els guardons, atorgats per Telespectadors Associats de Catalunya (TAC), van ser per a: *Vides privades*, com a millor programa documental; *30 minuts*, millor informatiu; *Barri Sésam*

(La 2), millor programa infantil; *Sense títol 2*, millor programa d'entreteniment; Andreu Buenafuente, millor presentador, i, finalment, ONCE, en la categoria de millor anunci per a televisió. Segons el president del TAC, Josep Maria de Bofarull, «l'objectiu del lliurament de guardons és potenciar una programació de qualitat».

A més de les sis categories dels Premis Zapping, el TAC va lliurar un premi especial a Televisión Española per haver estat la televisió d'àmbit estatal que ha ofert la millor programació infantil durant el 1996. La directora de TVE de Catalunya, Aurora Catà, va valorar el guardó com «el reconeixement a una tasca global». I, encara que va desitjar que l'emissora que representa sigui més premiada l'any vinent, va reconèixer que «TV3 ofereix una major oferta en català». Quant a això, Aurora Catà també va manifestar el desig que a TVE de Catalunya s'ampliï la programació en aquest idioma.

Entre els dotze membres del jurat, s'hi trobava el president del recentment constituït Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), Lluís de Carreras. El president del CAC es va mostrar optimista i amb ganes de treballar per assolir els objectius de potenciar una programació de qualitat. «Esperem funcionar tan bé com a la resta de països europeus que ja fa temps que tenen un consell regulador, com França, Holanda o Bèlgica», va dir De Carreras. A més, va definir la tasca del CAC com la d'assessorar el govern català en matèria audiovisual i garantir el compliment de les normatives que regulen el sector.

Buenafuente, el gran triomfador de la nit

Andreu Buenafuente va pujar dues vegades a l'estrada per recollir els pre-

mis: al millor programa d'entreteniment per *Sense títol 2* (TV3) —el va recollir juntament amb Fermí Fernández i Oriol Grau— i al millor presentador. En rebre aquest segon guardó, Buenafuente va desbancar les populars presentadores Àngels Barceló i Mari Pau Huguet. A més, el presentador va dedicar el premi al seu pare, que va morir aquest any i que treballava amb l'equip del programa.

Francesc Escribano i Joan Úbeda van rebre el premi al millor programa documental per *Vides privades* (TV3). Escribano va aprofitar l'avinentesa per anunciar que estan treballant en la segona part de la sèrie, pel gran èxit que va tenir la primera. Un èxit que Escribano va justificar tot dient que la sèrie «és el retrat atractiu de la realitat, del que és quotidià, sense fer ús d'històries escabroses o morboses».

L'ONCE va rebre el guardó al millor anunci per a televisió. Concretament per la campanya «Preparados, listos, ya», elaborada per l'agència de publicitat Tapsa. El subdelegat territorial de l'ONCE a Catalunya, Àngel Sánchez, es va encarregar de recollir el premi (la primera vegada que s'atorga) i va manifestar que va ser una campanya feta «amb molta il·lusió». També

Els guardonats amb els Premis Zapping juntament amb alguns dels candidats.

va voler donar les gràcies «al més d'un milió de ciutadans de Catalunya que donen suport a la fundació». Finalment, Àngel Sánchez va concloure dient que «estem preparats per treballar i llestos per demostrar-ho».

El president del TAC, Josep Maria de Bofarull, va explicar que alguns dels criteris que el jurat va seguir per a l'elecció van ser: la qualitat, l'aportació de valors i la defensa de la dignitat de la persona, entre d'altres. Els candidats a la II edició dels Premis Zapping van ser elegits pels més de 15.000 socis que constitueixen el TAC. Finalment, De Bofarull va fer una valoració d'alguns dels guardonats: «Andreu Buenafuente és un líder que ja ha rebut diversos premis, perquè és un professional»; «l'anunci de l'ONCE —amb l'eslògan "Preparados, listos, ya"— transmet la necessària integració dels disminuïts a la societat» i, finalment, «*Vides privades* és un programa de caire humà i de respecte a la persona».

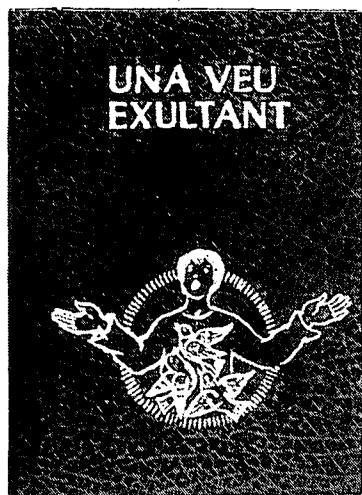
Consolidació del Premis Zapping

L'acte, que va tenir lloc a l'hotel Fira Palace de Barcelona, va ser pre-

sentat per Pitu Abril (conductor del programa *La porteria*) i va reunir més de 500 persones entre directius dels mitjans de comunicació, empreses col·laboradores, famosos nominats i associats.

Una hora abans de començar l'acte, els dotze membres del jurat —presidit per Joaquim Triadú, secretari general de la Presidència de la Generalitat de Catalunya— es van reunir per fer la seva votació individualment davant de notari. El jurat estava format per: Víctor Amela, periodista de *La Vanguardia*; Josep Argemí, vocal del Consell Audiovisual de Catalunya; Antoni Bassas, periodista de Catalunya Ràdio; Luis Bassat, president de Bassat, Ogilvy & Mather; Josep M. de Bofarull, president del TAC; Maria Bueno, vocal de la junta directiva del TAC; Lluís de Carreras, president del Consell Audiovisual; Paulino Castells, psiquiatra infantil; Antonio Franco, director d'*El Periódico de Catalunya*; Victoria Poch, vocal de la junta directiva del TAC; Vicenç Sanchís, director de l'*Avui*, i, finalment, Concepció Tarruella, directora general d'Atenció a la Infància.

Carme Munté Margalef

Aquest cantoral, cassettes i CD tenen versió castellana amb el títol: "Una voz jubilosa".

UNA VEU EXULTANT

Cantoral amb 275 cançons per a la Missa, celebració de la Paraula, Sagraments, etc.

Aquest cantoral, amb melodies fàcils i de gran qualitat i amb textos de contingut bíblic, no pot faltar als centres de culte.

Doble edició: Una amb lletra i solfa (1.500 pts.) i altra sols amb la lletra (750 pts.)

Totes les cançons s'han gravat en 17 cassettes (1.000 pts. cada un) o 17 CD (2.000 pts. cada un). Són preciosos.

Autor: Mn. Josep Soler pvre. Pròleg: Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat.

Adquiriu-ho a la vostra llibreria habitual.

Distribució: Editorial Claret, S.A. 08010 Barcelona. Tel. (93) 3010887 Fax: (93) 317 48 30.

cultura

Influències de la poesia religiosa

La poesia religiosa posa de manifest que la nostra llengua ha exhibit una remarcable constància lírica a l'hora d'escriure els temes marians. Ja des dels Jocs Florals de la baixa Edat Mitjana, fins arribar a la literatura contemporània, passant per diversos certàmens poètics i pels Jocs Florals de la Renaixença i el segle xx, els goigs, les albaes (albades) i els col·loquis populars i cultes formen un canemàs d'exemples que mai ha deixar de bastir-se.

Passant per casos tan remarcables com el de mossèn Jacint Verdaguer i el de Joan Maragall, o de tots aquells goigs de caire satíric o irònic d'arrel essencialment popular, etc. Temes com la Immaculada Concepció o l'Assumpció de la Mare de Déu, així com també certes constants semàntiques de la figura de Maria, com la seua maternitat, la seua identificació amb la Terra o la seua harmònica bondat, tenen en la nostra poesia un lloc preeminent.

I els valencians no som —ni hem estat— aliens al tractament d'aquesta

ritualització temàtica mariana. Possiblement el primer *Certamen en llaors de la Verge Maria* de tota l'antiga Corona d'Aragó va ser un que es va celebrar a València entre els anys 1329 i 1332, el qual és un testimoni interessantíssim de les controvèrsies immaculistes medievals.

Des del Renaixement fins ara, la poesia mariana ha estat un reflex fidel dels avatars de la nostra llengua. Cada poble del món singularitza la figura de la Verge i fa «seua» la Mare de Déu, és a dir, concretitza la seua manera d'entendre i d'expressar el sentiment religiós col·lectiu. Algunes advocacions, com la de Fàtima o Lourdes, han pres sovint una funció genèrica i ideològica miraculoses i són exemples de la facilitat i rapidesa amb què la gent pren contacte amb els cultes marians.

Funcions de les mares de Déu

Aquestes diverses i riques dèries del cor humà i de moltes societats humanes

de tots els temps, es manifesten en la pluralitat de funcions que aquestes mares de Déu aconsegueixen: n'hi ha de genèriques i de nacionals, tradicionals i modernes, continuadores de cultes precristians i advocacions de creació data-da; n'hi ha d'altres que han estat sentides pels seus fidels com a llum en la tenebra, com a símbol patriòtic i pairal; n'hi ha que són cridades a curar, a servir; n'hi ha d'altres que són amoroses i tendres... Aquesta diversitat forma part de la pluralitat dels sentiments humans i de la multiplicitat de formes que les diverses societats tenen d'expressar la seua vinculació a allò sagrat i religiós.

En molts dels pobles de les nostres comarques ens trobem la «seua» figura d'una imatge de la mare de Déu o de la Verge, envoltada d'una o altra llegenda popular respecte a la seua trobada, i d'una sèrie de devocions i celebracions. Per altra banda, el culte a les mares de Déu «trobades» és també un culte a la maternitat, i el lloc on es fixa és una

terra fèrtil, abundosa d'aigües, lluny del poblat, on podem veure simbolitzat el renaixement de la vida en aquestes contrades apartades de la història quotidiana dels homes.

El culte a la verge-mare i tota l'exuberant poesia que ha generat està vinculat estretament a la terra, a l'aigua i al bosc, i es troba encabit dins dels diversos estrats i elements de la natura. I aquesta simbolització poètica i religiosa que el poble ha fet de la natura té un origen molt antic, el qual l'hauríem de buscar en Sant Agustí o en Sant Tomàs d'Aquino. Per tant, en les composicions poètiques de caràcter religiós, tant la natura i la llegenda, com el poble i el poeta proven de fer-se història i vida. La nostra cultura i el seu lloc en el món esdevenen testimonis permanents d'aquesta devoció ancestral i alhora el motiu últim de la seua significació com a tal.

Manel Garcia Grau

Professor de la Universitat Jaume I

Vols viatjar
DE FRANC
a **TERRA**
SANTA?

Amb «CATALUNYA CRISTIANA» ÉS MOLT FÀCIL GUANYAR

SUBSCRIU-TE a
«CATALUNYA
CRISTIANA»
i podràs guanyar
un dels
DOS VIATGES
a TERRA SANTA
per a dues persones

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A NOVES SUBSCRIPCIONS

- 1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.
- 2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.
- 3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.
- 4 De seguida que rebem la teva butlleta, et lliurarem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el **certificat de participació** per al sorteig de **dos viatges a Terra Santa** per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA començarà l'1 d'abril i s'acabarà el 31 d'octubre de 1997. El sorteig dels viatges es farà davant de notari, abans del 15 de desembre.

Nom
Adreça
Població D.P.
Província Tel.

☐ Se subscriu a «CATALUNYA CRISTIANA» català/castellà per l'import anual (52 números) de 9.880 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

☐ domiciliació bancària (en aquest cas empleu l'ordre de domiciliació) ☐ xec nominatiu que adjunto per valor de 9.880 ptes.

Sol·licito fer el pagament a través de:

- ☐ 1 sol rebut de 9.880 ptes.
☐ 2 rebuts mensuals consecutius de 4.940 ptes.
☐ 4 rebuts mensuals consecutius de 2.470 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència
Adreça

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a «CATALUNYA CRISTIANA» amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat Oficina DC Compte

Data

Signatura del titular del compte/líbreta:

Mn. Josep M. Cervera i Berta publica un nou llibre

El sacerdot gironí Josep M. Cervera i Berta, de 93 anys, ha publicat recentment el seu onzè llibre, *Flori-legi sacerdotal guixolenc*, i en prepara un altre. La finalitat fonamental d'aquesta obra és «remarcar la presència de l'Església de Sant Feliu de Guíxols —explica Mn. Cervera—, tot rememorant els seus fills que, atents a la crida del Senyor, figuren entre els seus lloctinents en l'expansió del missatge evangèlic».

Mn. Cervera dedica el llibre als sacerdots, als religiosos de la congregació lasal·liana i als seus antics feligresos, en el 50è aniversari de la seva entrada com a rector a la parròquia de Sant Feliu de

Guíxols. Ja jubilat, resideix a la que ha estat la seva darrera parròquia. Ell, que ja no té casa ni família, se sent acollit per una família generosa. Un exemple que, tant de bo, és repetit més sovint. Quan un sacerdot es jubila, fins i tot un bisbe, ¿per què no es pot quedar en un dels llocs, potser l'últim, on ha exercit la seva tasca pastoral i on ha esmerçat la seva vida? Talment com un avi que no fa nosa a casa i on, amb discreció i silenci, encara pot prestar bons serveis. Això és el que ens ensenya Mn. Josep M. Cervera i aquesta família guixolenc, digna d'elogi.

P.F.V.

Un record de les velles fonts

Aquelles fonts dels pobles, amb la seva taula rodona de pedra, l'arbreda al voltant i la bassa situada més enllà, on es recollia l'aigua per regar els camps veïns, gairebé ja no existeixen, engolides per les modernes urbanitzacions. És un tribut que s'ha de pagar per la crema angoixant dels boscos, l'engrandiment de les ciutats i, no cal dir, també de molts pobles. Als voltants del Montseny i d'altres muntanyes que encara serveixen la seva grandesa, se n'hi poden trobar algunes com la que va cantar el poeta: «Filla del cel/ jo sóc la Font de l'Oreneta/ Em descobrí un ocell/ i em coronà un poeta.»

De fonts n'hi ha de molts tipus: d'aigua fresca, calenta —com la de Caldes de Montbui o la de Malavella—, gasosa —com la de Font Picant d'Amer—, sulfurosa, medicinal, etc. Però moltes s'han assecat o han deixat de brollar. Prop de l'ermita de la Verge de la Cisa, a Sant Pere de Premià o de Dalt, encara hi ha una font que, a la diada de Pasqua —quan el món es desvetlla i la gent surt al camp o al bosc a passar-hi el dia— està molt concorreguda. Fa goig contemplar aquest lloc típic, curull de gent que celebra en pau la festa de la Resurrecció del Senyor, sota l'ombra dels arbres que són més verds que mai. La primavera i el món celebren amb alegria la triomfant Resurrecció del Nostre Senyor Jesucrist.

Pietat Campmajó

Joan Vinyeta, nou director de «Qüestions de vida cristiana»

La revista de pensament cristià *Qüestions de vida cristiana*, publicada pels monjos de l'Abadia de Montserrat, canvia de director. El seu fundador, el P. Evangelista Vilanova, que havia creat i dirigit la publicació des de l'any 1958, es va acomiadar dels lectors al número 184. Ara porta la direcció de la revista el monjo montserratí Joan Vinyeta i Puntí, natural de Vic, que va cursar els estudis de teologia a Montserrat i a Alemanya.

Qüestions de vida cristiana va néixer en un temps

marcat per una certa inestabilitat en els quals no hi mancaven la desorientació i el sentiment d'angoixa que es feia present en els diversos àmbits del pensament, la literatura i l'art, sobretot en l'esperit dels més joves. Volia estimular una reflexió cristiana a Catalunya, duent a terme una tasca espiritual i crítica —i fins i tot renovadora— en l'àmbit de la fe i oferir uns punts de referència de caire cristià a tots aquells que estaven en actitud de recerca.

C.C.

Universitat Ramon Llull

La Primera Universitat Privada de Catalunya

Places limitades

HONORIS CAUSA

Obert el període de sol·licitud de plaça dels centres de la Fundació Blanquerna fins al 5 de juliol.

Formació d'inspiració cristiana i humanística, de qualitat i personalitzada. Grups reduïts de treball i de pràctiques. Contacte amb el món professional i borsa de treball.

Aquesta és la nostra causa més honorable.

Facultat de Psicologia i Ciències de l'Educació Blanquerna

Diplomatura de Magisteri: especialitats d'Educació Primària, Educació Física, Educació Especial, Educació Musical, Educació Llengües Estrangeres (anglès), Educació Infantil.

Diplomatura de Logopèdia

Llicenciatura de Psicologia: opció clínica i opció industrial

Llicenciatura de Psicopedagogia (2n cicle): opció social i opció escolar

Llicenciatura de Pedagogia: opció social i opció escolar

C. Císter, 34. 08022 Barcelona. Tel. 902 11 37 82 - Fax 253 30 31

Escola Universitària d'Infermeria i Fisioteràpia Blanquerna

Diplomatura d'Infermeria

C. Santaló, 37. 08021 Barcelona. Tel. 902 11 37 83 - Fax 253 30 85

Diplomatura de Fisioteràpia

C. Valldonzella, 21. 08001 Barcelona. Tel. 902 11 37 81 - Fax 253 31 12

Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna

Llicenciatura de Periodisme,

Llicenciatura de Comunicació Audiovisual

Llicenciatura de Publicitat-Relacions Públiques

C. Valldonzella, 23. 08001 Barcelona. Tel. 902 11 37 80 - Fax 253 31 23

Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia Blanquerna

Diplomatura de Relacions Laborals

Pg. Sant Gervasi, 47. (Torre La Tamarita) 08022 Barcelona. Tel. 902 11 37 84 - Fax 253 30 66

CONFERÈNCIES INFORMATIVES

C. Císter, 34

17 de maig a les 10.30 h.

14 de juny a les 10.30 h.

C. Santaló, 37

10 de maig a les 10.30 h.

7 de juny a les 10.30 h.

C. Valldonzella, 23

24 de maig a les 10.30 h.

14 de juny a les 10.30 h.

Pg. de Sant Gervasi, 47

31 de maig a les 10.30 h.

28 de juny a les 10.30 h.

Fundació Blanquerna

http://www.blanquerna.edu

El planeta Terra i la seva història

Francesc Nicolau

Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

ALLÒ QUE DÉU TÉ D'INVISIBLE, COM EL SEU
PODER ETERN I LA SEVA DIVINITAT, DES DE LA
CREACIÓ DEL MÓN ES FA VISIBLE A LA INTEL·LI-
GÈNCIA HUMANA A TRAVÉS DE LES SEVES OBRES.

(ROM 1,20)

31. La troposfera i l'aire que respirem

La troposfera és la part inferior de l'atmosfera terrestre que, com dèiem al capítol anterior, té una mitjana de 12 km d'alçada. Com que el diàmetre de la terra és d'uns 12.730 km, a escala la troposfera no arribaria a un mil·límetre en una esfera d'un metre de diàmetre. Però en aquest mil·límetre hi ha tota la vida de la Terra i la seva importància és absoluta: conté l'oxigen que respirem i s'hi formen les pluges que assaonen la terra.

Conté, en massa, la major part de l'atmosfera, perquè és més densa que les capes superiors. Al nivell del mar la pressió que hi fa tota l'atmosfera és, com hom sap, de 760 mm de mercuri, o sigui 1013,25 mil·libars, que vol dir 1.033 grams per cm² (més de 10 tones per m²!). Ara bé, si pugem 5 km amunt trobem que la pressió ha minvat fins a la meitat. Què vol dir això? Que la massa d'aire que tenim sobre nosaltres ja només és la meitat de tota l'atmosfera, tot i que, com sabem, s'estén fins a 3.000 km. El que passa és que la densitat minva força de pressa: a 12 km d'altitud només queda un 13% de la massa atmosfèrica damunt i a 30 km un 1%. El total atmosfèric és de 5.000 bilions de tones, però això no arriba a una milionèsima part de la massa de la Terra.

Composició química de l'aire

Fins a finals del segle XVIII hom creia generalment que l'aire era un element. Tanmateix, ja el 1630 el metge francès Jean Rey, de Perigord, havia observat que un metall escalfat a l'aire augmentava de pes (és clar, s'hi feia un òxid), cosa que demostrava que a l'aire hi havia quelcom que es combinava químicament amb els metalls. Una cosa semblant digué el 1649 l'anglès John Mayow. Però no és fins al 1774 que Lavoisier enuncia que l'aire conté dos gasos diferents: aire vital (oxigen) i azot (nitrogen); cosa que també demostrà pel mateix temps el suec Scheele. Aquí, cal que diguem que, poc després, el 1787 un científic català, Antoni Martí i Franqués (1750-1832) —que li deien Martí d'Ardenya, pel nom de la seva casa pairal d'Altafulla— presentà una memòria a la Real Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, ampliada tres anys més tard, en què feia un estudi crític dels resultats de Lavoisier i Schæele augmentant-ne la precisió: demostrava que «la proporció d'aire vital és d'un 21%, i mai no arriba al 22%» i que això és així en llocs ben diversos; mentre que el gas carbònic, l'«aire fix» descobert per Black el 1757 (diòxid de carboni), que també hi ha a l'aire en petita quantitat, minva amb l'altitud.

No és fins un segle més tard que els anglesos Lord Rayleigh i William Ramsay descobriren que, a més de l'oxigen i el nitrogen que en fan el 99%, a l'aire hi ha constantment argó (1894) i altres gasos (1897) en quantitats més petites.

Una anàlisi meticulosa actual diu que les proporcions dels gasos de l'aire són, en volum: 78,08 de nitrogen, 20,95 d'oxigen, 0,93 d'argó, 0,03 de diòxid de carboni i només 0,01 d'altres gasos: neó, heli,

criptó, xenó, metà, monòxid de carboni, diòxid de sofre, hidrogen. Això descomptant a part el vapor d'aigua que és variable des d'un 0,01% fins a 4%. Si ho féssim per pes seria 75,52% de nitrogen, 23,14% d'oxigen, 1,28% d'argó, 0,05 de diòxid de carboni, i 0,01 dels altres. En aquests valors no hi hem posat les mil·lèsimes que varien d'un lloc a un altre.

L'aire i la vida

Encara que només el 21% de l'aire sigui oxigen, en tenim prou per a la vida humana i per a la vida animal en general, com també per al desenvolupament de les plantes. És la mida justa! Si n'hi hagués més ens entraria una eufòria que es convertiria en una espècie d'embriaguesa que podria acabar fent-nos molt de mal. I no cal dir que si n'hi hagués una quantitat menor se'ns faria fatigosa la respiració i acabaríem ofegant-nos. Per això si hom puja a un lloc massa alt, sobretot si ho fa molt de pressa i sense precaucions, agafa l'anomenat mal de muntanya, que ja es pot tenir als 3.000 m, i que pocs són els que no el comencen a agafar als 5.000 m. De què es tracta? Com que a mesura que hom puja l'aire es fa menys dens resulta que a cada inspiració el cos agafa menor quantitat d'oxigen i cal fer una respiració forçada si hom no vol tenir la sensació d'ofec. Això fa que les forces de la persona s'esgotin aviat, el pols es fa més ràpid perquè els batecs del cor s'acceleren, ve un soroll a les oïdes que cada vegada es fa més molest, pot venir un esvaniment i, si hom badà, fins i tot la mort. Un cas ben trist d'això va ser el dels tripulants francesos del globus Zenith que es va enlairar el 15 d'abril de 1875 amb la intenció de batre el rècord d'alçada. Eren tres, Henri-Théodor Sivel, Joseph-Eustache Crocé-Spinelli i Gaston Tissandier. Van arribar, efectivament, a uns 8.000 metres d'altitud i tots tres es van desmaiar, i només el tercer recuperà el coneixement quan baixava; els dos primers hi trobaren la mort, perquè els fallà el cor.

Però a més de l'oxigen, la troposfera ens proporciona l'aigua. Entre 3 i 4 km d'alçada es fan les pertorbacions. És on es concentra gairebé tot el vapor d'aigua que acaba en pluja. I també on s'originen els ciclons i les tempestats. Més amunt, si hi ha núvols, són cirrus, molt lleugers i filamentosos que no proporcionen precipitacions.

De l'aire que respirem cal dir que no és mai pur del tot. Sempre hi ha

partícules microscòpiques d'origen molt divers: residus de combustió, pol·len, espores, cristalls de sal, pols volcànica, granets de sorra... Tots aquests corpuscles que es troben en suspensió a l'aire, i hi tenen la seva «utilitat»: són els nuclis de condensació de l'aigua de la pluja. No es formarien les gotes si no hi fossin. Ara bé, el seu excés pot ser perjudicial. Els càlculs d'Aitken diuen que si anomenem aire pur el que tingui menys de 100 granets d'aquests per cm³, només en trobarem més amunt dels 4.000 m. En temps normal l'aire dels nostres ambients conté uns 100.000 granets de pols per cm³, quantitat que es multiplica per 10 a les grans ciutats industrials quan hi ha smog, i que es divideix per 1.000 a alta mar dels oceans. I també es redueix molt després d'un bon xàfec; per això hom nota una respiració més agradable en acabat de ploure. I si l'home no contribuís a embrutar tant l'atmosfera tot tindria la proporció adequada per al desenvolupament normal de la vida: pluja i aire respirable.

DE FRANC

Si vostè vol
sentir-hi millor:

SENSE DUR RES A LES ORELLES

Amb les ulleres acústiques especials. Ideals per al qui no sigui sord però a vegades vol sentir-hi amb més claredat. Ningú no s'adonarà que Vostè utilitza una correcció auditiva perquè no duu a l'orella cap auricular... cap cordó... cap cable... res a amagar.

TOT A L'ORELLA

Fet totalment a la seva mida, minúscul i invisible.

AMB TOTES DUES ORELLES

Hi sentirà més clarament, entendreà dues vegades millor, enlloc de la meitat amb una orella.

Una oferta especial limitada!
Una publicació de regal!

Oferim una utilíssima publicació només als lectors debils d'oïda d'aquesta revista. Si Vostè té un problema auditiu ompli aquesta butlleta i la pot enviar ràpidament. AMPLIFON li enviarà DE FRANC el regal que té reservat per a Vostè.

ENVIÏ EL CUPÓ AVUI MATEIX!

OFERTA VÀLIDA NOMÉS
FINS AL 15 DE MAIG

DE FRANC

amplifon

AMPLIFON. C/ Trafalgar, 6 - 2a planta - 08010 Barcelona

Prego que m'enviïn de franc el regal per als debils d'oïda, sense cap compromís per la meua part.

NOM.....COGNOM.....

ADREÇA.....POBLACIÓ.....

PROV.....C.P.....TEL.....

El llibre de la setmana

Novel·la d'espionatge, novel·la de vida

Enrique Vila-Matas forma part d'aquesta àmplia generació d'escriptors barcelonins que escriuen en castellà, i triomfen en una llengua que comparteixen amb el català. Són hereus del llunyà Boscan d'Almogàver, l'amic i inspirador del Garcilaso de la Vega dels esplendors del Renaixement en l'anomenat Segle d'Or de la literatura castellana.

No s'ha de lamentar el fet que aquests autors catalans escriguin en la llengua comuna de la Península, perquè potser poden fer alguna cosa més que estar simplement presents. L'enriqueixen amb punts de vista diferents, i amb els matisos que dona l'abocar-se al mar Mediterrani, al Cantàbric o a l'Atlàntic, en aquesta ronda de la perifèria peninsular que augmenta l'abundor de la llengua de la Meseta castellana. Un recorregut pels noms de la nostra antologia literària comuna més recent, ens descobreix noms com els que tenen el seu origen a la costa gallega (de Cela a Torrente Ballester), als del País Basc (de Baroja i Unamuno a Atxaga), al balcó de l'Atlàntic (de Machado i Alberti o Juan Ramón Jiménez a Caballero Bonald i Antoni Soler), o a les costes mediterrànies (de Gabriel Miró a Miguel Hernández o Blasco Ibáñez, fins a Matute, Vicent, Vázquez Montalbán, Eduardo Mendoza, Tomeo).

Enrique Vila-Matas ha viscut in-

tensament la llum del Mediterrani. La seva imaginació creativa és important, i per tant sap construir les seves obres amb una base relativament sòlida, però, sobretot, buscant originalitat en els arguments. Ho va demostrar a *La asesina ilustrada* (la seva primera aparició literària del 1997), a *Suicidios ejemplares* o a *Hijos sin hijos*. En totes aquestes

Enrique VILA-MATAS,
Extraña forma de vida.

Anagrama, Barcelona 1997, 156 pàg.

obres, com qui no vol la cosa, s'endinsa en unes històries aparentment senzilles, però els dona una nova visió en el moment en que el lector hi entra de ple. És sorpresa i, perquè negar-ho, una rara habilitat en contar.

Aquesta recerca de l'originalitat podria trair-lo si no sabés aturar-se a temps; però ell sap sotmetre's a unes lleis del realisme, que fan semblar verídric el que podria precipitar-se en el pou, en el barranc del que és inversemblant. El protagonista de la seva novel·la és un escriptor que no sap del cert si es mou en la ficció o si l'arrossega el corrent de la vida cap a situacions impensades. Escriure sobre la realitat o transformar la realitat a través de l'escrit. Un dilema que es va ampliant a través de les pàgines de *Extraña forma*

de vida, i que el porta a desenllaços no excessivament originals aquesta vegada, però que interessin prou per pensar que, tot i ser una obra en to menor, ha estat el resultat d'un plantejament conscient i seriós.

Qui està davant els folis i protagonitza l'obra podria ser el mateix Vila-Matas, que es va explicant a si mateix a través del seu entorn. Sap que la imaginació se li omple de fantasmes, i que no ha de lluitar contra ells, sinó tenir la capacitat suficient de domini de la seva pròpia realitat, per discernir què és vàlid i què envaeix violentament o pacíficament la seva obra i la seva persona sense el seu consentiment.

Immers en la preparació d'una propera conferència, el protagonista veu com passen per la seva ment retalls d'històries vives, ficcions impossibles, crides apremiants a un aïllament que el porta a alienar-se, o a prescindir d'una

vida concreta que és la seva pròpia vida. Sense deixar-se portar per l'al·lucinació, cau en l'astorament de l'esperat, que fa que se li creuin els episodis, homes i dones, en realitat les mil sorpreses que ens ofereix la vida. I la incògnita que ronda pel seu espèrit necessita una explicació. Se sent com el Diabolo Cojuelo de la nostra novel·la clàssica; espia d'unes vides que necessita conèixer, i que el distreuen del seu principal treball, simplement perquè l'interessin més del compte. I des d'aquest moment, el novel·lista se sent com un espia al servei de no sap quina voluntat aliena. Potser la seva pròpia, perduda en el laberint del «poder i no voler» o del poder perquè es vol. Cruïlla de voluntats, carreró sense sortida o camp obert de la pròpia capacitat de creació.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Sant Joan de es Abadesses a les portes del seu Pubillatge

La Comissió de Pubillatge de Sant Joan de les Abadesses ha imposat un ritme fins ara insòlit en organitzacions d'aquest tipus. Amb la il·lusió de poder ostentar la distinció de Meritíssima en la Sardana que porta inherent aquest nomenament, els sardanistes de Sant Joan de les Abadesses han treballat intensament per preparar els actes de la seva proclamació com a Ciutat Pubilla de la Sardana 1997, però també han fet un esforç ben considerable per tal de donar a conèixer aquesta distinció i els actes organitzatius per festejar-la.

El bonic paisatge d'aquesta vila ripollesa s'enriquirà amb una nova aportació constituïda pel Monument a la Sardana, obra de l'escultor local Francesc Fajula, que estarà situat al costat de l'antiga església de Sant Pol, i el seu estil romànic contrastarà amb aquest monument de nova factura consistent en un fíl·lur de dimensions considerables, fet de terra cuita i que representa una sardana oberta formada per diverses generacions de balladors.

Un dels símbols del Pubillatge és la Flama de la Sardana. Aquest senyal encès de la vitalitat sardanista arribarà a Sant Joan de les Abadesses procedent de Calella, que fou Ciutat Pubilla de la Sardana l'any 1996, portada en caravana que itinerarà per terres de la Catalunya Nord, passant per Ceret i Prats de Molló, que anteriorment foren Ciutats Pubilla. Per acabar, la torxa amb la Flama de la Sardana passarà per bona part de les mans dels habitants de Sant Joan de les Abadesses que, tot formant una gran cadena humana, faran arribar la Flama fins a la plaça de l'Abadia, on s'encendrà el pebeter de l'Ajuntament de la vila.

La festa de proclamació de Ciutat Pubilla de la Sardana tindrà, entre d'altres, l'aportació dels músics que han escrit diverses composicions per deixar constància d'aquest esdeveniment. La sardana oficial del pubillatge de Sant Joan de les Abadesses, Ciutat Pubilla de la Sardana 1997, és de Josep Navarro. Martirià Font donarà a conèixer una sardana de lluïment de tenora, dedicada a la pubilla Laura Descamps, titulada *Laura, pubilla de la Sardana '97*.

Josep Ventura

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATÈQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Llibres

Crisi de vocacions religioses

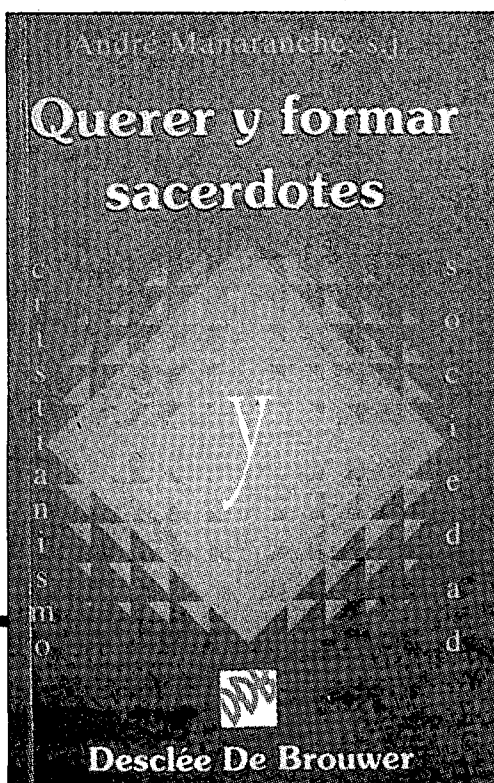
L'envelliment del clergat a prou països europeus i el reduït nombre d'ordenacions sacerdotals no constitueixen un secret per a ningú. Això no obstant, la vocació ressona al cor de molts joves. La recuperació de les vocacions «tan sols podrà tenir lloc en un clima de calma», subratlla l'autor. «Porto a terme —escriu— la meua tasca de sacerdot, la de pare espiritual i la de professor de teologia, sense intentar provocar controvèrsia, sense esperar res d'una política catastrofista.»

André Manaranche proposa un pla per assolir un clima de tranquil·litat i incentivar les vocacions: «Recordar les gnosis actuals, almenys de manera sumària; examinar les seves incidències sobre el ministeri apostòlic, la lluita que exerceixen contra el magisteri dels bisbes; veure com practiquen l'erosió del presbiterat, el més fràgil i exposat dels ministeris ordenats; i definir llavors quina és la identitat del sacerdot fent servir l'admirable document *Pastores dabo vobis*.»

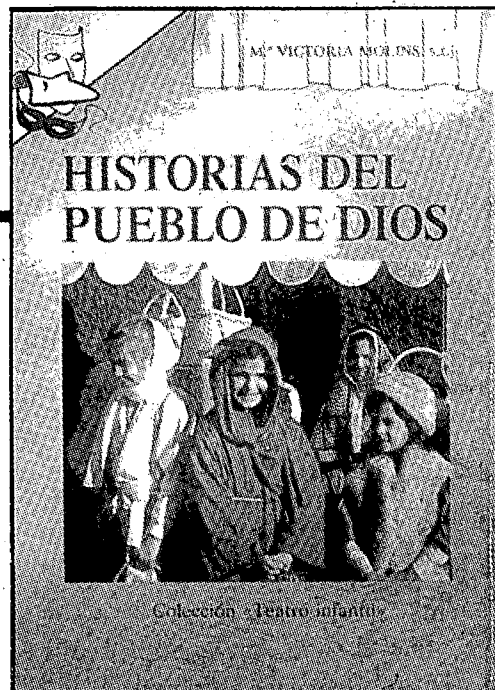
El temps de la formació —explica Manaranche en el pròleg— no és certament idíl·lic, però el jove té dret a conèixer durant aquest període un autèntic entusiasme en el triple pla espiritual, intel·lectual i apostòlic: necessitarà aquesta referència per emprendre els combats del ministeri.» L'autor, compromès des de fa molt temps amb el món del jovent, analitza en el llibre les raons doctrinals de la crisi de vocacions. De cara al futur, es considera força optimista i treballa perquè sorgeixin nous formadors.

C.C.

André Manaranche, s.j.,
Querer y formar sacerdotes. Editorial Desclée de Brouwer, Col·lecció Cristianismo y Sociedad, Bilbao 1996, 224 pàg.

M. Victòria Molins,
Historias del Pueblo de Dios. Ediciones STJ, Col·lecció Teatre Infantil, Barcelona 1995, 104 pàg.

Pedagogia bíblica

Historias del Pueblo de Dios és un llibre adreçat fonamentalment a catequistes, mestres i monitors, com a guia bàsica per ensenyar als més petits el missatge de les Sagrades Escripures. «La Bíblia té tanta bellesa com pedagogia», es comenta en la introducció. L'obra està constituïda per 16 senzilles històries de l'Antic Testament —que tenen com a protagonistes des d'Abraham fins a Moisès, passant per Rebeca, Josep, David o Salomó— perquè puguin ser representades al teatre pels infants. Una eina pràctica en l'ensenyament de la Paraula de Déu.

C.C.

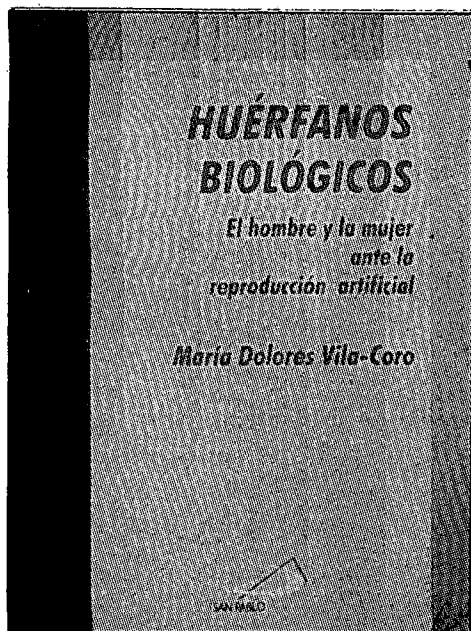
Els reptes i riscos de la ciència

L'afany de la ciència i de la medicina per prevenir i guarir malalties de tota mena ha arribat a límits insospitats en els darrers anys. En concret, en el camp de la reproducció humana, les troballes, experiments i resultats han estat espectaculars. Però, pocs temes com el de la reproducció artificial —inseminació artificial i fecundació in vitro o extracorporal— i el de la manipulació genètica han aixecat tanta polèmica. Moltes institucions, científics i moralistes han advertit dels perills que una

investigació sense límits pot originar a la humanitat fins arribar a «reinventarla». Aquest llibre és imprescindible per conèixer, fil per randa, les conseqüències i riscos del tren desbocat en què viatja la ciència.

C.C.

María Dolores Vila-Coro,
Huérfanos biológicos. El hombre y la mujer ante la reproducción artificial. Editorial San Pablo, Col·lecció Aprender, Madrid 1997, 200 pàg.

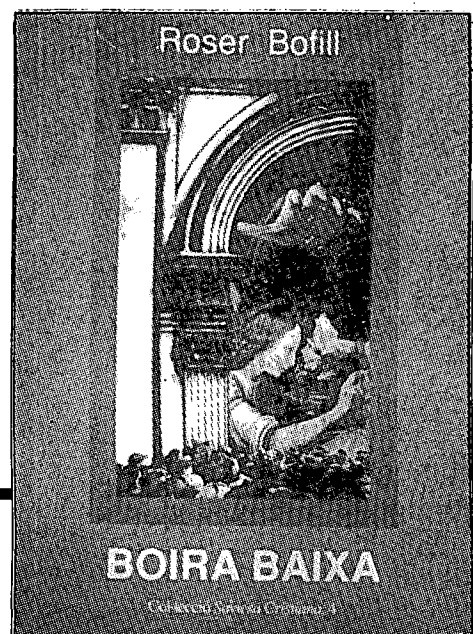
La boira com a camí de llum

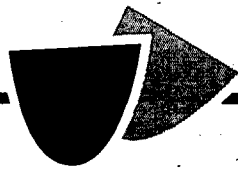
Roser Bofill, seglar amb gran tremp cristià, ens mostra en el seu llibre un apassionant recorregut per les actuals sensibilitats del cristianisme. Amb tendresa i fermesa, amb il·lusió i intel·ligència, aquest recull de reflexions constitueix una refrescant i encoratjadora visita a l'àmbit de l'adhesió a l'ésser humà, al pacte amb la creació de Déu.

Pel que fa al títol del llibre, l'autora diu el següent: «És possible que, per a molts, la boira siga vista com un perill; la boira a la carretera, la boira a dalt de muntanya... I és cert que pot ser un veritable perill. Però jo la veig venir com l'arribada d'una amiga...» Per a ella, la boira és una imatge simbòlica molt significativa. «Potser —escriu— a qui ha trobat la boira només alguna vegada en un mal viatge, a qui, en el camí de la fe, viu en plena certitud i només alguna ombra se li ha creuat en un moment difícil, caminar en la boira se li faça estrany. No la pot conèixer com els qui sovint ens la trobem a la porta mateix de casa i la fem la nostra companya. És aleshores quan aprenem a caminar enmig d'ella. Descubrim una estranya llum que potser tinga molt a veure amb el Misteri.»

C.C.

Roser Bofill, *Boira Baixa. Editorial SAÓ, Col·lecció Saviesa Cristiana, València 1996, 144 pàg.*

Dansa

Meritxell Cucurella Jorba

Un crit ofegat en el buit

Obra: Wad Ras. **Coreografia i direcció:** Montse Sánchez i Ramon Baeza. **Guitarra:** Antonio Martínez. **Veu:** Susana Trujillo. **Percussió:** Nan Mercader. **Ballarines:** Imma Cano, Silvia García, Montse Sánchez, Marina Escoda i Noelia García. **Sala Beckett. Barcelona, 15 d'abril de 1997**

Amb el propòsit d'innovar i experimentar dins dels paràmetres estètics de la dansa espanyola i el flamenc, la companyia Incredación Danza incorpora la contemporaneïtat a *Wad Ras*, el seu darrer espectacle. Aquest muntatge va obtenir, el juliol de 1996, el primer premi en el V Certamen de Coreografia y Danza Española y Flamenco de Madrid. S'ha presentat en nombrosos escenaris de l'Estat espanyol —València, Girona, Tàrraga, entre d'altres— i en diverses ciutats europees —Biarritz, París, Brussel·les, per esmentar-ne només unes quantes.

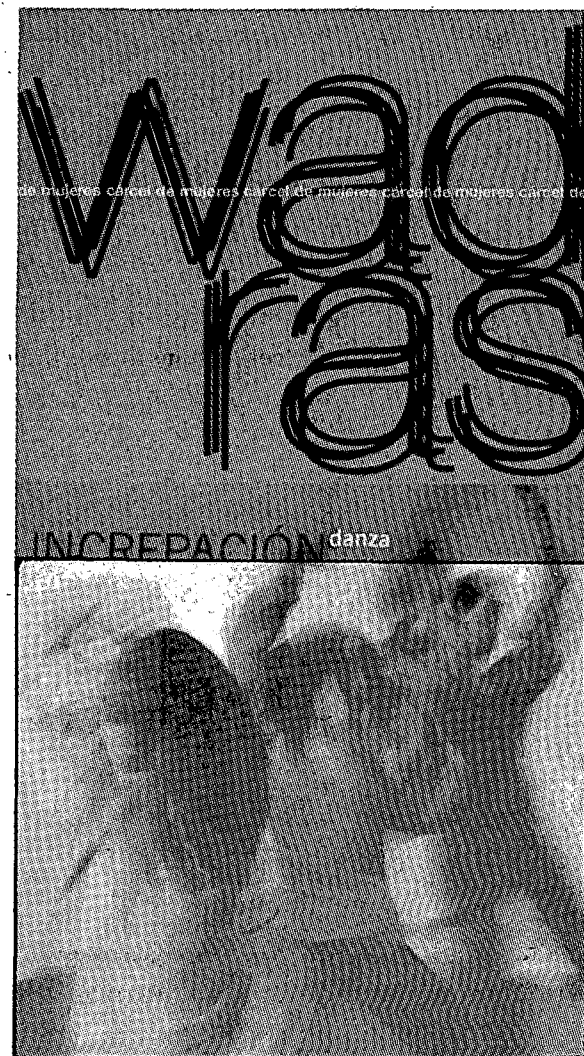
Montse Sánchez i Ramon Baeza són els responsables de la coreografia i la direcció. D'una banda, de la mà de Montse Sánchez ens arriba la influència del flamenc a través del *zapateado*, de la guitarra espanyola i del *cante*. De l'altra, Ramon Baeza incorpora a *Wad Ras* elements propis de la dansa contemporània; es tracta d'elements que no fan més que enriquir i fer evolucionar el flamenc. Tot plegat, ens ofereix una coreografia que fusiona dansa espanyola i contemporà-

nia en un espectacle completament instintiu i visceral. El resultat final de *Wad Ras* és creatiu i innovador, però, sobretot, impactant.

En la foscor de l'escena, la percussió de les caixes de fusta recrea, amb una intensitat gairebé delirant, l'univers rítmic en què es mou l'espectacle. Unes caixes de fusta que també són part de l'escenografia mutant que simbolitza els diversos espais presidiaris.

El títol del muntatge ens remet inevitablement a la presó provincial de dones de Barcelona. Una presó que és metàfora de totes les presons de dones i, alhora, metàfora d'un món que té presoneres les dones. *Wad Ras* conforma un microcosmos on s'ofeguen emocions tan fortes com la frustració, la reclusió, la soledat o les ànsies de llibertat.

A través de la realitat concreta d'una presó s'universalitzen emocions i sentiments. *Wad Ras* és una increpació agosarada i valenta. *Wad Ras* és un crit ofegat en el buit de les quatre parets d'una presó, sigui real, sigui fictícia, tant li fa.

Secció a càrrec de: Teleespectadors Associats de Catalunya (TAC) Balmes, 92, 1r 1a A - 08008 Barcelona Tel. i fax (93) 488 17 57

Pel·lícules recomanades

Dijous 24 d'abril

C33 **La Reina d'Àfrica** (EUA, 1951)
00.30 **Director:** John Huston. **Intèrprets:** Humphrey Bogart, Katharine Hepburn.
Argument: El 1914 mor el missioner Samuel i la seva germana Rose fuig en la barcassa anomenada *La Reina d'Àfrica*, que condueix Charlie Allnut. Rose convenç Charlie per fer una travessia molt perillosa al llarg del riu. ****

Dissabte 26 d'abril

TV3 **El llibre de la selva** (EUA, 1942)
16.45 **Director:** Zoltan Korda. **Intèrprets:** Sabu, Joseph Calleia, Frank Puglia.
Argument: Un nen d'un any es perd a la selva i entra en una cova de llops. Aquests el cuiden com a un d'ells i l'anomenen Mowgli 'granoteta'. Anys més tard, en escapar-se del seu enemic Shere Khan, el tigre, descobreix el poble on va néixer. **

TV3 **La llista de Schindler** (EUA, 1993)
21.15 **Director:** Steven Spielberg. **Intèrprets:** Liam Neeson, Ben Kingsley, Ralph Fiennes.
Argument: Oskar Schindler és un home de negocis que el 1939, després de la invasió alemanya a Polònia, passa a ser propietari d'una fàbrica que els nazis han confiscat i fa fortuna dedicant-se al mercat negre i traient benefici dels treballadors jueus sense sou. ****

Diumenge 27 d'abril

La 2 **Levando anclas** (EUA, 1945)
22.20 **Director:** George Sidney. **Intèrprets:** Frank Sinatra, Gene Kelly.
Argument: Dos mariners coneixen, el seu dia de servei, la Susi, una cantant que vol convertir-se en una gran estrella. ***

Valoració de les pel·lícules: *Aceptable **Bona ***Molt bona ****Obra mestra.
 Per a una valoració diària de les pel·lícules podeu trucar al telèfon del cinema del TAC 488 17 37.

TELE ZAPPING

TV1

Dissabte

07.15 *Babylon 5*
08.00 *Sábado fiesta*
 Inclou: Los trotamúsicos
 Los inmortales

09.30 *Club Disney*
 Inclou: Pato Aventuras
 Chip y Chop

Diumenge

07.05 *Babylon 5*
07.45 *Domingo fiesta*
 Inclou: Los trotamúsicos
 Los inmortales
 La gata Kitty y sus amigos
 El rey Arturo

La 2

De dilluns a divendres

07.15 *Con mucha marcha*
 Inclou: Fábulas del bosque verde
 El detective Bogey
12.30 *Barri Sesam*
13.00 *Con mucha marcha*
 Inclou: Inspector Gadget
 La banda de Mozart

17.45 *Para nosotros*
 Inclou: Calimero

Antena 3

De dilluns a divendres

07.30 *Club Megatrix*
 Inclou: Capitán N

Programació infantil

Dissabte i diumenge

07.35 *Club Megatrix*
 Inclou: Los cerditos
 Dos tontos muy tontos
 Mortadelo y Filemón

Tele 5

De dilluns a divendres

07.35 *Cuentos de la selva*
07.50 *El hada de las flores*
08.15 *Super Mario Bros*

Dissabte i diumenge

07.25 *Dibujos animados*
 Inclou: Brujilda y sus amigos
 Cuentos de la selva
 Cazafantasmas

TV3

Dissabte i diumenge

08.00 *Club Super 3*
 Inclou: Dracs i masmorres
 Foofur
 James Bond Jr

C33

De dilluns a divendres

07.30 *Club Super 3*
 Inclou: Doraemon
 Teo

17.30 *Club Super 3*
 Inclou: En Horry, el monstret
 Els barrufets

Crònica televisiva

La maquinària més complexa de l'univers

Miquel Àngel Codina

El cervell humà va fer la seva aparició a la Terra fa aproximadament cinc milions d'anys. Però va necessitar uns quants milions d'anys més per assolir la seva plena maduresa, a penes un instant en l'escala geològica del temps. Anatòmicament i estructuralment, gairebé no ha sofert canvis en els darrers 200.000 anys. De fet, un cervell actual és idèntic al del primer *homo sapiens* que va trepitjar el planeta. Però el que sí que ha evolucionat és la ment, aquest univers interior que encara constitueix per a nosaltres un gran enigma. La sèrie documental *El cervell*, que s'emet els dissabtes per La 2, va dedicar un dels seus capítols a estudiar la ment: de quina manera la química del cervell configura la nostra personalitat i com afecta els nostres estats d'ànim i el comportament. A mesura que anem descobrint les claus del cervell, podrem comprendre millor la condició humana.

La ment, juntament amb el cervell, formen la maquinària més complexa de l'univers. A les albrors del segle XXI, arran dels últims i revolucionaris avenços tecnològics en neurociència, els científics comencen a esbrinar els seus misteris. Això ens ajudarà a conèixer qui som, per què tenim imaginació i capacitat per pensar i crear. No obstant, la neurociència està, avui dia, en la seva més tendra infància. Les noves tecnologies, capaces de reproduir l'interior del cervell, permeten els neuròlegs *cartografiar* la ment. Una de les facetes més interessants del cervell humà és la seva capacitat de modificar la percepció, d'alterar la visió de la realitat, i disposa de diverses maneres de fer-ho amb un esforç mínim.

El cervell és un immens laboratori químic, on les seves cèl·lules, les neurones, es comuniquen a través de milers i milers de ramificacions. Les neurones fan servir un llenguatge electroquímic per *parlar* entre elles contínuament. La comunicació neurona-neurona constitueix el fonament de l'activitat cerebral. El cervell és el producte de l'evolució; els principis de la seva organització van aparèixer a causa dels requeriments de supervivència, combinats amb les propietats físiques dels seus components. Cal dir que ningú no garanteix que s'arribi a aconseguir un coneixement global del cervell. Potser ens trobem davant d'un problema insoluble en ciència que respon a una llei encara no postulada, segons la qual, cap sistema es pot entendre a si mateix. Incògnites del gran motor del nostre cos.

«CATALUNYA CRISTIANA» ALS QUIOSCOS DE CATALUNYA

Podeu trobar-la, setmanalment, a:

Editorial Claret, S.A.	Roger de Llúria, 5	08010	Barcelona
Euro-Paper Llibreria	Major de Gràcia, 129	08012	Barcelona
Jordi Serrano Poy	Pl. Lesseps (enfront n. 31)	08023	Barcelona
Kiosco Baldiri Bosch	Eusebi Güell, 87	08830	Sant Boi, LL
Kiosco Ferrer	República Argentina, 233	08023	Barcelona
La Formiga d'Or, S.L.	Av. Portal de l'Àngel, 3	08002	Barcelona
Llibreria Balmes	Duran i Bas, 11	08002	Barcelona
Llibreria Obradors	Ctra. de Berga, 59	08670	Navàs (BCN)
Llibreria Ramon Llull	La Palma, 9	25002	Lleida
Maria Cabayol Magrinyà	Nou, 3 (La Riera de Gaià)	43762	Tarragona
Punt Press	Pl. Corsini, 5	43001	Tarragona
Salvadora Camps Borja	Diputació, 354	08013	Barcelona
Sant Pau Llibreria	Via Laietana, 38	08003	Barcelona

Reserveu el vostre exemplar, ara!

Veus d'Església

TELEVISIÓ

La 2

- Diumenge** 08.45 *Tiempo de creer*
 (dia 27) 09.30 *Pueblo de Dios*
 10.00 *Últimas preguntas*
 10.25 *Testimonio*
 10.30 Retransmissió, des de l'Abadia de Montserrat, de la missa i celebració commemorativa del cinquantenari de l'entronització de la imatge de la Mare de Déu de Montserrat, patrona de Catalunya. (També es retransmetrà pel Canal Internacional —via satèl·lit— i pel Canal 33, de TVC.)
Di. 28/4 17.15 *Pueblo de Dios*

C 33

- Ds. 26/4** 09.00 *Signes dels Temps*: estarà dedicat a «Jornada de les comunicacions socials». Quina és la presència de l'Església en els mitjans de comunicació? Un diàleg amb Oriol Llop, director del programa *Paraules de Vida* a Catalunya Ràdio, i Núria Oriol, coordinadora de la Unió Catòlica Internacional de Premsa a l'Estat espanyol. Presentarem una enquesta al carrer dels alumnes de la Facultat de Ciències de la Comunicació Blanquerna.
 En el programa també oferirem espais d'actualitat, agenda, presentació de llibres amb Regina Guberna i M. Àngela Alsina i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín.
 (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

- Diumenge** 09.45 *Néixer de nou* (programa religiós protestant mensual).
 01.50 *Signes dels Temps* (repetició del programa emès dissabte).

TV de Mataró (Canal 64)

- Dv. 25/4** 20.30 *Creure avui*: Taula rodona «La religió a l'escola» (dirigit per Ramon Safont-Tria).
Dv. 02/5 20.30 *Creure avui*: Tema d'avui «Es pot viure sense Déu?», entrevista a Mn. Jaume Reixach. Informatiu i agenda (dirigit per Ramon Safont-Tria).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575 GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

- Diumenge** 12.00-12.30 *Angelus* (directe)
Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)
De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*
Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

Ràdio

RÀDIO ESTEL (Barcelona: FM 106.6)

Cada dia:

—de 02.00 fins a les 21.00 h Radiofórmula musical amb butlletins informatius cada quart d'hora.
—Comentaris de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30.

Dilluns		Els veïns de l'escala	
21.00	Vet aquí que...	22.00	Nit d'Estels
	En un dia com avui	23.00	En família
	Punt i Coma	24.00	Calaix de Sastre
	Ara va de barris	01.00	Estel de colors
22.00	Nit d'Estels	02.00	Espurna d'alba
23.00	Joc Net		
24.00	Estima la vida	Divendres	
01.00	Fila 7	21.00	Vet aquí que...
	Cova de Clàssics		En un dia com avui
02.00	Espurna d'alba		Punt i Coma
Dimarts		Intercultures	
21.00	Vet aquí que...	22.00	Nit d'Estels
	En un dia com avui	23.00	Panorama cultural
	Punt i Coma	24.00	Amb llum pròpia
	Planeta Blau	01.00	Cova de Jazz
22.00	Nit d'Estels	02.00	Espurna d'alba
23.00	Tendències	Dissabte	
24.00	Versió original	21.00	Des de Nashville
	Sons i ressons		Contemporània
01.00	El perquè de tot plegat	22.00	Mar de Claror
02.00	Espurna d'alba		Quart món
Dimecres			A cor obert
21.00	Vet aquí que...	23.00	Panorama de cinema
	En un dia com avui	24.00	Des del campanar
	Punt i Coma	01.00	Novetats a cau d'orella
	Converses amb la ciència	02.00	Espurna d'alba
22.00	Nit d'Estels	Diumenge	
23.00	Temps d'acció	09.00	Tot sardana
24.00	Àgora	18.45	Eucaristia des de la Catedral
01.00	De la lletra i de la música	21.00	Dos quarts de nit
	Yesterday		So de cine
02.00	Espurna d'alba	22.00	Nòmades
Dijous			Raons per viure
21.00	Vet aquí que...	23.00	Temps de paraula
	En un dia com avui	24.00	El tren de la música
	Punt i Coma	01.00	A cel obert
		02.00	Espurna d'alba

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (Barcelona: 101.5 FM) - Diumenge a les 09.00h: *Músiques místiques: San Tomaso, oratori*, de Marazzoli; *Recordare Virgo Mater, oració a la Verge de Montserrat*, de Casals; *Sant Joan de Damasc, cantata*, de Taneiev; *Missa romana*, de Pergolesi; «*Nach dir, Herr, verlanget mich*», cantata-BWV 150, de Bach.

A les 11.00h: Retransmissió de la missa conventual des de Montserrat. A les 13.00h: Transmissió de la salve, des de l'abadia de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h: *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 702) - A les 21.00h: *El espejo de la Iglesia*. Diumenge a les 09.00h: *Santa Missa*. A les 09.45h: *Informatiu diocesà*. A les 10.00h: *Iglesia es noticia*: informació diversa de les diòcesis, de la Conferència Episcopal Espanyola i de l'activitat del Sant Pare i de la Santa Seu. A les 22.00h: *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h: *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista amb la Dra. i germana Carme Rullo, excatedràtica de la Universitat de Deusto, que parlarà sobre la beatificació del primer gitano màrtir Ceferino Giménez Malla; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe Ricard M. Carles, de Barcelona (director: Josep-Maria Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h: *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge 09.45h: *Vida i esperit*.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres 20.05h: *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres, a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h: *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO SALUD (FM 89.1) - Dissabte a les 07.00h: *Rosari*: meditat per joves, entrevistes a catòlics en el món, concurs de Cultura religiosa, meditació mariana, herois del segle XX, etc. Diumenge a les 07.00: presentació de l'Evangeli del dia i meditació, tema marià, etc.

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia 20.40h: *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h: *Noticiero*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

Departament de Ràdio: c/Albareda 15 pral 1a
17004 Girona; Tel (972) 22.27.75; Fax. 20.18.55

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*, a càrrec de Mn. Jaume Camprodon i Rovira; *Costumari cristià*, explicacions a costums i tradicions de l'Església, amb Joan Baburés; *La veu dels joves*, amb Jaume Reixach; *Notícies i El significat de l'Evangeli*, per Pere Carreras. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica feta per Antoni Bardera. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten: **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.45h. **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 20.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) diumenge 12.00h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 21.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) dissabte 10.00h. **Ràdio Santa Coloma** (103.6 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) diumenge 10.00h. **Top Gironès (Cassà de la Selva)** (92.8 FM) dissabte 19.30h. **Ona Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.00h.

—L'emissió que es realitza els dijous a les 14.00 a **Onda Rambla Girona** (89.9 FM), és un resum d'*Església Viva* dins el magazine *Tarda de Tots* d'aquesta emissora.

—**Ràdio Arbúcies** (107.6), no emet el primer diumenge de mes *Església Viva*, per tal de retransmetre en directe la Santa Missa.

—Alguns apartats d'*Església Viva* s'inclouen dins el programa parroquial local de **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM).

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten: **Ona Jove Riudellots** (104 FM) dissabte 15.30h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) dimecres 22.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 21.35h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) dissabte 15.00h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dimecres 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan les Fonts** (107.0 FM) dissabte 10.30h. **Ràdio Santa Coloma** (103.6 FM) dijous 23.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) divendres 18.35h.

—També es pot escoltar cada dia de dilluns a divendres a **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) a les 9.30 i el primer dijous de mes a: **Ràdio Tordera** (107.1 FM) a les 22.00h.

—L'últim diumenge de mes, **Ràdio Salt** substitueix *El Cafè Internacional* pel programa *Tots els camins porten aroma*.

LA COVA DEL COUNTRY: Espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i country en general. Presenta: Rafael Corbí. L'emeten: **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) divendres 22.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) dimecres 22.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) dissabte 17.00h. **Ràdio l'Escala** (107.6 FM) dijous 13.30h. **Ràdio la Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 14.30h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) dissabte 19.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Sarrià de Ter** (87.6 FM) dimecres 12.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) dissabte 09.00h.

—També es pot escoltar el tercer dijous de mes a: **Ràdio Tordera** (107.1 FM) a les 22.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira.

L'emeten: **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Marina** (100.3 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 09.35h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) diumenge 9.45h.

—**Ràdio Tordera i Ràdio Vilafant** inclouen *La paraula del bisbe* dins dels programes parroquials locals.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez amb la col·laboració d'Àngel Rodríguez. S'emet per: **Cope Figueres AM** (1269 AM) i per **Cope Figueres FM** (88.0 FM) els divendres a les 21.00h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten: **Cope Figueres AM** (1269 AM) últim divendres 21.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) últim divendres 21.00h. **Ràdio Arbúcies** (107.3 FM) últim diumenge 12.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) últim divendres 20.00h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) últim dijous 21.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) últim dissabte 21.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) últim dimecres 14.30h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) diumenge 9.30h.

—**Ràdio Banyoles** (107.3 FM), emet aquest programa amb dia i hora no determinat.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten:

Catalunya Música Girona (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música Maresme** (96.4 FM/101.5 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove de Riudellots de la Selva** (104 FM) diumenge 11.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.1 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom (Palau)** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 AM (RNE)** (738 AM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 FM (RNE)** (93.3 FM) dissabte 20.00h. **Top Gironès (Cassà de la Selva)** (92.8 FM) dissabte 20.00h.

—Les retransmissions de la Santa Missa són realitzades per les pròpies emissores de ràdio.

—**Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) emet també la Santa Missa cada dia, de dilluns a divendres, a les 9.00h i els dissabtes a les 20.30h.

—**Ràdio Arbúcies** (107.6 FM) la retransmet només el primer diumenge de mes a les 12.00h.

RÀDIO SANTA COLOMA DE FARNERS (FM 103.6) - Dimecres a les 22.15h: *Maranatha*, un programa per descobrir i compartir el nostre tarannà cristià com a catòlic avui.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte 13.40h: *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h: *Temps Obert*, inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h: *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h: *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: missatge setmanal del bisbe (es publica al full «Vida diocesana»): L'emeten: **Ràdio Antena Caro** (Roquetes, FM 96.0) diumenge 09.00h. **Ràdio La Cala** (l'Ametlla de Mar, FM 99) diumenge 12.00h. **Ràdio Deltebre** (FM 107.6) dissabte de 9.00h. **Ràdio Flix** (FM 102) dissabte de 9.30h. **Ràdio Gandesa** (FM 107.9) dissabte de 13.00h. **Ràdio Infant** (l'Hospitalet (FM 107.9) dissabte 10.00h. **Ràdio Joventut de Masdenverge** (FM 100.7) diumenge 10.00h. **Ràdio Mora d'Ebre** (FM 87.6) divendres 10.00h. **Ràdio Nueva Vinaròs** (FM 98.2) dissabte 22.30h. **Ràdio Onda Cero** (Tortosa, FM 98.0) dissabte 13.05h. **Ràdio els Ports** (Morella, FM 89.0) dissabte 12.15h. **Ràdio Ràpita** (FM 107.9) diumenge 12.00h. **Ràdio Ulldecona** (FM 95) diumenge 09.05h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRÍNCIPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Donem notícia de les emissions religioses, tant per ràdio com per televisió, que ens són comunicades. Agraïm la recepció de controls d'emissió.

Des del carrer

«Volem donar consol espiritual als malalts de la sida»

Antoni Mirabet, capellà i doctor en psicologia, és el president de l'ONG Fundació Dimensió Sida, que es va constituir l'any 1995. Aquesta entitat pretén donar consol espiritual i als malalts de sida als seus familiars i amics. La sida és el principal motiu de mort a Catalunya entre els joves dels 20 als 39 anys, superant la xifra causada pels accidents de cotxe, segons dades de la Generalitat de Catalunya que comprenen el període 1983-1995.

—Com va sorgir la iniciativa de crear aquesta fundació?

—Entre les diverses organitzacions que treballen en el tema de la sida no n'hi havia cap que específicament vetllés per la dimensió interior i espiritual. Per aquest motiu, la Fundació es va plantejar estimular aquesta dimensió espiritual de les persones que viuen amb el VIH, tot respectant la seva vida personal. L'objectiu és fomentar la sensibilitat i l'actuació de les diverses esglésies i confessions religioses en l'acolliment de les persones afectades i l'acompanyament espiritual que demanen o necessiten els malalts i els seus familiars i amics. Són qüestions prioritàries la solidaritat, la convivència entre persones de diferents opcions de vida i la prevenció de la infecció.

—Quin tipus de consol espiritual s'ofereix als malalts de la sida?

—Se'ls dona el que demanen. Pretenem oferir un servei interreligiós per poder atendre catòlics, protestants, budistes, ortodoxos... i fins i tot, gent no creient que té una inquietud espiritual. La malaltia fa que la persona que la pateix es plantegi la mort, el rebuig, el silenci i la responsabilitat de no expandir-la. Sovint hi ha inquietuds d'ordre espiritual sobre el més enllà.

D'altra banda, volem ser un centre motor de

documentació, consell i assessorament, perquè les diverses esglésies i confessions puguin gaudir d'aquests serveis i facin el seguiment dels malalts que van al seu centre. Pel que fa a documentació i testimoniatge, estem elaborant un llibre titulat *Església de Catalunya i la sida, constatacions reflexions i propostes* que sortirà al carrer el proper mes d'octubre.

—Els malalts de la sida se senten marginats per la societat?

—I tant, moltíssim. Hi ha una por enorme al contagi. Per aquesta raó, massa sovint, hi ha casos molt tristos: com el d'aquella nena de Màlaga, seropositiva, que no deixaven entrar a l'escola. Malauradament, moltes vegades es mira als afectats com a pecadors.

—Els familiars dels malalts reben ajuda?

—Sí, si la sol·liciten. És personalitzada, depenent de les necessitats i les creences. En aquesta línia, oferim una trobada mensual de pregària el segon dijous de cada mes a la parròquia del Pi de Barcelona. Al final, la gent encén una espelma per recordar algú que està malalt o ha mort a causa de la malaltia. El que volem per sobre de tot és donar un missatge d'esperança als malalts i als seus familiars.

Marta Puyol

Respir

Miquel Estradé

Riure tot sol!

Ja sé que diuen que no és gaire bon senyal riure tot sol. Com tampoc no ho és, sento que diuen, parlar tot sol pel carrer. Potser no, però no cal ser tampoc tan estricte, sobretot pel que fa al riure: pot ser ben sana, una riallada encara que estiguis sol. És que l'altre dia em va passar a mi, sabeu. Vaig llegir que *abbé* Agató es va passar tres anys llargs amb una pedra a la boca fins que va aprendre a fer silenci, i la pedra no devia ser allò que diríem molt petita. Us ho imagineu? Però no va ser això el que em féu esclafir a riure, sinó el fet d'imaginar-me la fila que fariem tots aquells a qui ens costa callar, si seguïem l'exemple del bon *abbé* Agató. Sobretot en dies de propaganda electoral! Del tipus d'eleccions que més us agradin, si és que us n'agrada cap! I avui en què hom es fixa tant en la figura, que hi ha tants assessors d'imatge, que sembla que compta més la bella estampa que la parla sensata. «Quin món, Senyor, quin món!», tornaria a dir Alexis Zorbàs.

Ara mateix

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

Els fets, darrere de les paraules

Em sabia greu que tot aquest debat sobre paraules que s'ha originat entorn d'una editorial del full parroquial de quatre diòcesis acabés ocultant als ulls de molts la realitat de cada dia. Aquesta està feta de respecte, de convivència, de llibertat. Em refereixo al tema de les llengües en la pastoral.

Va haver-hi un temps que la utilització del català en la predicació estava sotmesa a prohibicions de graus de rigor i d'efectivitat diversos. Molts sacerdots tingueren aleshores el sentit comú i el coratge d'oposar-s'hi. Eren prohibicions de clara arrel política.

Però va venir un altre temps en el qual l'arribada a Catalunya d'una infinitat d'homes i dones d'arreu d'Espanya va portar l'ús de la llengua castellana a la pastoral i a la litúrgia de moltes esglésies. Van néixer parròquies noves als barris obrers que sorgien al voltant de Barcelona i de moltes ciutats i viles grans. Era una altra situació, totalment diversa de l'anterior. Un bon nombre de sacerdots s'hi abocaren amb cos i ànima. Al voltant d'aquelles parròquies, «única presència activa, durant molts anys, de la societat catalana a les zones de més immigració, van sorgir escoles, cooperatives d'habitatges, agrupacions culturals i fins i tot sindicals, i es va establir la primera xarxa d'assistents socials de barri, gràcies a l'organització de Càritas». És un fet remarcable que molts dels qui van abocar-se a aquest treball eren els mateixos que s'havien negat abans a deixar de predicar en català per raons polítiques. Per afectar a les persones i per motius pastorals, en canvi, no hi tenien el més petit inconvenient.

Molts recorden encara a Barcelona figures senyeres com mossèn Joan Cortinas, del Bon Pastor, mossèn Salvador Misser, de la Verneda, mossèn Jaume Busquets, de la Torrassa, mossèn Amadeu Oller, de la Bordeta, mossèn Josep M. Palom, a les barraques de Montjuïc, mossèn Pere Relats, al Poble Nou... per esmentar-ne només uns pocs dels ja traspassats i de l'àrea barcelonina.

Aquell treball ha tingut una continuïtat en les parròquies i en els moviments d'acció catòlica, sobretot en l'especialització obrera. Tots aquests moviments i els consells pastorals compten amb una presència notable de cristians no nascuts a Catalunya. Cadascú hi parla com li escau i tothom hi és respectat. Encara podria parlar, d'altres àmbits. Val a dir també que el nivell de comprensió del català permet avui una més gran fluïdesa.

Sempre hi haurà sensibilitats diverses, és clar. Alguns troben que les celebracions litúrgiques en llengua castellana són poques i altres pensen que són excessives.

Sempre, també, caldrà fer retocs aquí o allà. Però, com deia en començar aquest comentari, em sabia greu que un debat, sempre legítim, sobre paraules, amagués una realitat de fet ben positiva. Hem de continuar avançant, això sí, en la comprensió mútua i en la delicadesa. La llengua —totes les llengües— és quelcom de més vivencialment pregon que una simple manera de fer-se entendre.